41. ÉVFOLYAM, 51–52. SZÁM

Ára: 7,60 Ft

DUPLA SZÁM 32 OLDAL

1985. DECEMBER 18.

A MI KIS KULTURÁLIS FÓRUMUNK

HOZZÁSZÓLÁSOK – ZÁRÓKÖZLEMÉNY NÉLKÜL

Ludas Matyi

Várnai György rajza

PLENÁRIS ÜLÉS

– Családi kulturális fórumunk témája: honnan szerezzünk pénzt kultúrára?

SZILÁGYI GYÖRGY:

Történelmi magántőzsde

Részvényes lett számos magyar!
Nem leptek meg a kész tények,
rég' tudom, hogy mint az álmok,
visszatérnek a részvények . . .

Található ma már kötvény
sok vidéki s pesti házban:
tsz-kötvény, busz, telefon,
olyan hely is van, hol gáz van . . .

Én speciel korán lettem
részvényekhez értő észlény,
mert nekem a politika,
képletesen szólva: részvény!

'43-at írtak, mikor
érett és bölcs kamasz voltam,
s amíg mások Berlint vettek,
én Teheránt vásároltam!

'45-ben pedig Jaltát,
(szövetkeztem a reménnyel),
s Potsdamot is vettem, mivel
számoltam a nyereménnyel!

Elsők között voltam, aki
stabil Világbékét vettem,
habár erre '56-ban,
hajszál híján ráfizettem . . .

Pár év múlva vettem Kubát,
Angolát és Népi Jement,
igaz, hogy a vérnyomásom
a nagy drukkban felment-lement . . .

Jó órában legyen mondva,
nem szakadt át sehol a gát,
dicsérem az eszemet, mert
mindegyik jól tartja magát!

Súgták: legyek fogékonyabb
a hazárdabb tippek iránt:
szabaduljak Vietnamtól,
speizoljak be inkább Iránt!

Nem adtam el Vietnamot!,
(ki eladta, az volt szamár),
árfolyama megszilárdult,
és magasan jegyzik ma már!

Libanonnal befuccsoltam,
(ráfizet, ki nem lát tisztán),
viszont feljött (lekopogom!)
Kambodzsa és Afganisztán!

Nicaraguát is tartom!,
így legalább, mint a nagyok,
magam is, mint kis részvényes,
szerényen, de benne vagyok!

Döngicsélték: vegyek Kongót,
sokat hoz a kiskasszába,
énrám is szállt ilyen dongó,
de elküldtem Kinsasszába . . . !

Egyszer az is elterjedt egy
rém ostoba rémhír nyomán:
Kner Izidor-kötvényt jegyzett
az ománi imám Gyomán . . .

Részvényeim között akad
mindig néhány darab arab,
némelyikből sajnos Allah,
(ő tudja, miért) gyakran farag . . .

Szóval, nagyon figyelni kell,
nem ülhetek mélán, resten,
minap Tajvant kínáltak, de
mondtam: majd ha fejre estem . . !

Privát részvényeim közül
legértékesebb az Élet,
nem is adok túl rajta, és
addig őrzöm, míg csak élek!

Erős volt a Hit is egykor,
később magam láttam kárát,
azért mégis megtartottam,
tán még felverik az árát . . .

Jó részvény volt régen még a
Fiatalság és Egészség,
(elherdáltam könnyelműen,
s rajtam maradt a Nehézség . . .)

Pechem volt a Szerelemmel,
(nekem is jutott a rosszból),
bár kezdetben elég jól állt,
bessz lett végül is a hosszból . . .

A kelendő részvényekből
(habár kislányom még csöppség)
Stefikém áll legjobban, mert
most övé a részvénytöbbség . . .

A sors, amely mindnyájunkat
részvényekkel bőven ellát,
jó érzékkel, nyáron dobta
piacra a Szalmonellát . . .

Még a Gyilkos Galócát is
úgy kapkodták, mint a meggyet,
bár senkit sem ösztökéltek:
rajta, pajtás, szedjed, szedjed! . .

Magántőzsdetippem egy van:
most érdemes Jövőt venni!,
(osztalékát unokáink
fogják ugyan zsebre tenni . . .)

Kívánok jó kötvényeket
minden honi részvényesnek,
nekem több részvény már nem kell,
megmaradok köszvényesnek . . .

DÚNAI IMRE:

Más most...

KARÁCSONYI OSTROM

KÖD

MEGLEPETÉS

STÍLSZERŰEN

TABI LÁSZLÓ:

EMLÉKSZEM EGY SZILVESZTERRE...

Frédi hivatalos neve természetesen Alfréd volt. A vezetéknevére már nem emlékszem, lehetséges, hogy sohasem tudtam. „Frédi"-nek a baráti köre szólította, amelynek egy futó éjszakán, a háború előtti szilveszterek egyikén szerencsém volt tagja lenni. A „Frédi" egyébként átmenet volt az „Alfréd" és a „Freddy" között. Ez utóbbi néven utóbb — ha jól tudom — a hivatásos bűvészek között is nevet szerzett magának. Eldicsekedhetem azzal, hogy e jeles fiatalember művészi pályafutásának első nehézségeinél magam is jelen voltam.

A társaság, melyben a szóbanforgó szilveszteréjt töltöttem, úgy félkettő tájt váratlanul holtpontra jutott. A szendvicsek és sütemények akkorra már régen elfogytak sőt, már a virslinek is a nyakára hágtunk, az alkohol viszont még nem hatott oly mértékben, hogy hatásaként valamiféle duhaj hangulat kerekedhetett volna. Teli gyomorral és agyondohányzott tüdővel üldögéltünk, egykedvűen bámulva egymást. Már-már arra gondoltam, hogy közelgő fejfájásomra hivatkozva eltávozom, amidőn e válságos percekben Sárika, a ház asszonya, felkérte Frédit, hogy mutasson be néhány bűvésztrükköt. Az ötletet lelkesen ünnepeltük. Jómagam is tapsoltam a többiekkel együtt, titokban arra számítva, hogy a bűvészműsor s az azt közvetlenül követő korhelyleves fel fogja korbácsolni a tespedő hangulatot.

Jól indult a dolog. Frédi — jól fésült, nyurga fiatalember volt — egy pillanatig sem kérette magát. Lomhán, de fölényes arccal felemelkedett a helyéről s meg-megújuló tapsaink közben a szoba közepére vonult. Mielőtt mutatványaiba belefogott volna, néhány rokonszenves mondatban arra intette a társaságot, hogy különleges csodákat senki se várjon tőle, végtére is ő csak egyszerű banktisztviselő s azt a néhány csodát, aminek birtokában van, mint az amatőrmágusok szövetségének tagja sajátította el. Szerénysége mindenkit lefegyverzett; újabb tapsviharral biztosítottuk afelől, hogy bármit is produkál, mi azt csodának fogjuk tekinteni.

Mindezek után Frédi előszedte a cigarettatárcáját és rágyújtott egy Extrára. (Kellemes, rövid cigaretta volt hajdanában-danában.) Kettőt szippantott belőle, aztán hipp-hopp eltüntette. Megelégedéssel vettük tudomásul. Ekkor egy újabb cigarettát dugott a szájába, abból is szippantott néhányat s csakúgy, mint az előbbit, eltüntette. Méltatlankodó fejcsóválás közben szedte elő a harmadik cigarettát, majd a negyediket s végül az ötödiket is. Kígyózó kézmozdulatok kíséretében valamennyit eltüntette. Ezek után kitátotta a száját és felmutatta a két üres tenyerét. Tudtuk, hogy mi az illem: mindahányan frappírozva voltunk.

De a nagy kunszt csak most következett. Frédi hozzálátott, hogy az eltűnt cigarettákat viszszavarázsolja. S néhány pillanat múltán ott füstölgött a szájában egymás mellett négy Extra. A hatás leírhatatlan volt úgy véltük, hogy a szilveszteri muri mégiscsak felépül halottaiból. Én azonban bizonyos aggodalommal vártam a fejleményeket. Emlékeztem rá ugyanis, hogy a bűvész nem négy, hanem öt égő cigarettát tüntetett el. Nyilvánvaló volt, hogy szegény Frédi az ötödik cigarettát nem találta meg. A tekintetét kerestem, hogy figyelmeztessem. Amikor azonban összenéztünk, riadt pillantása elárulta, hogy a történtekről tudomása van.

Ki kellett volna sietnie, hogy szmokingjának béléséből vagy valamelyik zsebéből a cigányútra tévedt cigarettát előkeresse; közönsége azonban olyan viharosan ünnepelte, hogy — lesz, ami lesz — egy játszma bridzskártyát húzva elő a zsebéből, kijelentette, hogy a jelenlevőket néhány kártyatrükkel fogja ámulatba ejteni. Mutatványai egyre zajosabb sikerrel jártak. Már kezdtem megnyugodni: az eltűnt cigaretta elaludt. Ekkor, mintegy válaszul sarjadó nyugalmamra, meghökkentő jelenség nyűgözött le. Frédi ruházatából — a jó ég tudja, honnan — vékony füstcsík szállt a mennyezet felé. Égett a bűvész. Úgy tett, mint aki semmit sem vesz észre, bár a felsőtestét mintha kissé merevebben tartotta volna. Amikor észrevette, hogy kétségbeesetten integetek neki, dacosan elfordult, mint aki azt mondja: „én égek, nem te, mi közöd hozzá?"

Már éppen fel akartam kiáltani, hogy „barátaim, ne hagyjuk porrá égni ezt a szerencsétlent!", amikor Frédi váratlanul befejezettnek nyilvánította kártyamutatványait, kínos vigyorral az arcán meghajolt és sietve eltűnt a fürdőszoba irányában. Én utána.

Mint könnyűszerrel megállapíthattuk, az égő cigaretta a szmokingja belső zsebében lapult. Átégette a kabát bélését, átégette a fehér inget és tűzvörös stigmát sütött a mellére. Miközben a bűvész mellét egy kis hajolajjal kenegettem, azt kérdeztem:

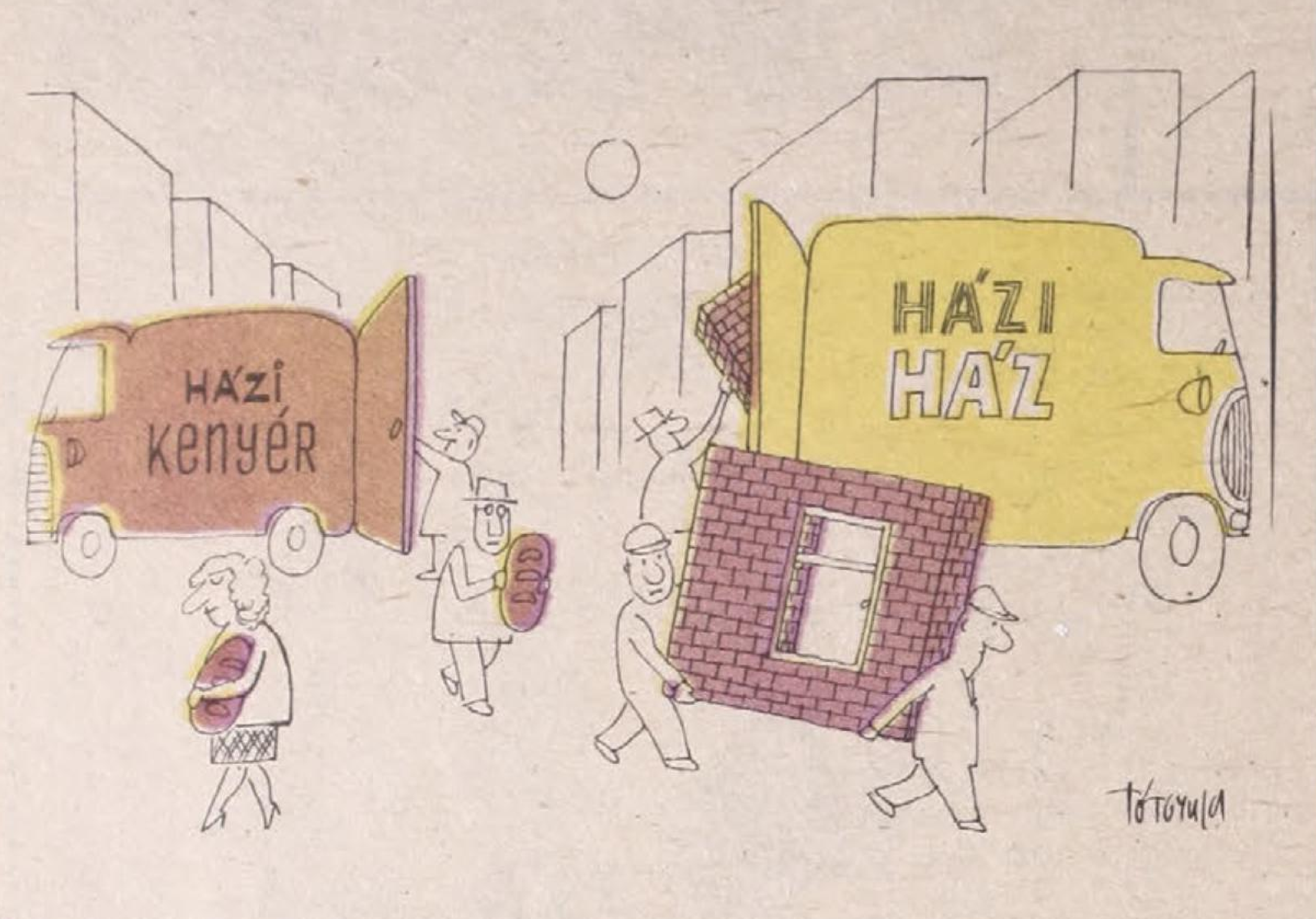
— Hogy tűrhette szótlanul ezt a fájdalmat?

— Nézze, uram ... — felelte és megtörölte verejtékező homlokát — Giordano Bruno a máglyára ment a hitéért. Egy parázsló cigaretta ahhoz képest igazán semmiség ...

Erre aztán nem tudtam mit mondani. Sárika különben is beszólt a fürdőszobába, hogy a korhelyleves tálalva van.

TÓT GYULA:

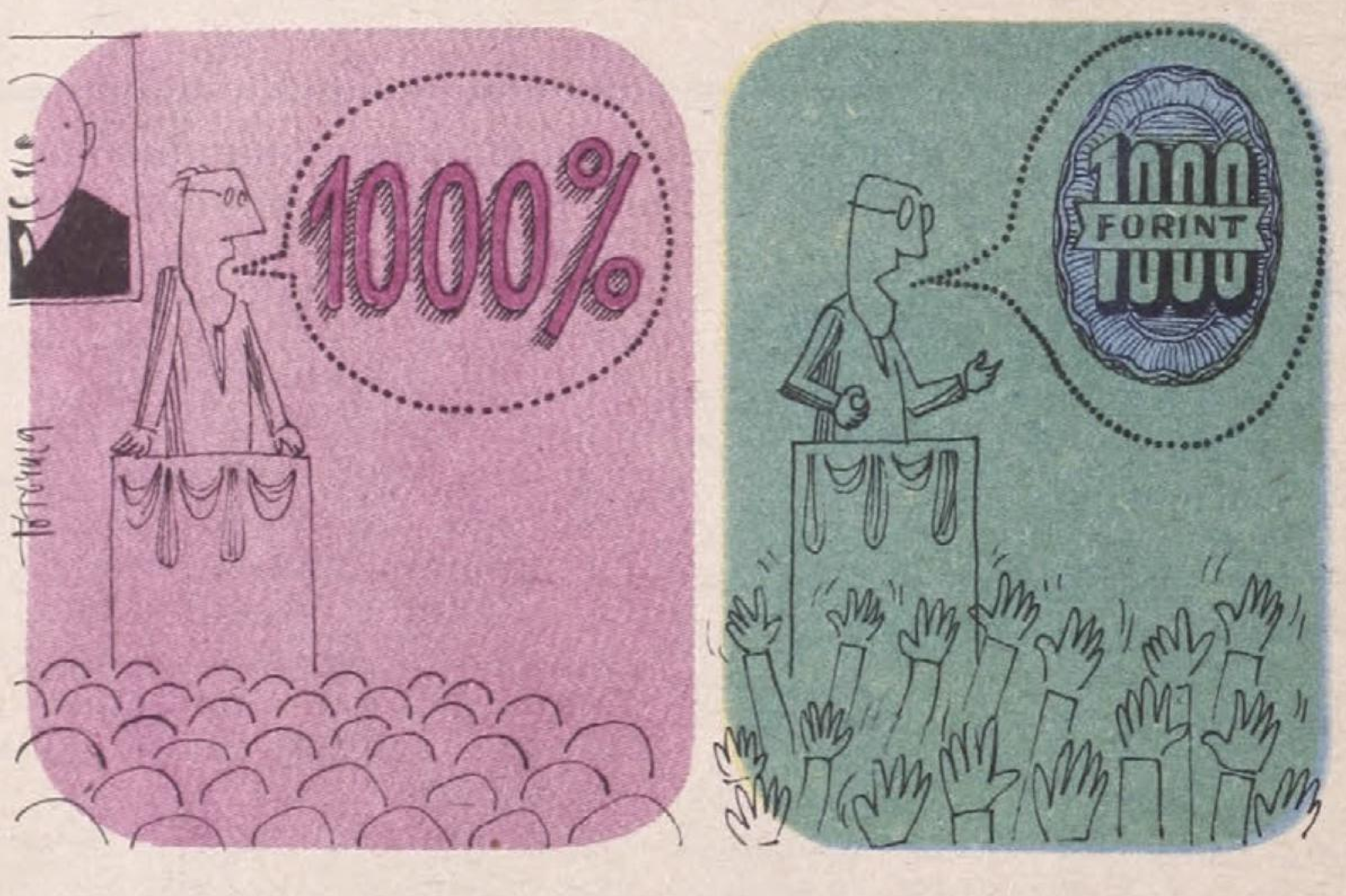
SOKFÉLE

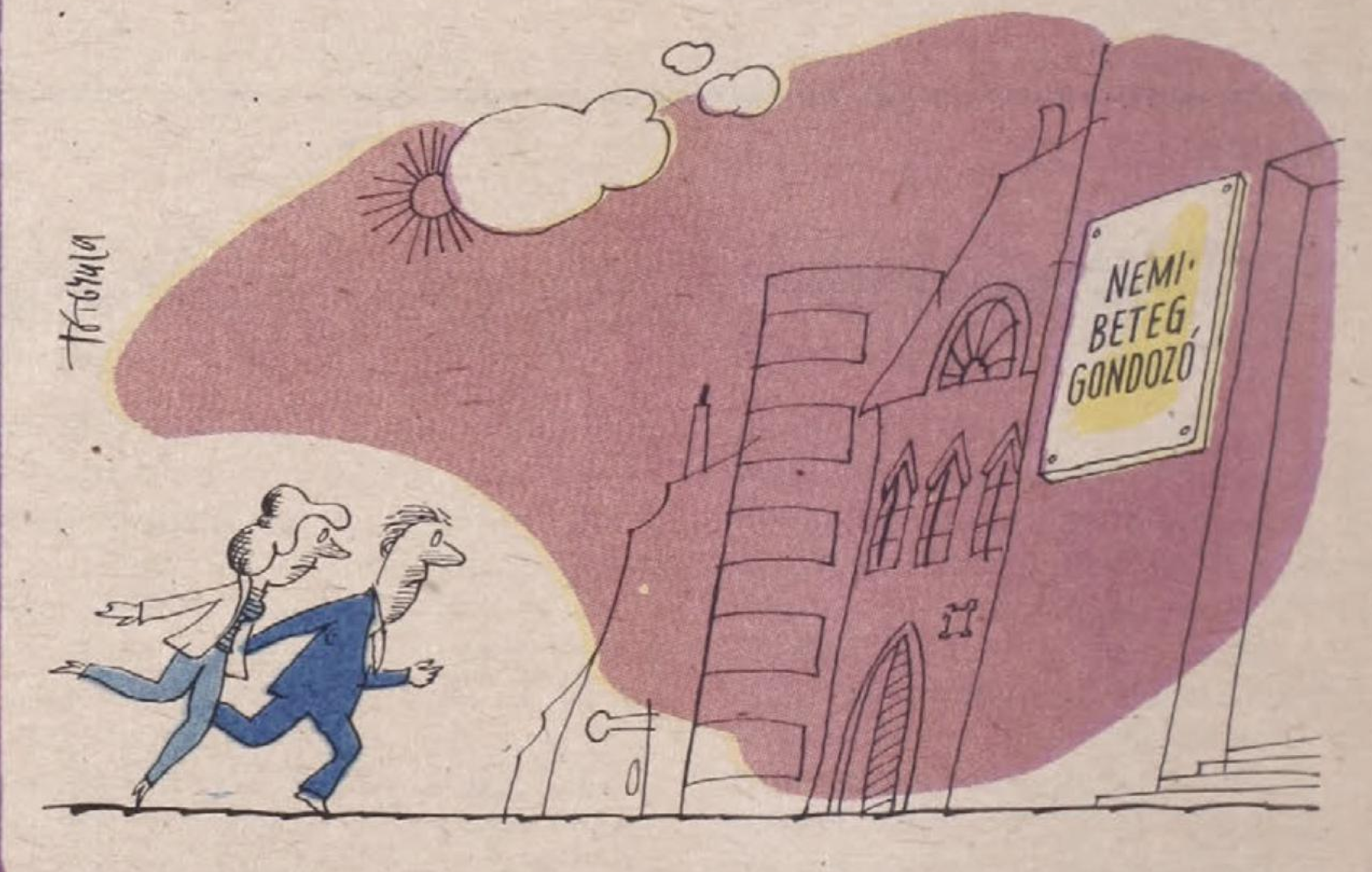

JAVULÓ KÖZÚTI MORÁL

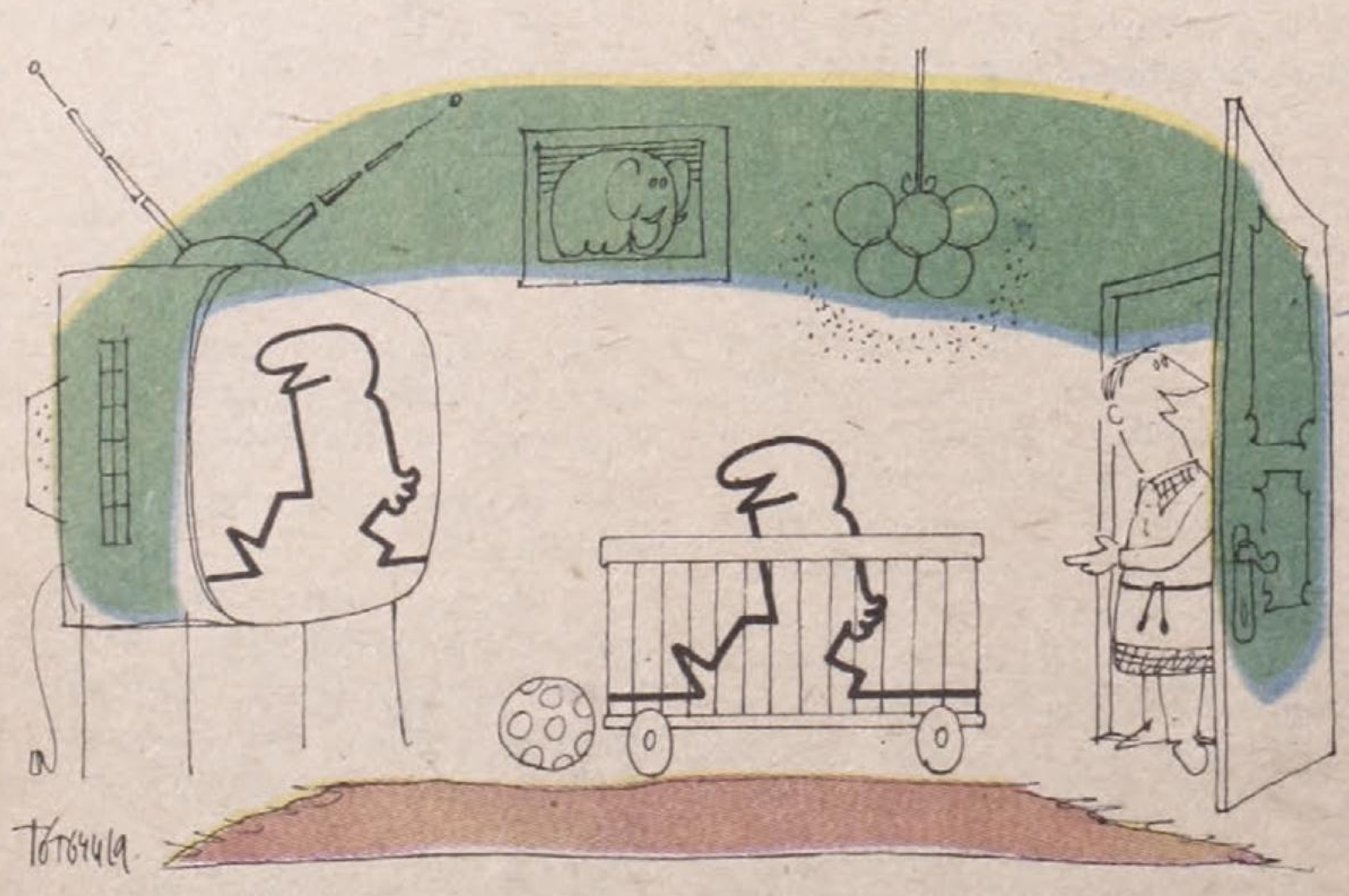

VÁLTOZNAK AZ IDŐK

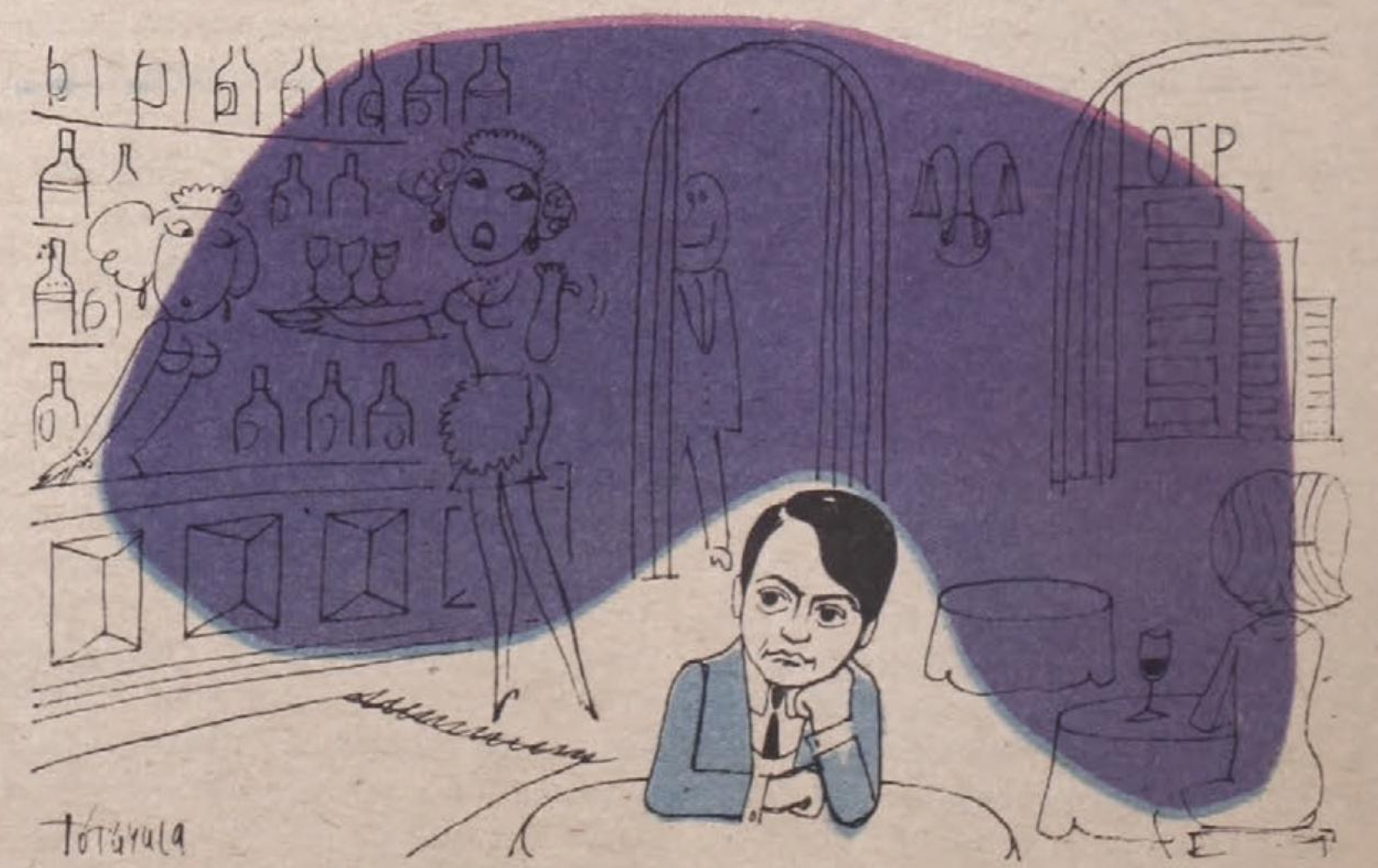

FUTÓ KALAND

– Nézd meg, szívem, hogy a kicsink milyen ügyesen utánozza a Menő Manót!

PANIK AZ IRODALMI CUKRÁSZDÁBAN

– Képzeld, a vendég tollat, tintát, és kutyanyelvet kért! . . .

ÁRKUS JÓZSEF:

K. J. A METRÓN

Talán jobb, ha előre megmondom, hogy a következőkben a valóságos tények a fantázia szüleményeivel fognak keveredni. Pontosabban csak a kiindulópont az, ami a valóságban is lejátszódott, a többi viszont zömmel a képzelet játéka.

Lássuk hát először is, hogy mi az, ami megtörtént. Kádár János csütörtökön meglátogatott több budapesti létesítményt, s az utat a Fővárosi Tanácstól az Örs vezér térig metróval tette meg. A Deák téri állomáson a metróalagútba igyekvő más utasokkal együtt lépett rá a mozgólépcsőre, a felfelé tartók közül sokan felismerték és barátságosan integettek neki. Hasonló jelenetek játszódtak le kiszálláskor az Örs vezér téri állomáson is.

Az idő tájt semmi dolgom nem volt arrafelé, így nem is találkozhattam a metrónak azzal az utasával, akit Kádár Jánosnak hívnak. Sokan voltak viszont, akik lefelé vagy fölfelé menet szembejöttek vele, és voltaképpen az foglalkoztat, hogy ugyan mit gondolhattak az emberek, amikor megismerték őt.

Nos, alighanem akadtak néhányan, akik nem hittek a szemüknek, vagy elkönyvelték magukban, hogy milyen érdekes, ez a férfi a mozgólépcsőn szinte a megtévesztésig hasonlít Kádárra, azzal mentek is tovább. Izgalmasabb ennél, hogy a többségnek mi jutott az eszébe, vagyis azoknak, akik hittek a szemüknek. Például, mondjuk, két férfi viteti magát felfelé a mozgólépcsővel, egyszer csak egyikük megböki a másikat, hogy odanézz, ki jön ott? Férfiakról lévén szó a másik gépiesen egy csinos nőt keres az utasok között, míg csak társa rá nem sziszeg, hogy ott jön az a felöltős férfi, azt figyelje. Erre már a másik is megismeri, és kicsúszik a száján, hogy te jó ég, hát tényleg itt tartunk? Eddig is tudta, mert elégszer hallotta, hogy nehéz a helyzet, de azt azért nem hitte volna, hogy ennyire. Hogy már Kádárnak is metróval kell járnia, neki sem telik benzinre.

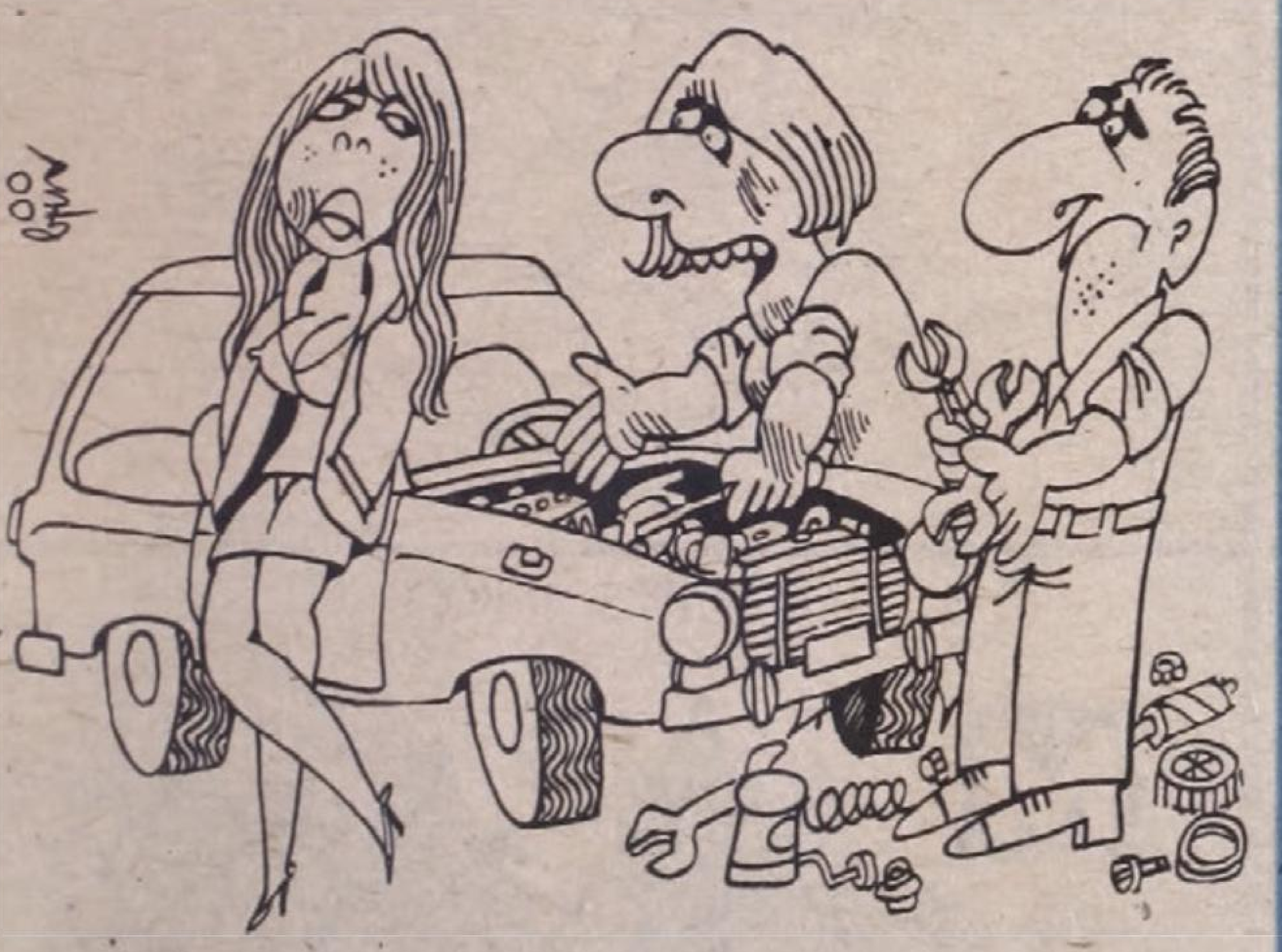
Más változat: a férfi, aki megivott néhány fröccsöt a haverokkal és tudja, hogy otthon számon kérik majd tőle a késést. Amikor megpillantja a mozgólépcsőn az ismert arcot, szorongása egy csapásra elmúlik, már kész is a terve. Az ajtóban szóhoz se hagyja jutni a feleségét, mindjárt azzal állít be, hogy sose találod ki, asszony, kivel találkoztam a metrón. Mire az asszony metsző gúnnyal a hangjában azt feleli, hogy nyilván II. János Pál pápával. A férj, még mindig reménykedve a megbocsátásban, azt mondja, hogy a János stimmel, de nem második, hanem első, mármint titkár. Most megint az asszony következik azzal a szöveggel, hogy ha valaki nem először jön haza részegen, igazán kitalálhatna ennél hihetőbb meséket is.

Némiképp hasonló jelenet játszódhatott le abban a családi otthonban is, ahol az iskolás gyerek a leves kanalazása közben elújságolta a szüleinek, hogy kit látott a metró mozgólépcsőjén. A szülők valószínűleg úgy tettek, mint akik elhiszik a dolgot, majd a hitvesi ágyban aggodalmasan megtárgyalták, hogy most már csakugyan el kell vinni a gyereket egy pszichológushoz, mert túlságosan élénk a fantáziája.

Lehettek aztán, főként a nők között, olyan gyakorlatias gondolkodásúak is, akiket ez esetben is a dolog praktikus része késztetett töprengésre. Vagyis, hogy miképpen jutott el Kádár János a mozgólépcsőhöz, van-e bérlete, vagy pénzt dobott be, netán a házigazdaként őt kísérő Kelemen Lajos gavallérosan felfizette a metróra?

Valami azt súgja, hogy ennyi körülbelül elég is a fantáziálásból, vagy tán már sok is, hiszen egyáltalán nem volt ez olyan nagy eset. A mozgólépcső arra való, hogy embereket szállítson, tudjuk róla, hogy hol lefelé, hol meg felfelé visz, de azért lefelé is általában csak annyit, amennyit fölfelé. Vagyis a lényeget tekintve nagyjából egy szinten maradunk.

És ha eközben még ilyen közös ismerőssel is találkozunk, az is csak azt bizonyítja, hogy most már jó ideje mindannyian ugyanazon a mozgólépcsőn utazunk.

– Édes lányom, ki fog téged elvenni, ha nem tanulsz meg motort szerelni?

– A szexológus szerint nagyon fontos, hogy egyszerre érjünk a csúcsra, szívecském...

Az írás és a rajzok Árkus József—Balázs-Piri Balázs: Kettőslátás című, az Interpress Kiadónál (a Ludas Matyi kiskönyvtár 2. köteteként) megjelent könyvéből valók.

NYUGATI TURISTAÚT

– Ugye, milyen jó, hogy mindketten zenei általánosba jártunk, Béla?

– Végre kaptunk egy takarítónőt, és az is át akar kerülni a jazzbalettesekhez...

MAJLÁTH LÁSZLÓ:

NEMZETKÖZI TANKÖNYV EGYEZTETÉS

A nemzetközi jóindulat oly hatalmas méreteket öltött, hogy a tankönyvírók már hatodszor ültek össze. A téma a történelem-tankönyvek kölcsönös egyeztetése volt. Mégiscsak hallatlan, hogy a külföldi tankönyvekben annyi rosszat hordanak össze rólunk.

— Kedves kartársak! — mondta a magyar előadó, s rábökött egy iskolai szamárfüles könyvre — Kikérjük magunknak, hogy a francia tankönyvekben úgy állítják be őseinket, mint vad, barbár, bajszos, lovas rablókat, akik nyereg alatt puhítják a gall szüzeket. Kérjük a vonatkozó részlet törlését, viszonzásul felajánljuk, hogy a francia betegség és a franc essen beléd szólásokat kiiktatjuk a magyar egészségtan-segédletből.

— Nagyon sérelmesnek tartjuk, hogy a császári kamarillát bősz vadkan képében ábrázolják a magyar történészek — szólalt fel a bécsi küldött.

— Mi viszont nem tűrhetjük — replikázott egy magyar küldött —, hogy az 1848-as pesti forradalmat a Habsburg-ház elleni személyes sértésként kezelik.

— Kérem kihagyni a magyar tankönyvekből, hogy a janicsárok rabláncra fűzve vitték a magyar fiúkat. Írásos jelentésekkel tudom bizonyítani, hogy rablánc helyett selyemzsinórt használtunk — hangsúlyozta a török küldött.

— Továbbá még egy történelmi tévedés: nem Dugovics Titusz rántotta magával a törököt Nándorfehérvárnál, hanem a hős török rántotta magával a gaz Dugovicsot. Ezt két korabeli szpáhi közjegyző előtt igazolta.

— A régi magyar mondákból és regékből hagyják ki a kutyafejű jelzőt — tiltakozott a Tatár ASZSZK képviselője.

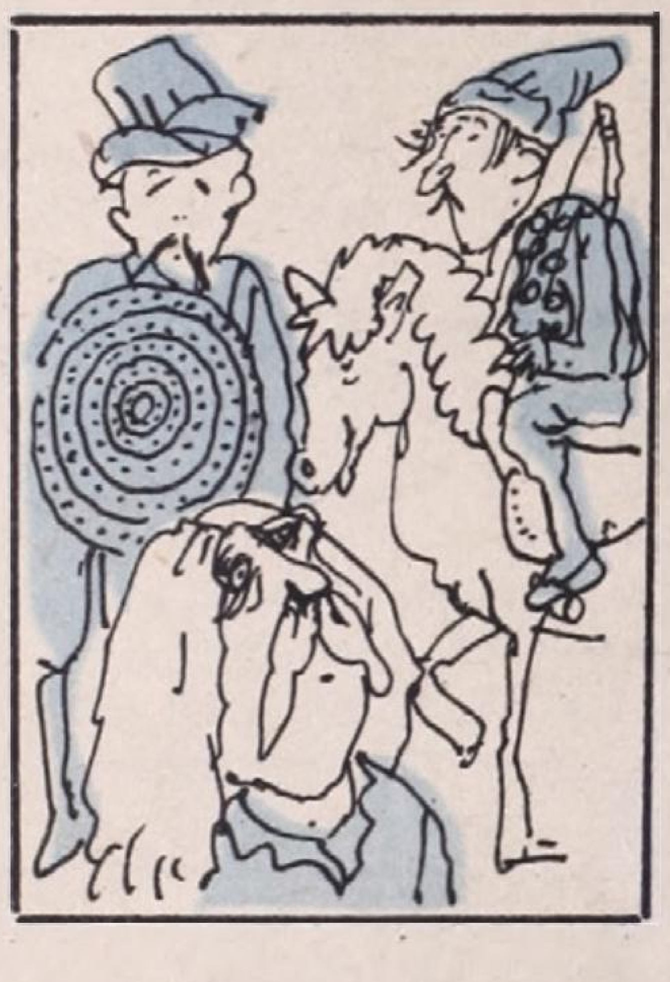
— Egy kis stilisztikai módosítást javasolnék — szólalt meg az NDK-beli tudós. — A „Mit nem beszél az a német!?" című Petőfi versben írják azt, hogy „nyugatnémet".

— Úgy nem jön ki a szótagszám — akadékoskodott a magyar fél.

— Most a szótagszám a fontos vagy a testvéri barátság? — vágott vissza az NDK-s kolléga.

— Azt szeretnénk, ha Hunyadi neve előtt mindig feltüntetnék, hogy román származású. Például: „a román származású Hunyadi János hatalmas győzelmet aratott a törökön, minek hatására egész Európában délben is harangoznak", vagy „nyögte a román származású Hunyadi Mátyás bús hadát Bécsnek büszke vára". Lehet róla szó? — kérdezte a bukaresti akadémikus.

— Kompromisszumot ajánlok — válaszolta elnyűtten a magyar delegátus. — Kiadunk egy közös közleményt, hogy Hunyadi kettős állampolgárságú volt

Kőrösi Csoma Sándor viszont csak magyar.

— Nem írom alá — mondta a bukaresti küldött. — Nincs felhatalmazásom.

— Nekünk is kifogásunk van — állt elő a madridi professzor. — Sértő nemzetünkre nézve a „spanyolcsizma" kifejezés. A spanyolcsizmát ugyanis a luxemburgiak találták ki, ez köztudomású.

— Mit szól ehhez a luxemburgi küldött? — kérdezte az elnök.

— Igazoltan hiányzik — felelte a jegyző.

— Újra szót kérek — mondta a magyar delegátus. — A nyugati tankönyvekben egyöntetűen szerepel, hogy „a magyarok nyilaitól ments meg, Uram, minket". Ez diszkriminációnak minősül a jónevű magyar számszeríj-exporttal szemben. Tiltakoznunk kell!

— Helyt adok — mondta az elnök.

— Továbbá — folytatta a magyar történész — kifogásolnom kell, hogy a brit tankönyvekben csak egyszer történik említés a magyarok dicső tetteiről. Amikor 6:3-ra győztünk a Wembley-ben. Ez sértő. Még legalább az Aranybullát említsék meg egy félmondatban.

— Ha már a sérelmeknél tartunk, szóba hozom a mi ügyünket is. Burkina Fasso történelméről egy sor sincs a magyar tankönyvekben. Ez is diszkrimináció — mondta egy egzotikus tudós.

— Hogy hívták régen ezt az országot? — súgta oda az elnök a magyar delegátusnak.

— A szünetben felhívjuk a különleges tudakozót. Talán ők tudják — súgta vissza a magyar professzor, a világtörténet nagy ismerője.

— Mi azt nehezményezzük, hogy a finnugor rokonságból kifolyólag a magyar történészek, nyelvészek, néprajzosok sokkal többet járnak Finnországba, mint ugorföldre.

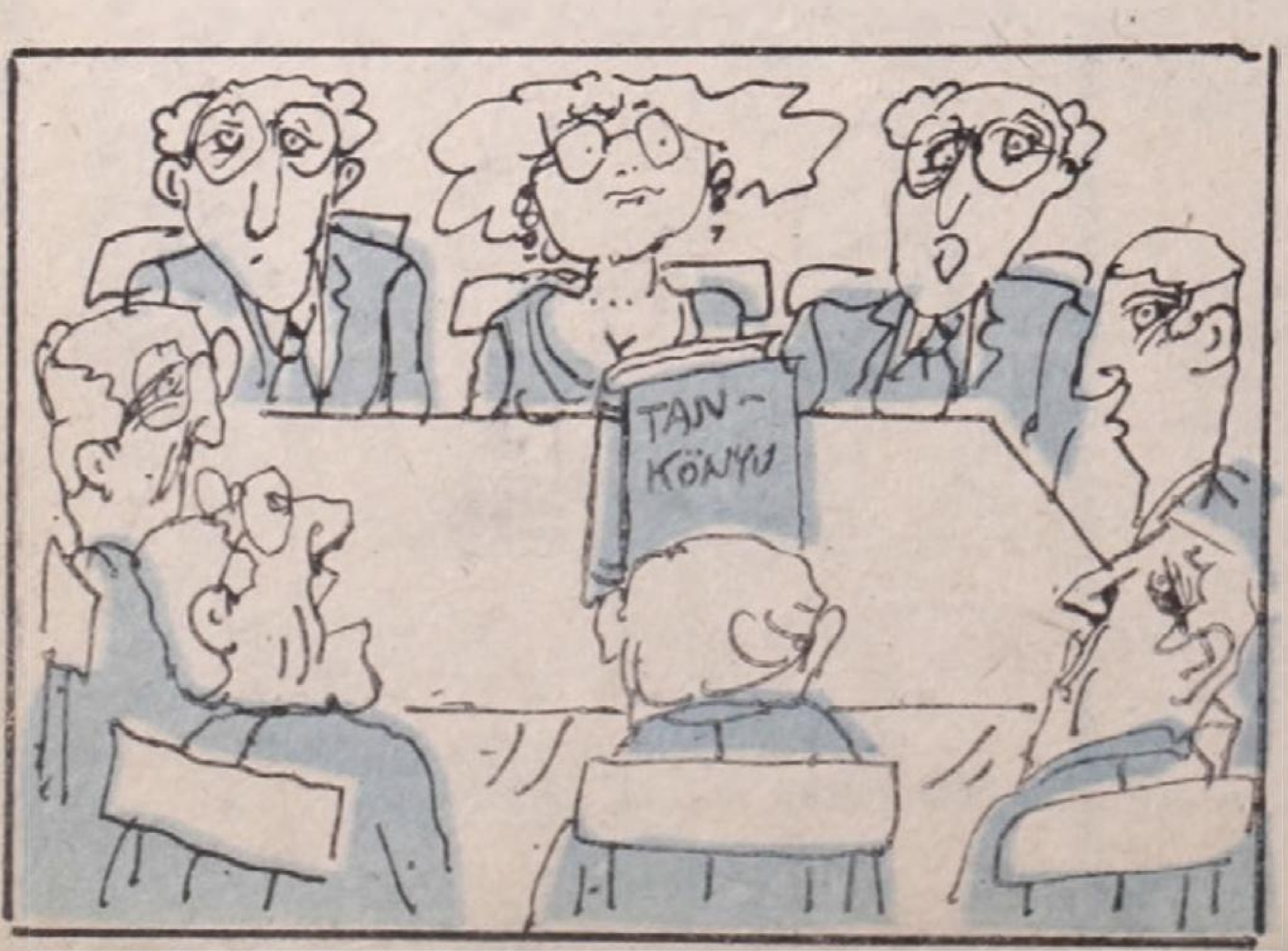
— Miért, maguknál mit lehet vásárolni? — szaladt ki a kérdés egy magyar történész száján.

— Savanyított obi uborkát. Jól csúszik rá a vodka.

— Kíván még valaki hozzászólni? — kérdezte az elnök.

— Engedjék meg, hogy én is hozzászóljak és bemutatkozzam. Habsburg Ottó vagyok. Köszönöm a magyar történelemtanításnak, hogy a diákok ma már képtelenek felsorolni az aradi tizenhárom mártír nevét. Ezt a történelmi megbocsátás jeleként fogom fel.

— További hozzászólás? — kérdezte újfent az elnök. — Amennyiben nincs, akkor a nemzetközi tankönyvegyeztetést ünnepélyesen bezárom. A tanácskozás eredményes volt, elhangzott 233 indítvány, amiről most nem sikerült döntenünk. Talán majd jövőre, a következő egyeztető konferenciánkon, melyet Grönlandon tartunk. Kérem a tisztelt küldötteket, hogy addigra gyűjtsék össze a kifogásaikat a grönlandi tankönyvekkel szemben. Ha kiderül, hogy nincsenek is grönlandi tankönyvek, akkor megnézzük a gleccsereket. Hótaposó csizmát mindenki hozzon magával!

A BÁDOG ANTENNA legújabb birtokosa:

„BÚCSÚ A FEGYVEREKTŐL", AZAZ...

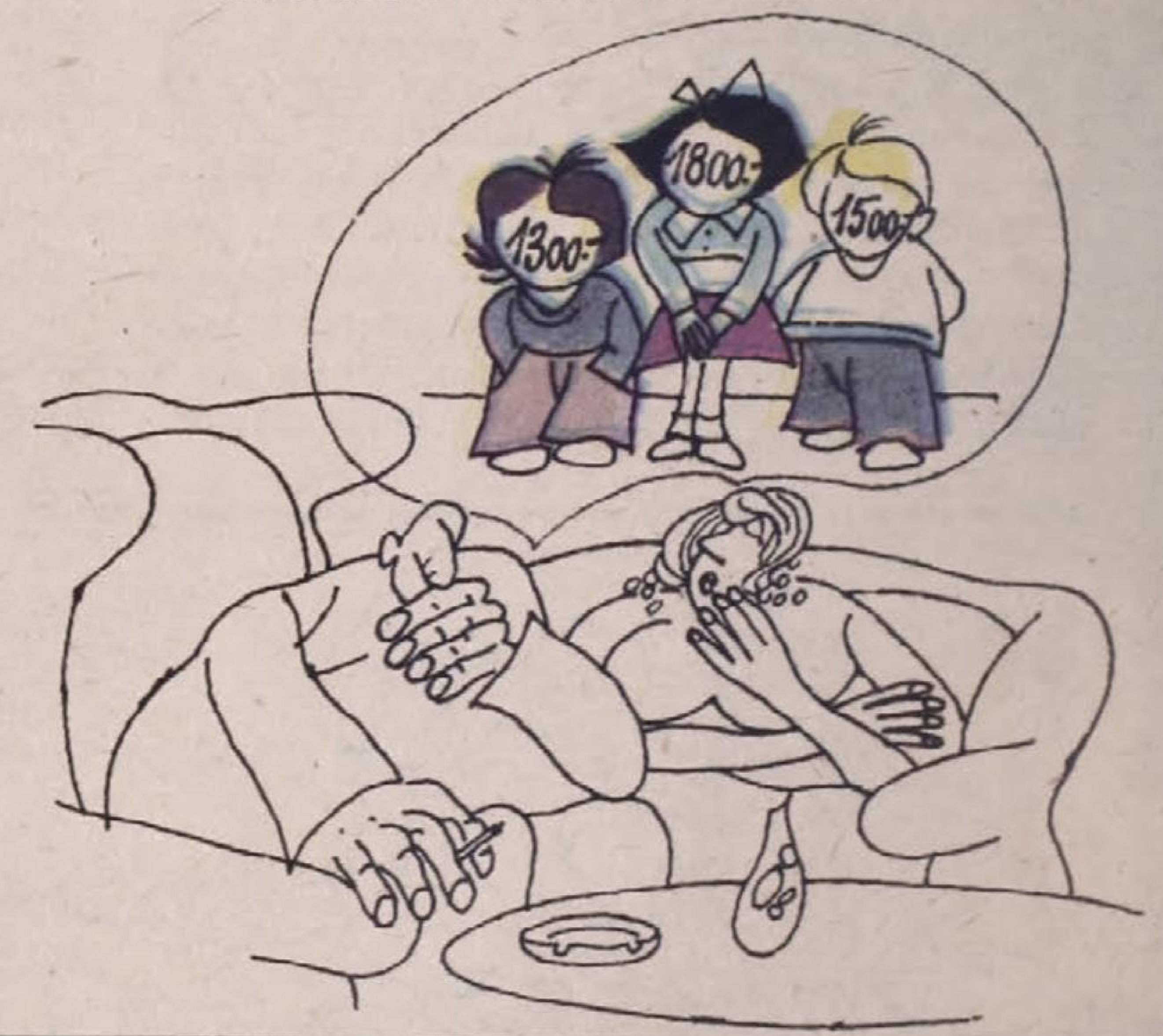
CÍMŰ MAGYAR TÉVÉJÁTÉK. (NOVEMBER 27., 21.25.)

Olvasóink szavazata és munkatársaink javaslata alapján ez a produkció érdemes a rossz tévéműsorokat megillető díjra.

A Bádog Antennát jövőre is havonként egyszer osztjuk majd ki. Minden hónap végén összegezzük az olvasók szavazatait, összevetjük munkatársaink javaslataival, s úgy hozzuk meg a döntést, amelyet általában a következő hónap második vagy harmadik szerdáján hirdetünk ki. Legközelebb tehát — a január 6-ig beérkezett szavazatok alapján — a január 15-i számunkban.

Kérjük a kedves olvasót, amint felbőszítette egy csapnivaló tévéműsor, rögvest ragadjon tollat, írja fel egy levelezőlapra a műsor címét és a sugárzás időpontját, s haladéktalanul küldje el a lapot nekünk. A címzés: Ludas Matyi — Bádog Antenna, Budapest 1977.

KARÁCSONY ELŐTTI KALKULÁCIÓ

DECEMBERI VÁROSKÉP

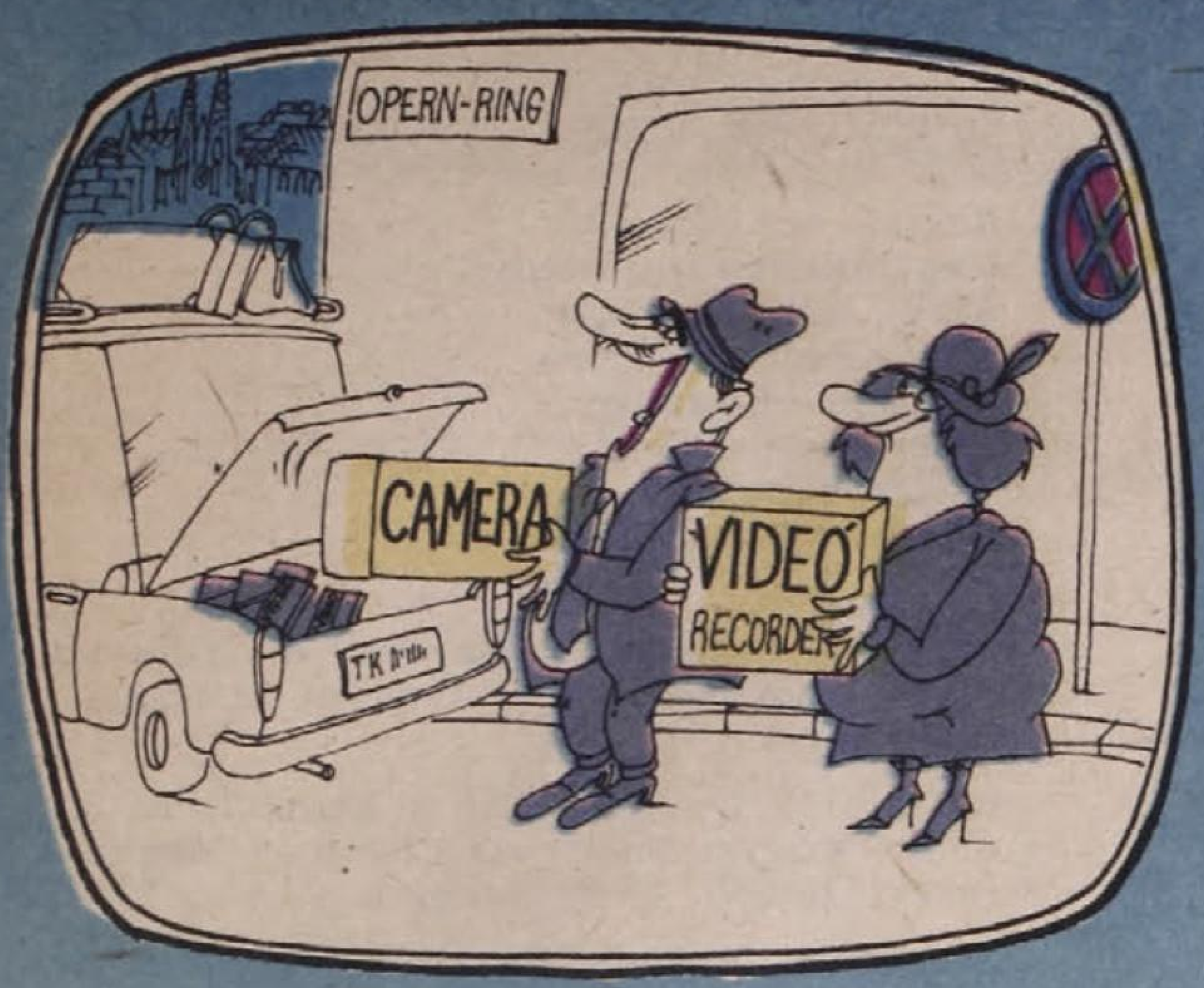

— A műjégpályán megszokta a tömeget, és csak így tud korcsolyázni...

KRENNER ISTVÁN:

VIDEÓ, VIDEÓ

MAGÁNEXPORT

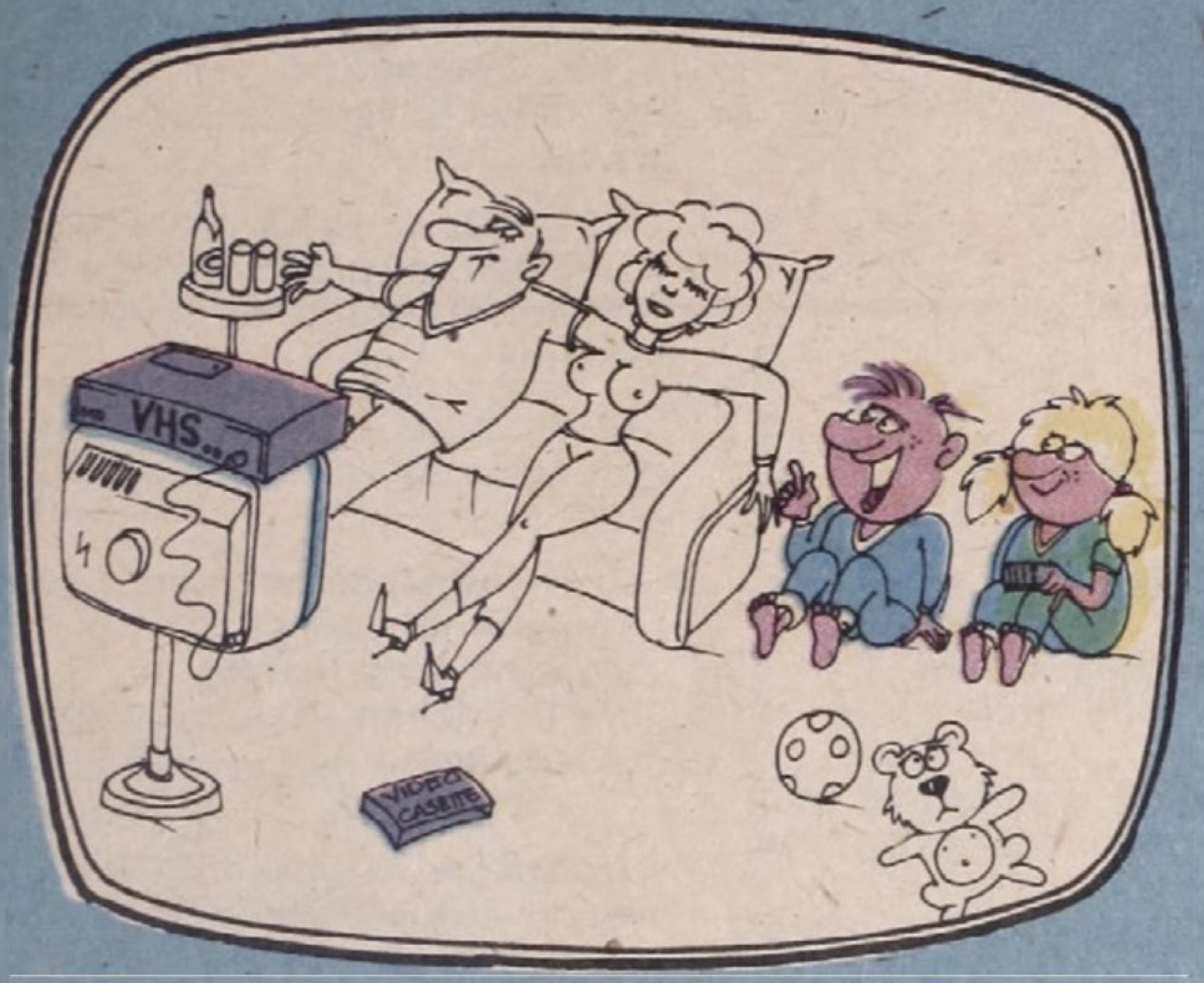

– Majd felvesszük a vámos képét, ha megtalálja ...

UTÓHATÁS

– Azt hiszem, letörlöm az összes „akciófilmet” a kazettákról ...

ROHANÓ ÉLET

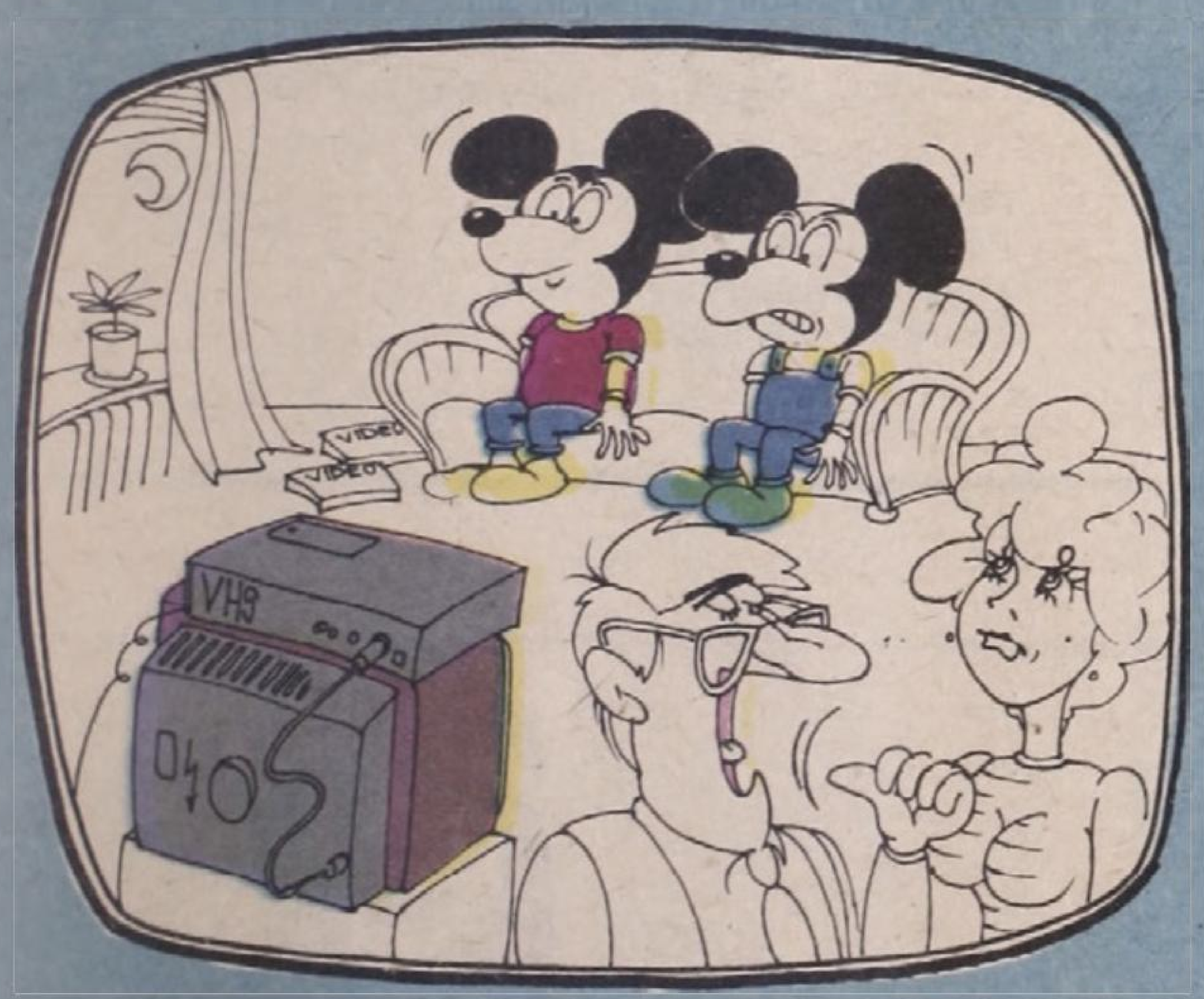

– Milyen szerencse, hogy az öregek mindig elalszanak a szexkazettán!

HORROR

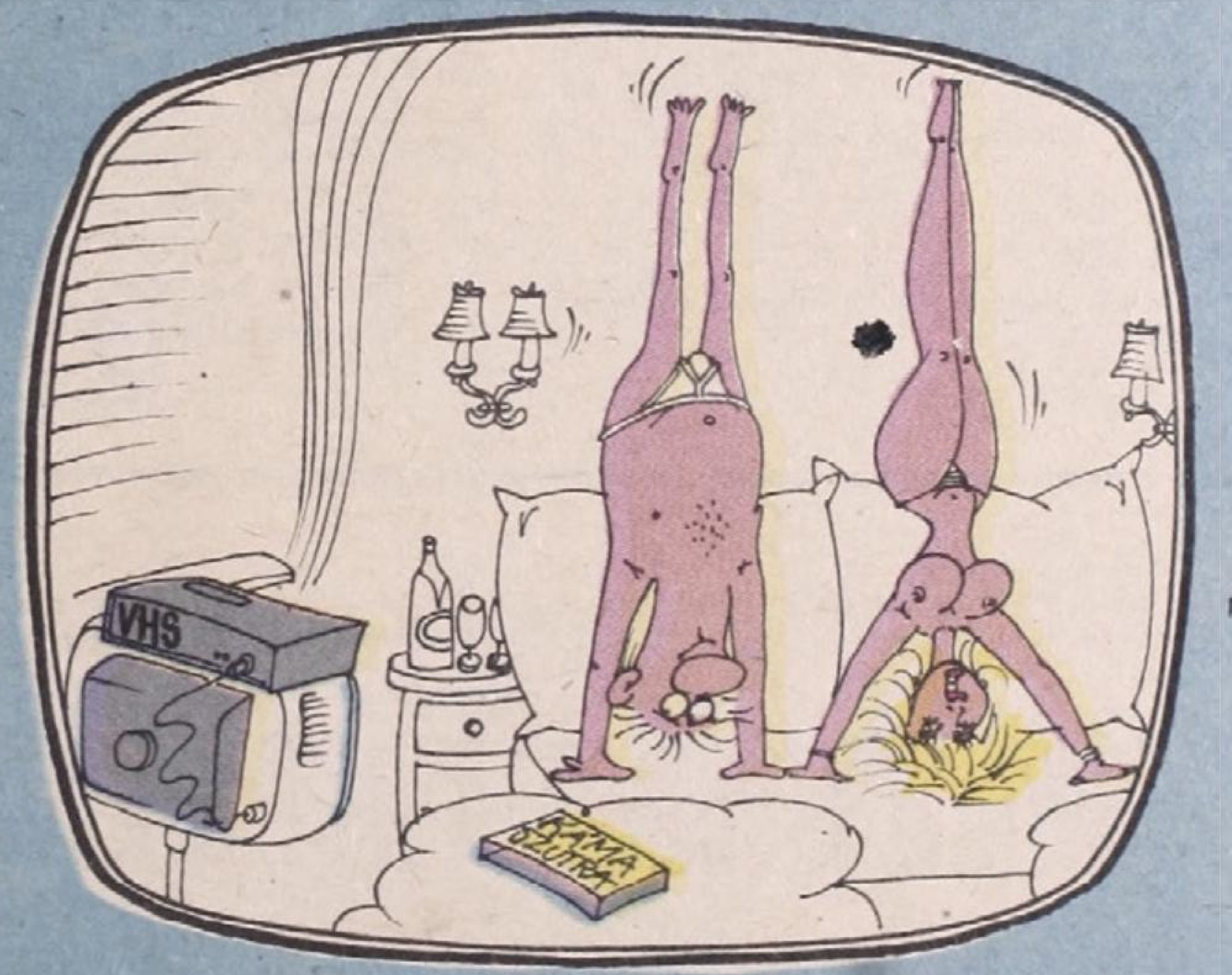

– Szólj, ha nem elég izgalmas a kazetta, mert akkor átkapcsolok a Híradóra ...

MESEKAZETTA

– Szerinted nem néznek túl sok Walt Disney-t a gyerekek ...?

KÁMA-SZUTRA KAZETTA

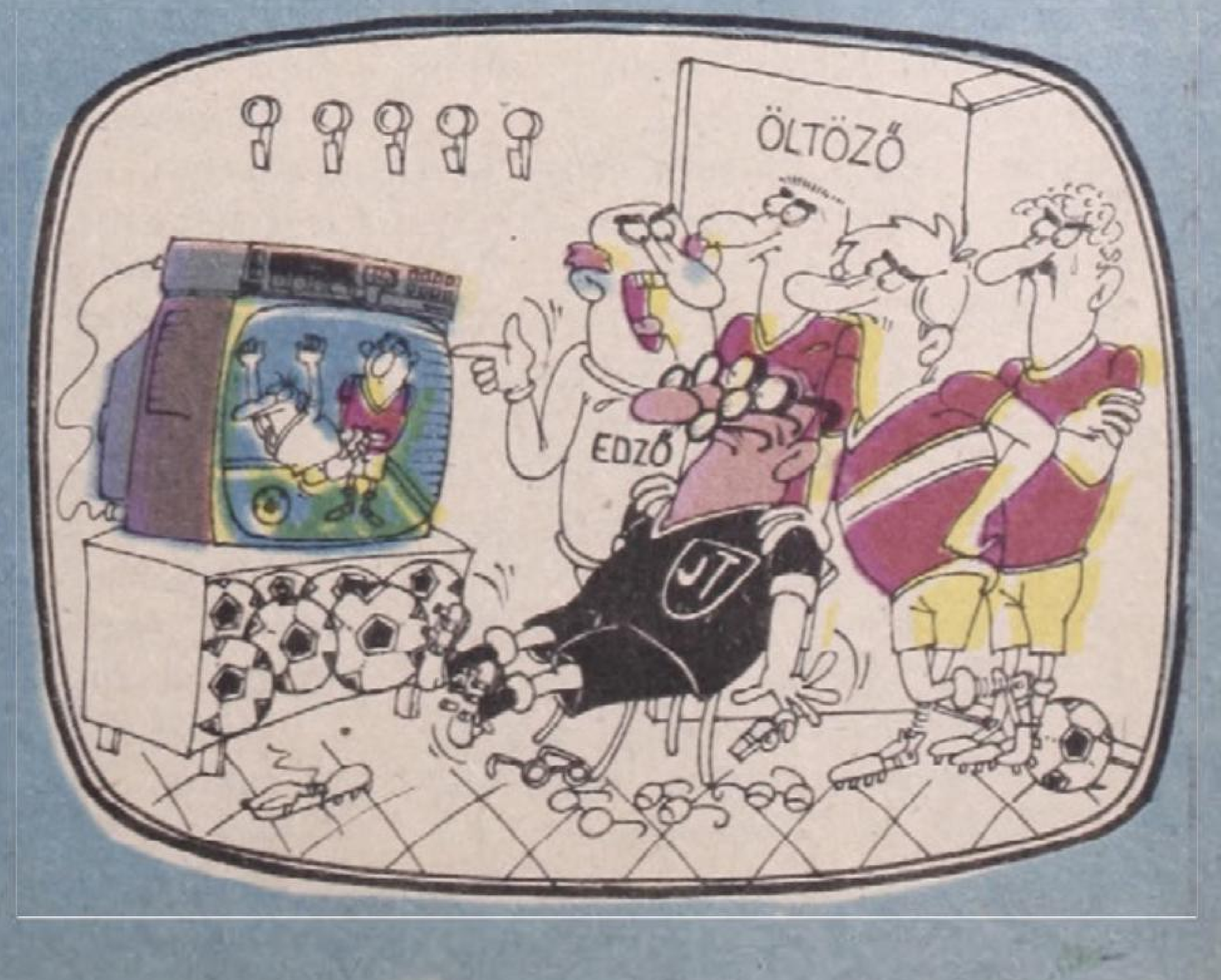

– Nem unod még, Dezső?

VENDÉGSÉGBEN

– Most nézzétek meg, mit vett fel rólam a Gézám nyáron a nudisták szigetén ...

VISSZAJÁTSZÁS

– Még most is azt mondja, hogy tizenegyes volt ...?

SAS JÓZSEF:

Józsi bohóc

Az 1983-as szilveszteri műsor felvételén egy bohóc lépett a nagyérdemű közönség elé. Először a rádióban, aztán a tévében is. Iszonyatos cipőkben, méteres nyakkendővel, paradicsomorral.

És így szólt Józsi bohóc:

Szép jó estét, emberek
(itt) szomorkodni nem lehet,
Szilveszternek éjjelin
Ne üljön az éjjelin.
Nyolcvanhárom véget ért,
Dalolhatunk épp ezért;
Magyar módra dalolunk,
(Mi) Mindig sírva vigadunk:
Tá-rá-rá-bumsztiré,
Tárárá bumsztiré
Tárárá bumsztiré
Tá-rá-rá bumsz-ti-rééé.

Szervusztok, gyerekek! Szervusztok, felnőttek! És szervusztok, ti felnőtt gyerekek! Hölgyeim és uraim és kedves elvtársaim! Ez a híres magyar csodacirkusz. Mert csoda, hogy egyáltalán lehetséges.

Jer közelebb Jóska, Jancsi,
A bauxitunk kétszer annyi.

Itt látható a legnagyobb magyar találmány. A perpetuum mobile. A működő örökmozgó magyar perpetuum mobile. A ráfizetéses magyar gyár. Huszonöt éve fizet rá, és mégis működik. Ezt egyszer fenn meglökte valaki, azóta forog.

Ilyet máshol úgysem láthat,
Táthatod te is a szádat,
Hozzáérni nem szabad,
Összedől egy perc alatt.

Itt látható az óriáskígyó! A magyar óriáskígyó! Ez a jövő évi adósságunk dollárban kifejezve. A fejétől a farkáig 1 milliárd, a farkától a fejéig egymilliárd, az összesen két és fél milliárd. Jé, hogy sziszeg ez a kígyó!

Szájában a fullánk
Egyre több a nullánk.

Nemzetközi attrakció következik. Diszkrét dobpergés kísérje! Közeleg a legnagyobb magyar kötéltáncos. Ez külkereskedelmi miniszterünk, Veress Péter. Kezében külkereskedelmi mérlegünk. Azzal egyensúlyoz. De jól csinálja! De jól csinálja! Úristen! Jaj, szent minisztertanács, mit látok? De hiszen nincs is alatta kötél! Hihetetlen!

Miniszterünk dalra fakad:
A magyar cirkusz nem apácazárda,
A magyar csoda nem fényes lokál.
Ha Nyugatról vagy Keletről megzörgetik
E csöndes honban oltalmat talál.
Kapható itt Bánfi-hajszesz,
Ettől ugyan haja nem lesz,
És a Hilton csak magára vár.
Rubik-kocka — kiskorába
Ezzel jár ma iskolába
Párizsban, Los Angelesben
A diák és tanár.

Na ja, hehehe . . .

Mert a KGST nem apácazárda,
A KGST nem fényes lokál,
Szegény legény, ha ajtaját megzörgeti,
E csendes országban oltalmat talál.

Most nézzünk bele a magyar gömbbe! A csodagömbbe. A hírközlő gömbünkbe. Mit ír az újság?
„A Fővárosi Tanács júniusban locsolási tilalmat rendelt el, és most, novemberben feloldotta."
Strófa!

Bevallhatom, emberek!
Késve jött a rendelet,
Tartottam öt hónapig,
(De) Nem bírtam novemberig!
Tá-rá-rá-bumsztiré,
Tárárá bumsztiré
Tárárá bumsztiré
Tá-rá-rá bumsz-ti-rééé.

Újabb hír. Nézzünk megint a gömbbe! Jaj! Mit ír? Felemelik az éjszakai áram díját? Már fel is emelték! Drágább lett az éjszakai áram.

Strófa!

Rákóczi tér közepén
Megszólít egy tünemény:
Aludj, édes, énnálam,
Éjjel olcsóbb az áram.
Tá-rá-rá-bumsztiré,
Tárárá bumsztiré
Tárárá bumsztiré
Tá-rá-rá bumsz-ti-ré.

Ide nézz, te mulya — mit árul a Gyula. Aki nem vesz, ne bábrálja — menjen az anyja . . . valahol várja . . .

Itt látható a Lökd meg a kecskét. Ez egy osztrák—magyar lökd meg a kecskét. Meglököd Bécsben, felépül Budapesten a Fórum Szálló.

Bécsben a farka — Pesten a szarva. A magyar vendég meg — aludjon otthon.

És most megjelent a színen a legnagyobb magyar mágus. Fekete János, a Nemzeti Bank első elnökhelyettese. Óvatosan lépdel kecses kamatlábain. Szájából jófajta állami és magánkötvényeket ereget. Némelyiket jól felfújja. Jaj! Ez már nagyon fel van fújva. Mindjárt kipukkad. Most elkezdi a legnagyobb bűvészmutatványát.

Belenyúl az egyik zsebébe — üres!
Belenyúl a másik zsebébe — üres!
Most belenyúl a mi zsebünkbe — az már régen üres!

Most Fekete János rágyújt a legrégibb magyar banknótára. Hogy aszongyahogy:

Száz forintnak harminc a fele,
Nagyon jól tudja ezt
Az a szegény Fekete,
De dollárban bárhogy számol,
A száznak a fele — huszonhárom.

Hölgyeim és uraim és elvtársaim! Ez a híres magyar csodacirkusz. Itt együtt a maszek zöldséges, a maszek könyvkiadás, a maszek vécés a gebines kultúránkkal, az MTK az FTC-vel és mindannyian együtt a Hazafias Népfronttal. Így együtt vagyunk mi az egyik legrégibb népi játék, a keljfeljancsi! Mert ez a Duna—Tisza közi kis ország eddig akárhogy is esett, mindig talpára állott. Mert ez egy magyar keljfeljancsi!

Tá-rá-rá-bumsztiré,
Tárárá bumsztiré
Tárárá bumsztiré
Tá-rá-rá-bumsztiré.

Részlet a szerzőnek Józsi, hol vagy? címmel megjelent könyvéből.

MÜNZ ANDRÁS:

KULTÚRA-KISLEXIKON

Ajándékozás-kultúra. Az infláció ide is begyűrűzik. Mellesleg: pénzt ajándékozni nem vall jó ízlésre. Ha az összeg nagyobbacska, mindez elnézhető.

Autós kultúra. Nem adják együtt a jogosítvánnyal.

Beilleszkedési kultúra. Úgy kell kilógni a sorból, mintha benne állnánk.

Beszédkultúra. A kötőszavak gazdagsága jellemzi. Fejlődése azóta szembeszökő, amióta feltalálták a nyomdafestéket nem tűrő szavakat tűrő nyomdafestéket. Csiszolására ma az élet majd minden területén alkalmunk van.

Egészségkultúra. A helyzet kulcsa a megelőzés. A képlet egyszerű: ha nem betegszünk meg, nagy valószínűséggel egészségesek maradunk. Tehát csak erre kell ügyelni.

Építési kultúra. Az idősebbek még emlékeznek rá.

Étkezési kultúra. Alapkérdések: Mit együnk? Hogyan együnk? Mennyit együnk? Időszerű kérdés: Együnk?

Házasságkultúra. Mottója: holtomiglan, holtodiglan, de legalább is próbáljuk meg.

Hiánykultúra. Virágzik.

Humorkultúra. Hiánykultúra.

Ivási kultúra. Keveset, de jót! — így szól a kultrurált ivás receptje. Általánosan még nem terjedt el.

Környezetkultúra. Mire kifejlődne, épphogycsak a környezet hiányzik majd.

Lakáskultúra. Alapvető feltétele a lakás. Ennek viszont alapvető feltétele a pénz. Ma már bizonyos helyeken egy négyzetméter lakáskultúra ára a húszezer forintot is meghaladja. (Az ízlés nem foglaltatik ebbe az összegbe!)

Munkakultúra. Tanuljuk.

Növényi kultúra. Ilyen is van.

Népi kultúra. Ilyen is volt.

Piaci kultúra. Egyfolytában kutatják.

Szerelmi kultúra. Ne rontsunk ajtóstól a házba, különösen, ha az ajtókat már leszerelték. És legalább tegyük, mintha tennénk a szépet.

Szépségkultúra. Vonalak kérdése.

Telefonkultúra. Lásd Szépségkultúra.

Testkultúra. Sokan összetévesztik a szerelmi kultúrával, pedig ez inkább más tömegsportokkal kapcsolatos.

Tömegkultúra. Leginkább akkor tanulmányozható, amikor a BKV a járatok helyett az utasokat sűríti.

Váláskultúra. A házasságkultúra továbbfejlesztett formája. Hazánkban sokan gyakorolják, kevés sikerrel.

Vásárlási kultúra. Mi mindenesetre köszönünk.

Vezetési kultúra. A beosztottak ezt mindig jobban tudják.

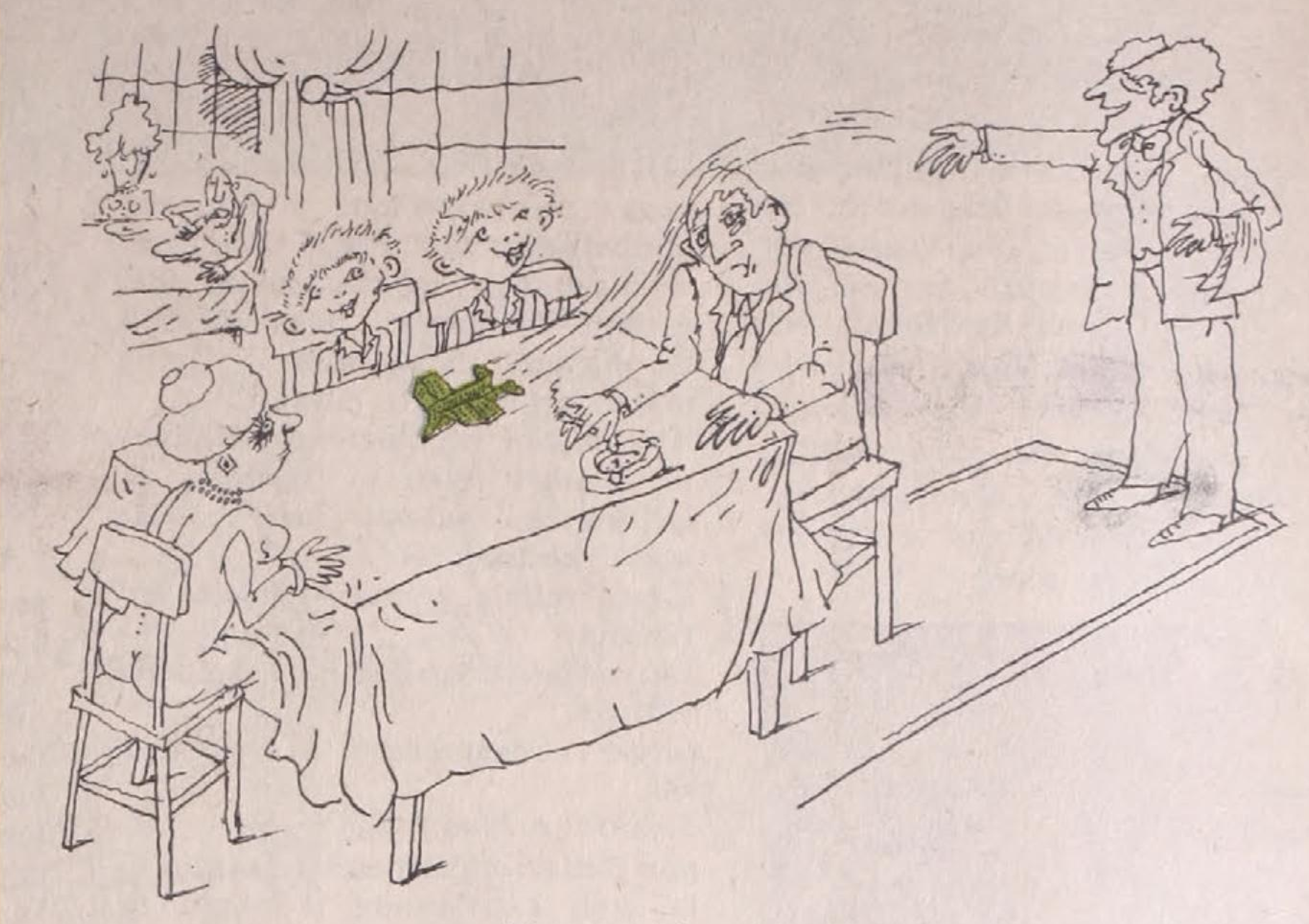
Vizuális kultúra. Még nem látszik.

DALLOS JENŐ:

KULTURÁLT VENDÉGLÁTÁS

KIADÓS SZÁMLA

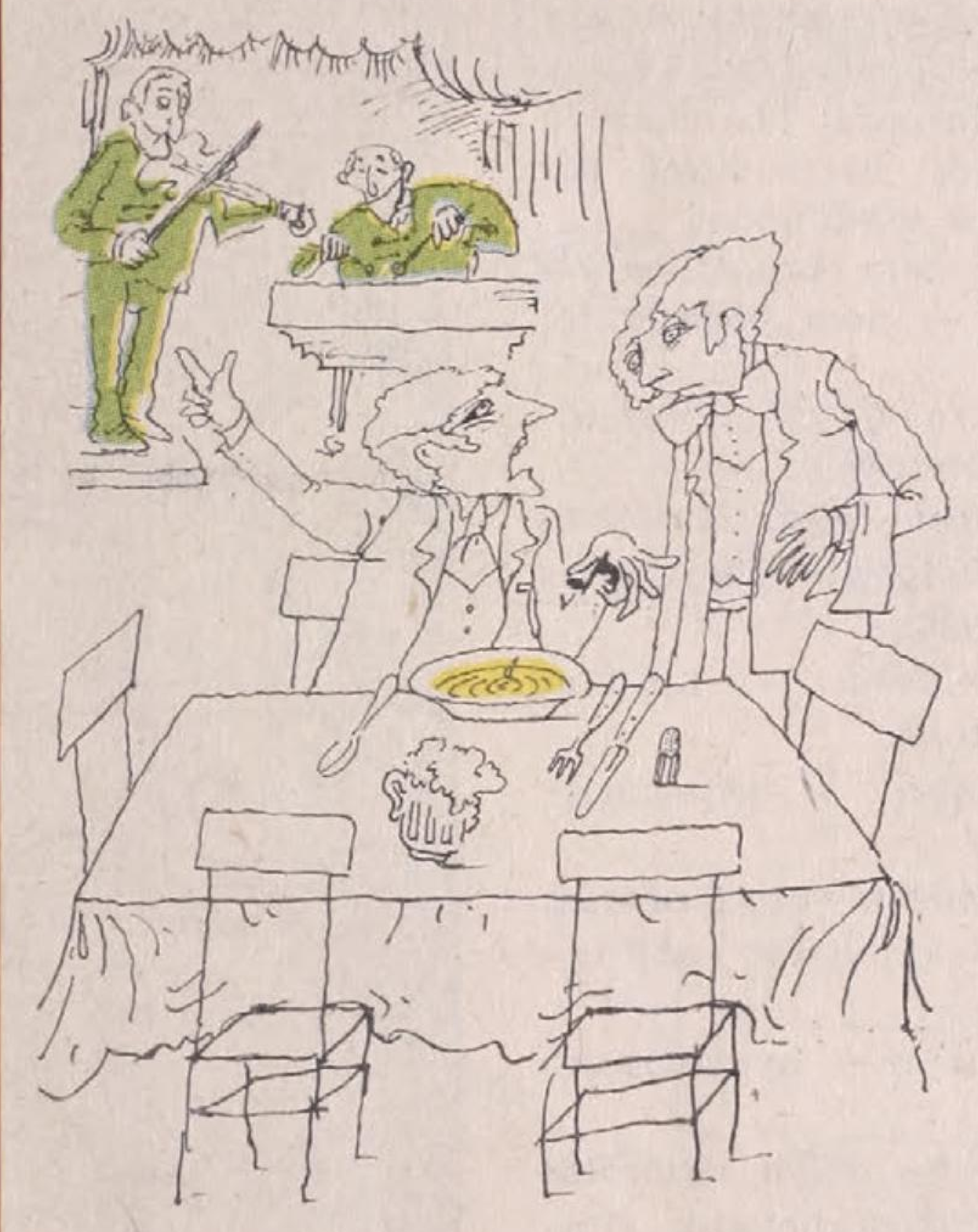

– Megy az étlap, uram . . .

MINDENT A VENDÉGÉRT!

ZENÉS HELY

– Ezt a C-dúrt a levesben találtam . . .

MENÜKARTYA

– Ebből kérek . . .

– Jön az erőleves, uram . . .

KUTYÁS ÉTTEREM

MUSTRA

– Melyikből parancsol?

Csak úgy firkálgatok

MEGGYŐZÉS

Valami egészen komplikált dolgot kerestünk az üzletekben. No, nem atommáglyát, nem lézerágyút, mélytengeri olajfúró berendezést. Térdig érő pamut férfizoknit. Hát nem lehet kapni. Jön a tél, miért is lehetne kapni? Van bokafix, van akril, van tíz méter vastag, síbakancsba való, de normál, egyszerű, sima, szabályos térdig érő pamutzokni, az nincs.

Azazhogy, nem mondok igazat, mert a kilencvenharmadik harisnyaszakboltban végül is találtunk egy párat: lángoló, égő pirosat, ezt az egy párat biztosan a Mikulás felejtette itt, amikor bevásárolt a krampusznak.

Férjemmel mustráljuk a Budapesti Harisnyagyár remekét, a tulipiros férfizoknit. Odajön az üzletvezető, és szelíden lebeszél minket a térdzokniról. Minek is az? Nem korszerű. Modern férfi harisnyanadrágot hord, lábfej nélküli harisnyanadrágot. Az szépen tapad a bokára, fel lehet húzni rá egy normál rövid zoknit. Az csak előítélet, hogy a harisnyanadrág kislánynak való. Az is előítélet, hogy a férfi harisnyanadrág nem elegáns viselet. Jó, hát a hosszú gatya, meg a jéger nevetséges, öregbácsis, de uram, egy modern, elegáns harisnyanadrág, az más.

Negyvenperces lelkes, tudományos és érzelmekre ható agitálás. Ezt kell hordani, kétszázvalahány forintba kerül és egy térdzokni is száznét forint.

— Rendben. Köszönöm. Meggyőztek. Hát akkor kérek kettőt.

Az üzletvezető tágra nyitja a szemét:

— Hát én ezt csak eszmeileg magyaráztam. Két éve nem kaptunk egy darabot sem.

ÁLOMFEJTÉS

Már-már azon a ponton voltam, hogy megvásárolom a könyvesboltban Sigmund Freud álomfejtését, azonban megnéztem az árat és úgy döntöttem, hogy olcsóbb, ha magam fejtem meg az álmaimat. Már hozzá is láttam:

Álmunkban repülőszőnyegen utazni Bagdad felett — gyorsan találjunk ki valami mesét, hogy miért késtünk el.

Liften felfelé utazni — magas kitüntetés.

Liften lefelé utazni — kihelyezés vidékre.

Liftben bennragadni — nyugdíjazás.

Feljutni a Mount Everestre — holnap Badacsonytördemicre utazol és fel kell kapaszkodni a vonatlépcsőn.

Pékkel álmodni — háromnapos ünnep.

A Nobel-díj átvevése után Londonba utazni, a királynőtől átvenni a Kohinoor gyémántot, utána megebédelni Margaret Thatchernél, aki fokhagymás borjúsülttel vár — felszerelik a telefonodat.

Mrs. Thatcher nem kapott borjúhúst a piacon — nem szerelik fel a telefonodat.

Álmunkban barackfának létrát támasztunk — áremelés.

Ugyanaz az álom, létra, barackfa, de éjszakai sötétben — bejelentés nélküli áremelés.

Álmunkban koldulni — külföldi vendégünk érkezik.

Mezítláb koldulni — turistaútlevél Párizsba.

Álmunkban modern verset olvasni — nem szabad káposztát enni vacsorára.

Kaviárt vacsorázni — nyugdíjemelés.

Oxford University trikót vásárolni — megbuktatnak a hetedik általánosban.

Vámhivatallal álmodni — a röntgenben megtalálják az epekövedet.

Cipészüzletben talpat csirizelni — ne felejtsd el befizetni az üzemi kaját.

Társasutazás a Niagarához — csőrepedés a WC-ben.

Királyi palástot viselni — talán még ki lehet fordíttatni a húszéves zakót.

Lumbágóról álmodni — lumbágód van.

Táncoló hawaii lányokat látni — lehet sorbaállni banánért.

Merkur autósorszámmal álmodni — örökké fogsz élni.

HOLLAND CSODA

Először járhattam Hollandiában és igazuk volt mindazoknak, akik azt jósolták, hogy el leszek bűvölve. A szélmalmok, a tulipánmezők, a delfti porcelán, az amszterdami Van Gogh múzeum, a haarlemi Franz Hals múzeum, a tengertől elhódított mezők, a gátak és csatornák... igen, igen, Hollandiában minden csodálatos. De amitől elaléltam, ami szíven ütött, az egészen más.

Idehaza húsz éven át kértem, könyörögtem, cikkeztem, hogy szüntessük meg azt az ostobaságot, hogy ha a jámbor utas megérkezik Miskolcra, vagy Szegedre, vagy Pécsre, akkor izgatottan érdeklődhet, hogy hol lehet a helyi villamos-, vagy buszjáratra jegyet váltani, milyen jegy kell, mibe kerül, hol kell lyukasztani? És a kis Hollandia ezt meg tudta oldani. Veszek Hágában egy tizenöt utazásra érvényes jegyet és azzal felszállhatok akármelyik autóbuszra vagy villamosra, Hágában, Amszterdamban, Utrechtben, Haarlemben, Nijmegenben, Rotterdamban és mindenütt, a Célszerűség, a Jól Szervezettség és a Józan Ész nevében.

CSALÁDI NAPTÁR

Szeretem az évkönyveket, kalendáriumokat, a csillagászati évkönyvet és a kiskertművelők naptárát. Az ember okosodik, józan, bölcs tanácsokat kaphat. Megtudom,

hogy mikor látható legközelebb a Halley üstökös, miért egészséges a cékla, hogyan lehet olcsó és kiadós linzer-kifliket sütni. Amint meglátok egy ilyen naptárt, évkönyvet, lecsapok rá.

Így vettem meg a patikában, potom harmincnyolc forintért a CSALÁDOK KÖNYVE '86 című izgalmas olvasmányt. Nem, nem állítom, hogy ebben a kedves családi naptárban szó sincs sütés-főzésről. Megtudhatom, hogyan készül a nyúlszelet Cumberland mártással és a töltött salátafőzelék. Tájékoztatnak, hogyan lehet jól kihasználni a balkont, (már ha van), és milyen a divatos öv? Van benne gyerekmese és egy mellrákbeteg szerencsés gyógyulásának története, húsz egész oldalon keresztül. Van benne genetikai tanácsadás, rejtvény, van benne naptár a névnapokkal, hát akkor mi a bajom? Jelentéktelen apróság, csekélység, szóra alig érdemes. Ebben a vidám naptárban a 79. oldaltól a 118-ig, vagyis *negyven oldalon át* a temetési szokásokról ír a kultúrtörténész, attól kezdve, hogy az egyiptomiak görbe vassal kiveszik az agyat, addig, hogy letakarják a tükröt, ha halott van a házban... Egy kicsit sok. Egy kicsit hátborzongató. Nagyobb hatás kedvéért a naptárnak ezek a kultúrtörténeti oldalai — fekete keretben vannak.

Tudtam, tudtam persze, hogy halál ellen nincs orvosság.

De hogy a patikában árulják?

SLÁGER

Hallgatom a rádiót, bömbölnek egy szép, divatos slágert:

Gyere hozzám, ölelj át,
add nekem ezt az éjszakát.

Az az érzésem, korszerűbb lenne, ha inkább ezt énekelnénk:

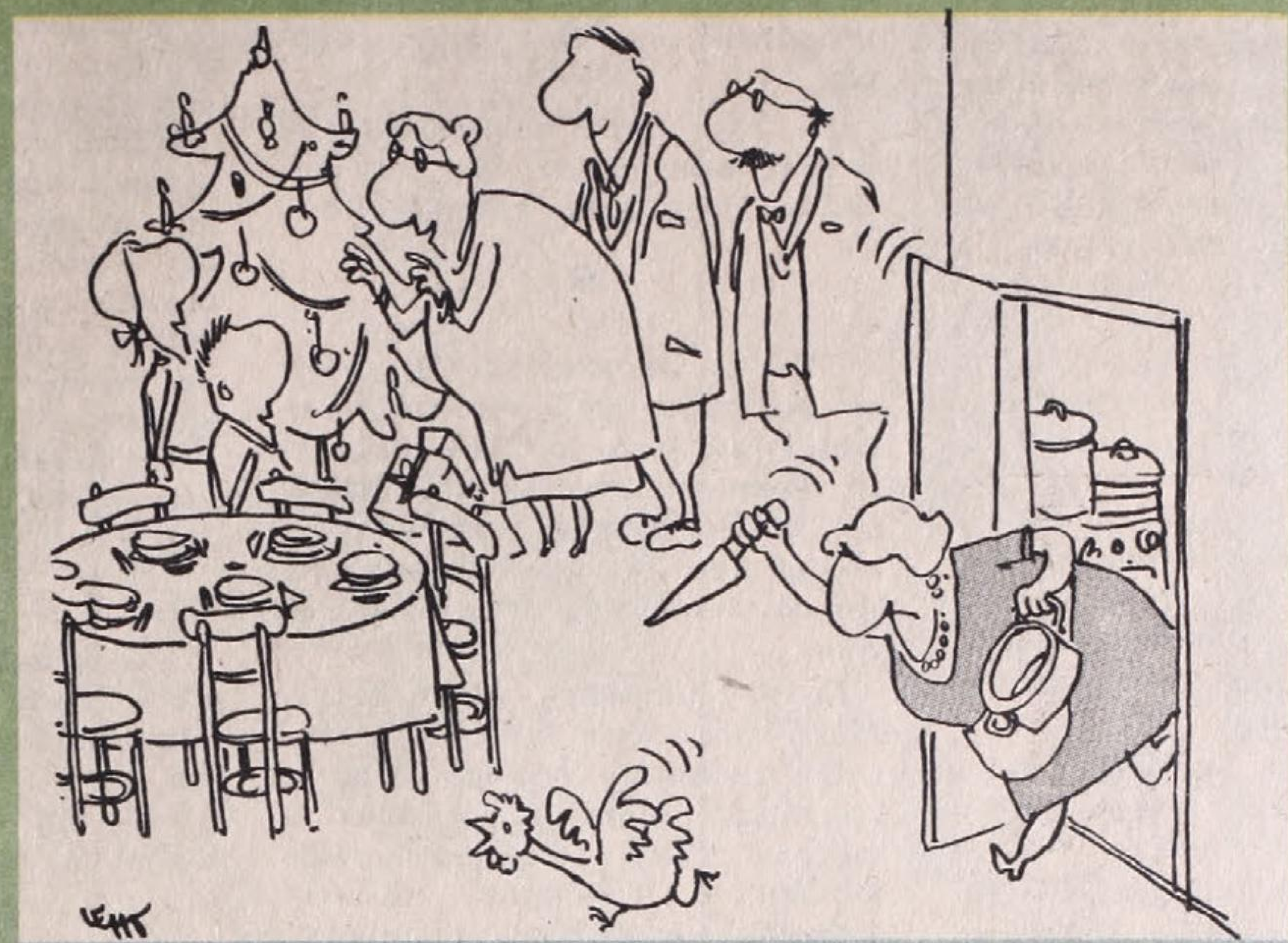
Legyél fiam monogám,
mert az AIDS az pokol ám!

Fehér Klára

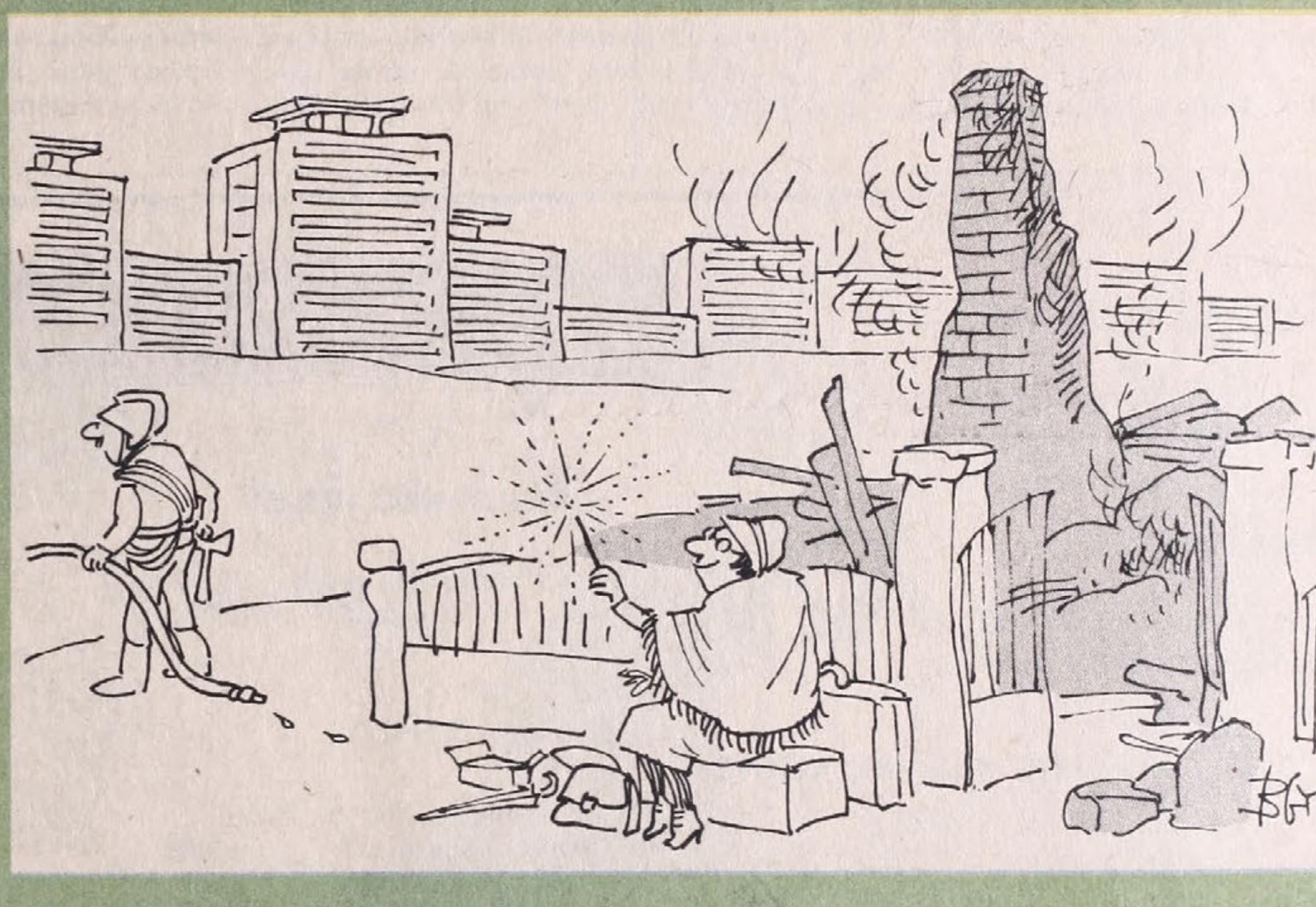
CSILLAGSZÓRÓ

BALÁZS-PIRI,
LEHOCZKI,
DALLOS,
BRENNER,
SAJDIK,
HEGEDÜS

TIMÁR GYÖRGY:

BAKI BAKI HÁTÁN

Rádióműsor Ferenc Józsefről. Megtudjuk belőle, hogy 1848 karácsonyára az újdonsült császár — egyebek közt — Radetzky képét kapja ajándékba, azét a Radetzkyét, aki éppen az itáliai szabadságharcot fojtja vérbe. Zenei aláfestésül egy indulót kapunk. Hogyan kérem? Nem, nem, rosszul tetszettek tippelni: nem a Radetzky-Marschot. Hanem a — *Klapka-indulót*.

Hm.

•

„*Kiexponálja*" — mondja egy fölkért hozzászóló a Tévé Galériájában Csíkvári Péterről, a fiatal magyar szobrászok talán legígéretesebbjéről szólva.

Nos, ugye, ha már „ex", akkor fölösleges a „ki", lévén, hogy a kettő ugyanazt jelenti.

A legkirívóbb (kiexrívóbb?) baki mégsem ez volt a műsorban, hanem az, hogy a művész legkevésbé egyéni alkotását a nagyközönség köztéren „élvezheti", miközben szobrászunk egyik legjobb, legerősebb munkája — a bányászatról szóló — csupán kiállításon látható, nyilván nem a *bányászok* elutasító döntése alapján.

Az, hogy egyre kevésbé tudunk latinul, nem jó. Az, hogy „művészetül" úgyszintén, kétségbeejtő.

•

Olvasom Jaroslav Šikl *Az utolsó mérkőzés* című regényét, melyet Polák Imre fordított magyarra. Szememet megüti az „uragán" szó, melyet magyarul orkánnak — esetleg hurrikánnak — szokás hívni, de uragánnak még véletlenül sem.

Egyébiránt ahhoz képest, hogy a mű a labdarúgás világába kalauzolja olvasóját, meglepő mind a szerzőnek, mind fordítójának a tárgyat illető tájékozatlansága. Például a játékvezetőt összetévesztik a vonalbíróval, a kapukirúgást a középkezdéssel. De a legszebb mégiscsak az, hogy egy mérkőzés közönsége felhördül, amikor a játékvezető nemcsak sárga lapot ad az egyik játékosnak, hanem még ahhoz is van mersze, hogy vétségéért csapatát — horribile dictu! — szabadrúgással sújtsa.

Az ilyesmire mondta Karinthy: „Nem elég, hogy meleg van, még a nap is süt. Ilyenkor nyáron minden összejön."

•

A Fülesben olvasom, hogy az indiánok fejdíszében a toll „a szellem szárnyalását" jelképezi.

Hiába, az ember még akkor is holtig tanul, ha nem jó pap. Tudós szövegek alapján fölhalmozódott eddigi ismereteim szerint ugyanis az indiánok tolldísze eredetileg *a nap sugarait* volt hivatva jelképezni, a napimádás jeleképpen.

Az indiánok szelleme ettől még szárnyalhat, persze.

•

A Népszabadság sportrovatából arról értesülök, hogy az Újpesti Dózsa öklözői 20:8 arányban győztek.

Szép lett volna, ha azt is megtudhatom, *melyik csapat ellen.*

•

Az Élet és Irodalom egyik költeményében olvasom:

lepkezajban főtt bürök barokk
sarló szeretőm fölött kalapácsolok

Őszintén szólva nekem nemcsak a lepkezajban főtt bürök a barokk (enyhén fogalmazva), hanem a két sor egésze is, cakkumpakk. A sarlónak és a kalapácsnak a szeretővel való összefüggéséről, igaz, Petőfi jut az ember eszébe, ám amit ő a szabadságról meg a szerelemről írt, valahogy világosabbnak rémlik.

Mellesleg — legyek egészen őszinte? — egy pillanatig sajtóhibára gyanakodtam: mintha a nyomdában (a nagy lepkezajban) valahogy lemaradt volna egy ékezet a „sarló" szóról. Később rájöttem, hogy ez lehetetlen: úgy ugyanis értelme lett volna a szövegnek, amitől, nemde, ég óvja a neobürök poétákat.

•

Bürökre maszlag: róla, pontosabban a „*csattanós* maszlag"-ról elmélkedik a Magyar Nemzetben „Diurnus".

Nos, ez a „csattanós", kérem szépen, ez nem maszlag, hanem egyszerű tévedés. Hogy mennyire, arra csattanós választ adhat az értelmező szótár is, mely csak *csattanó* maszlagról tud.

„Diurnus" azonban ennél is jobb csattanót kínál kis rovatomnak, amikor a Csomolungmát „*Csomólunga*" néven említi, Agatha Christie nevét pedig „*Cristie*"-nek írja. Igaz is, miért pont az idegen nevekről tudna többet, mint a magyarokról?

AGYRÉM-RÍMEK

SPORTHOZ KONDI KELL

Így kiált föl lator nászom hevesen:
„Hogy lennék el, ha tornászom, levesen?"

TELJES SIKER

Aidát, Mimit meg Toscát
tegnap este megtapsolták.

PETŐFIT SEM ÉRTETTE MINDENKI RÖGTÖN
(Tükör-rím)

Megfordult a köszörűs Koltón,
s jót derült a koszorús költőn.

ORVOSTANÁR A MEDIKUSHOZ

Ez a lecke nem kelepce:
nem nehéz az epe-lecke!

AZ ÉLET (T)RENDJE

Kecskét hévvel győzköd bakja,
s szállhat bármi bősz köd, gyakja.

SZÖKEVÉNY SELYEMFIÚ

Bérbe adták, „lizingelték",
míg végül a Gizin lelték.

KÍNRÍM A HŐSÉG KÍNJÁRÓL

Sivatagban három fő lép, araszol,
elkéne a fejük fölé paraszol . . .

HANGUTÁNZÓ HÖLGY

E kis veréb csiripel-e,
vagy ez csak a Piri csele?

ÍZLETES CSEMEGE

– No, mit szólsz az Áron
  pilótakekszihez?
– Adj belőle három
  kilót a Pepsihez!

ASZTRONAUTA-SIKER

Főtisztjei Bajkonúrnak
átadták a kitüntetést
az űrhajós-bajnok úrnak.

FILMRENDEZŐ DICSEKVÉSE

Árva balta, cinterem,
hol a baltacim terem:
ennyi volt a szinterem!

HŐ VALLOMÁS, ROSSZ HELYEN

Ekként szól egy minorita:
„De szép lány volt Rio Rita!
Kegyed is oly Rio-Ritás,
Oné ma a prioritás!"
  (No de kit a prior imád,
  nem lesz a te Rio-rimád!)

CSÚNYÁCSKA KISLÁNY SZERENCSÉJE

Hogy lett asszony Katiból? Talány.
Eddig gyárban batikolt a lány,
s lám, két hete Kati páros:
elvette a patikáros.

GEORGE SAND ISMERETLEN LEVELE

Hogyha hozzám, Musset, eljön,
nehogy tőlem messze üljön!
Csókból nékem tíz is bók,
ha Ön adja, bizistók!
Ígérem, nem **szaván** fogom!
És ha nem jön? Chopinkodom . . .

SEVILLAI BIKAGONDOZÓ

Addig matat a Dorkája,
míg lesz egy matadorkája.

FALUSI AFRODIZIÁKUM
(leánynyilatkozat)

Nagy erő lehet a száraz almában:
ki eszi, karjába zár a szalmában.

LOVAS- ÉS GYALOGFUTÁR FIVÉREK

Edzésben is
csak ott fut a Kolja,
hol bátyja a
fakót csutakolja.

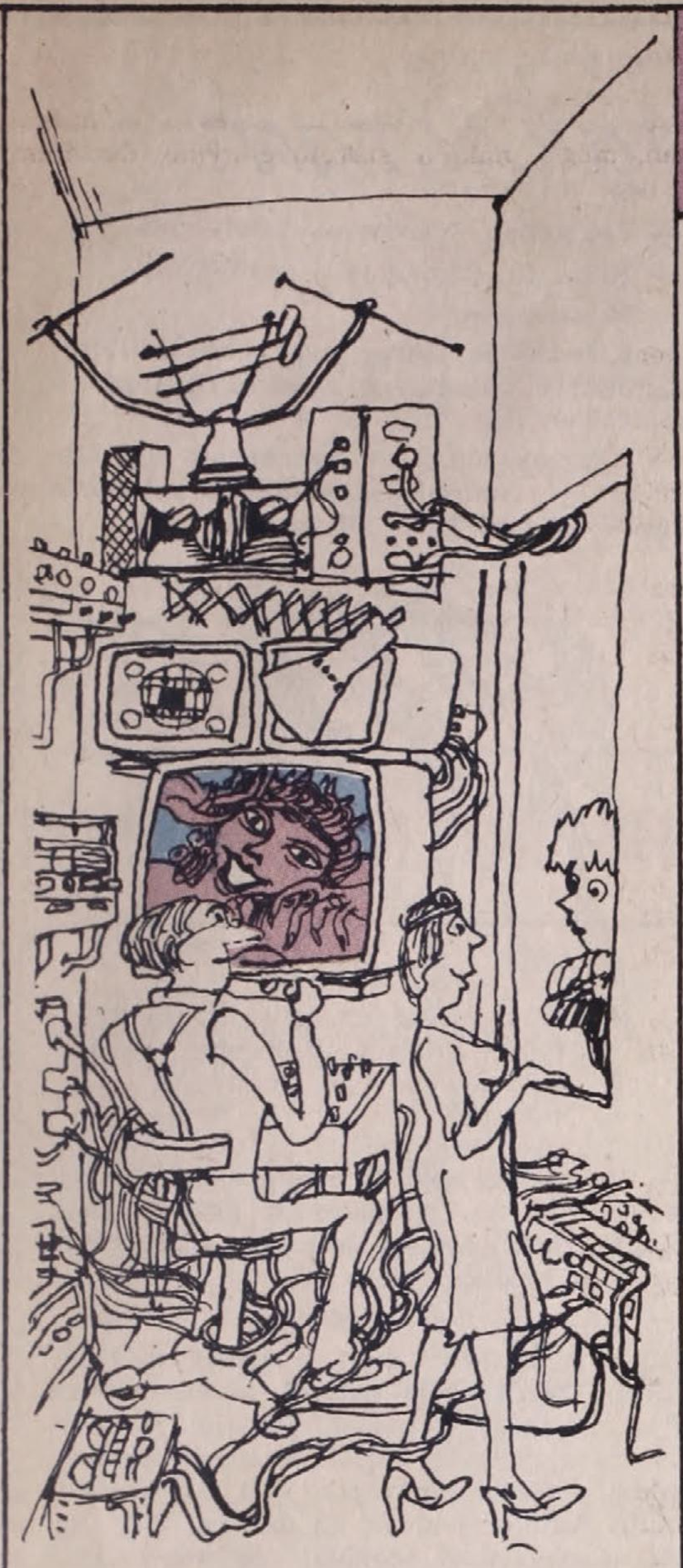

A TÁNCMESTER SZERETŐJE

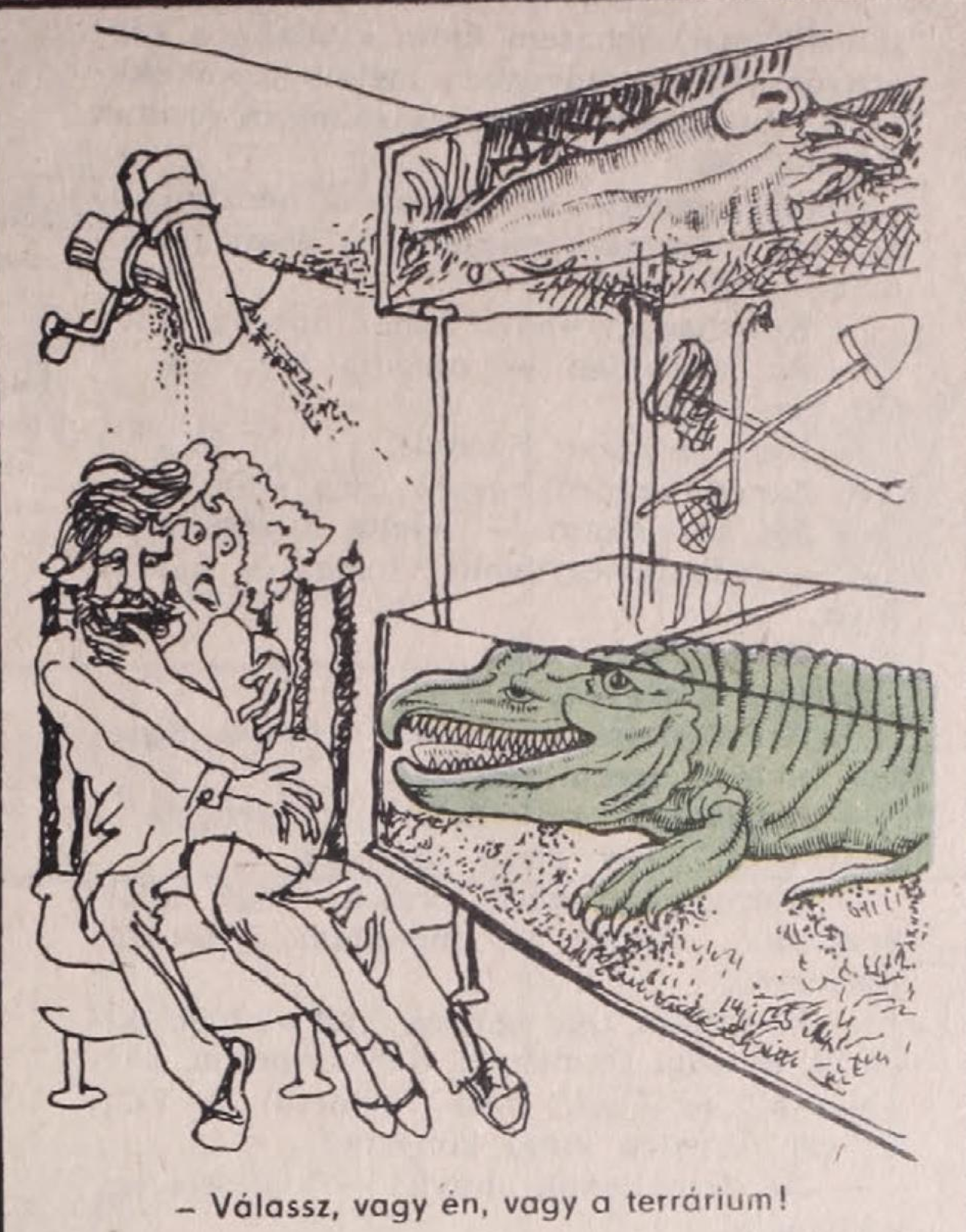
Ez a kislány itt
Pat: fránya, kajla . . .
És mégis balett-
patkány a frajla!

HEGEDŰS ISTVÁN:

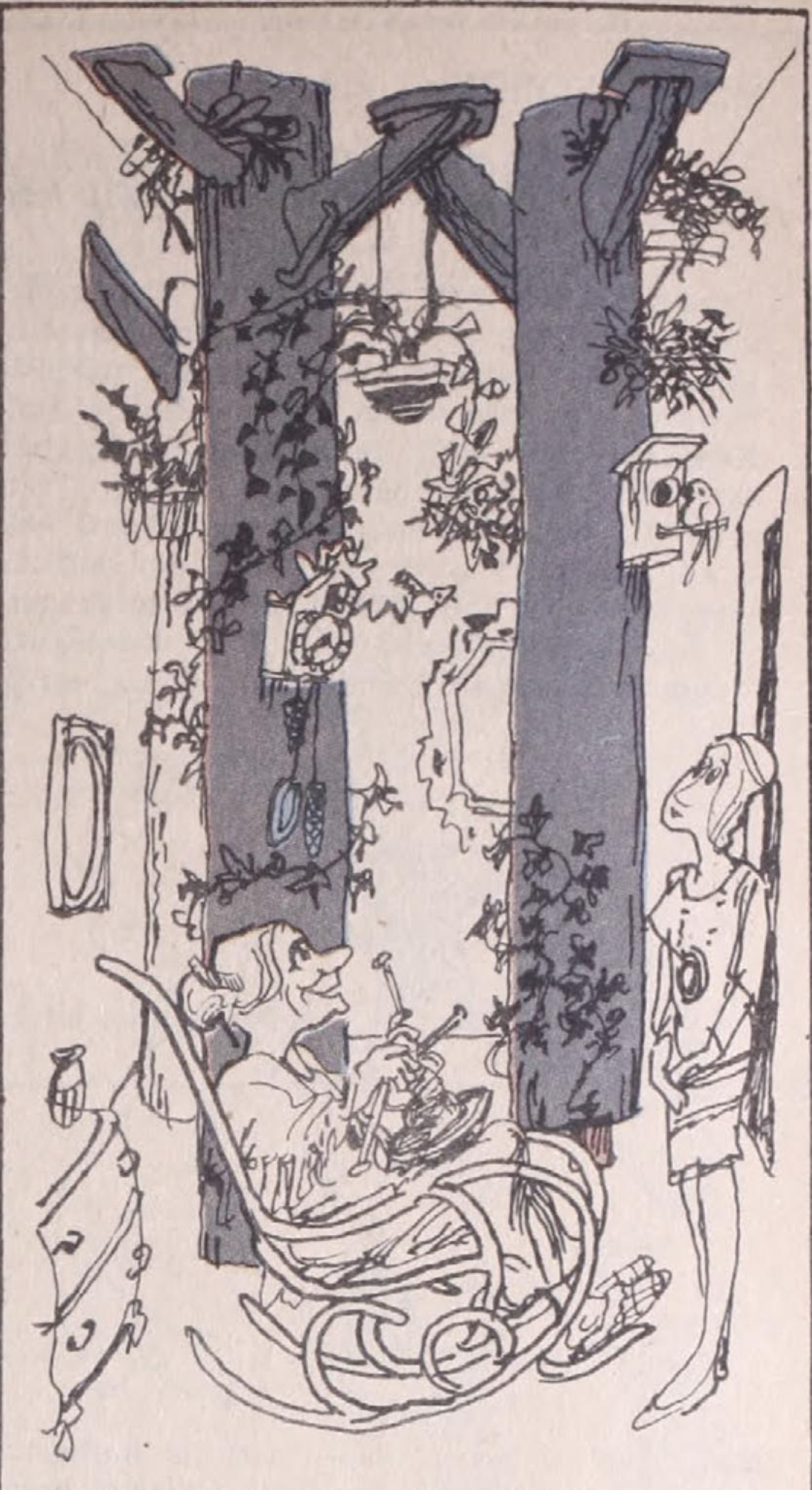
Lakáskultúra

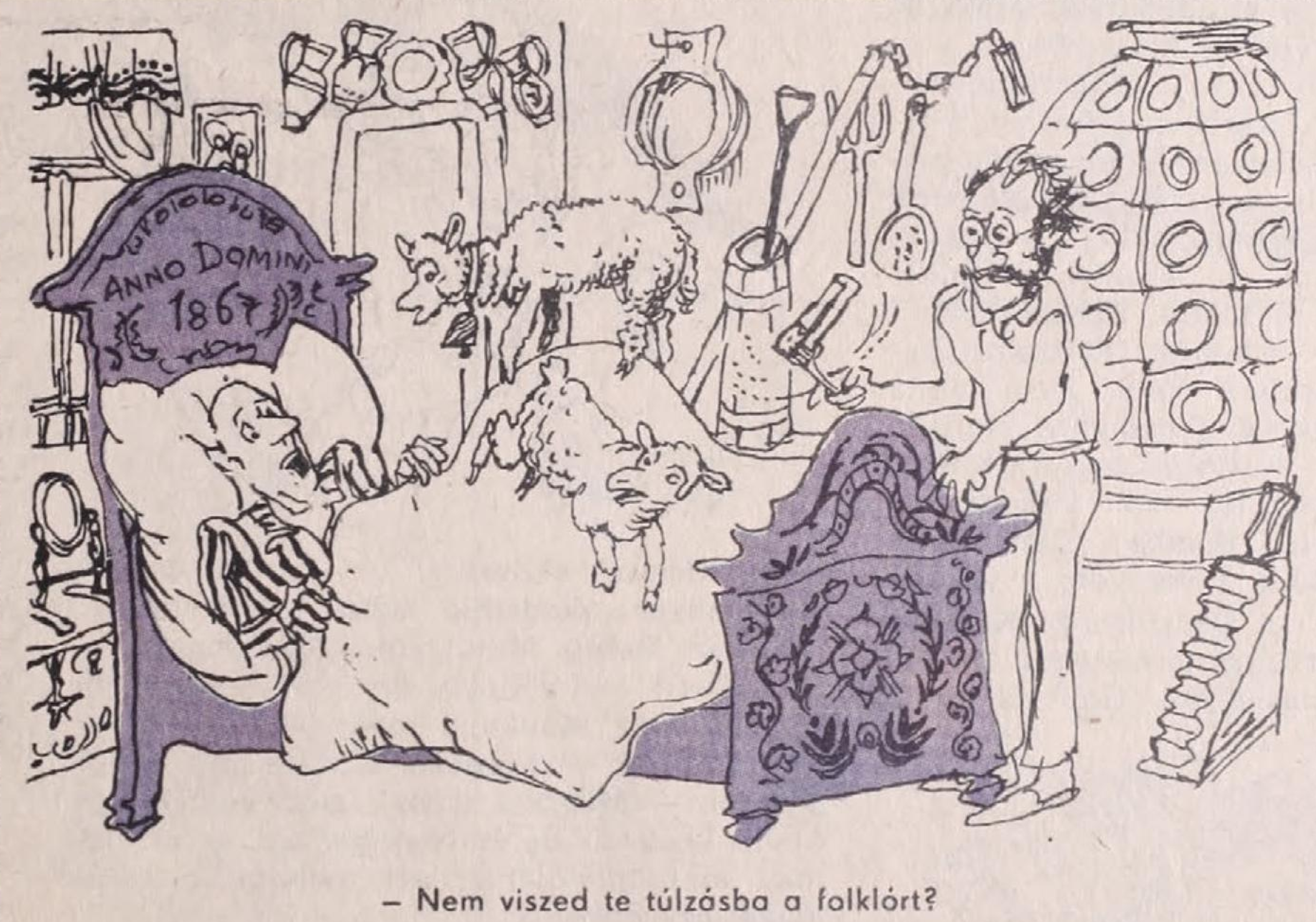
– Addig nem nyugszik, míg a szingapúri tévét nem fogja műholdról . . .

– Válassz, vagy én, vagy a terrárium!

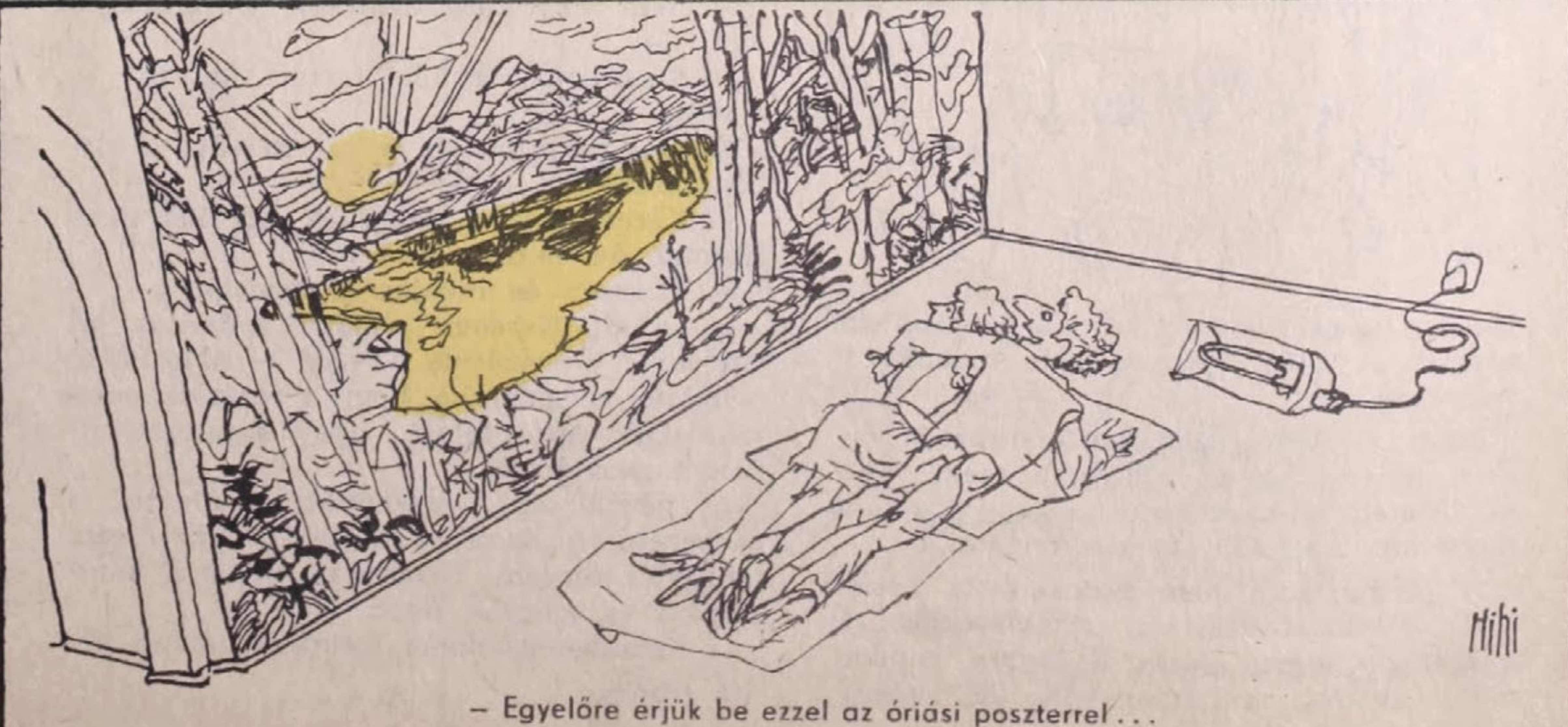
– Mindig is szerettem volna erdőben lakni . . .

– Nem viszed te túlzásba a folklórt?

– Mi az, te beleültél az én VÉDETT Chippendale karosszékembe?!

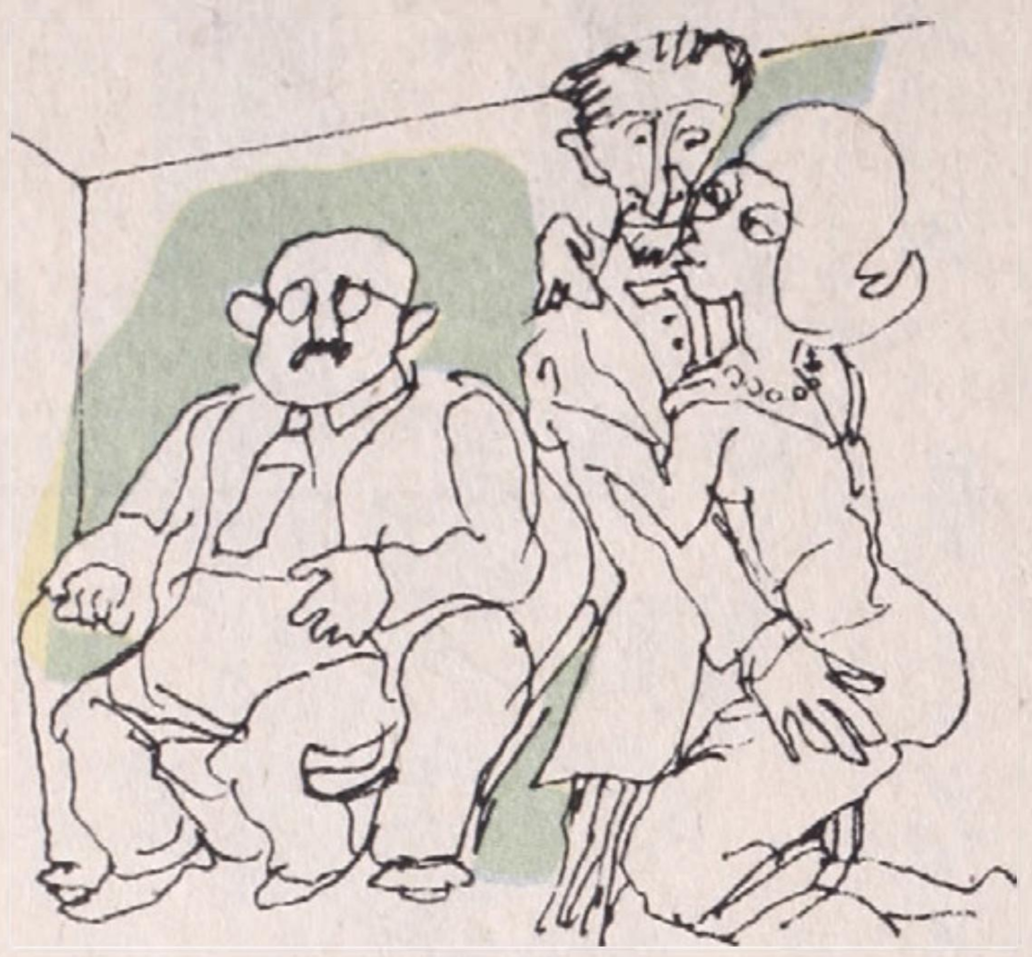

– Egyelőre érjük be ezzel az óriási poszterrel . . .

MIKES GYÖRGY:

HOGYAN GYILKOLJUNK KULTURÁLTAN?

Az üzlet tele volt vásárlókkal. A pénztárnál hosszú sor. A sor elején Kerekes állt, kosárral a kezében. Közvetlenül mögötte Kovács, aki több éven át beosztottja volt Kerekesnek és gyűlölte a főnökét. Szívből, szívesen. Végül is nem bírta tovább, felmondott, bedilizett volna. Be is dilizett egy kicsit, kénytelen volt befeküdni egy kórház idegosztályára, ahol állandóan azt tervezgette: hogyan tehetné el láb alól Kerekest? A pszichológusnak soha nem beszélt erről,

igaz, hogy a pszichológus nem is hallgatta volna végig, mindig magáról beszélt, hogy neki mennyi problémája van a frigid feleségével és a főnökével, akinek a felesége viszont fehérmájú és mindenkivel lefekszik. Az asszonyka még vele is kikezdett.

Kovács a kórházi ágyon elképzelte, hogyan fogja megölni Kerekest. Esetleg megmérgezi. Nem jó. Hogyan lehet olyan méreghez jutni, amely a halál bekövetkezte után orvosilag nem kimutatható? Esetleg lelőhetné. De ez sem jó. Először is nincs fegyvere, ráadásul rövidlátó, egészen biztosan eltévesztené a célpontot, mármint Kerekest. Kést a hátába? Nem. Nem tudta pontosan, hogy egy gyilkossághoz milyen kést illik használni. Autóval elgázolni? Nem rossz ötlet, de Kovácsnak nem volt autója, csak autóbuszbérlete. Bomba? Nem lehet kapni. Hiánycikk. Idén rossz volt a termés.

Ott álltak ketten a pénztárnál. Kerekes kövér, alacsony férfi, a termetéhez képest aránytalanul hatalmas fejjel. Ezért is küld-

ték mindig pártiskolára, mert a káderjellemzésében ez állt: érdemes vele foglalkozni, nagy koponya.

Mögötte Kovács azon morfondírozott, hogy most mitévő legyen. „Fojtsam meg? Nem, az lehetetlen, Kerekesnek nincs is nyaka, nincs mit megfogni, megszorongatni."

A pénztárosnőt nem érdekelte a hosszú sor, valamit babrált a pénztárgépben és közben a hercig Rózsa Györgyre gondolt, akibe titokban szerelmes volt, de reménytelenül, mert sohasem tudta kitalálni a képernyőn látható szövegben melyik a kakukktojás. Az üzletben ugyanis sohasem árultak kakukktojást.

Kerekes letette a kosarat a pénztárosnő elé, aki — miután megnézte a kosár tartalmát — így szólt:

— Kétszáznegyvenhét forint hatvan fillér.

— Az lehetetlen — mondta Kerekes. — Ön téved.

— Nem szoktam tévedni.

— Kérem szépen, tessék újra számolni.

— Jól számoltam — felelte a pénztárosnő. — Kétszáznegyvenhét forint és hatvan fillér.

— Téved.

Kovács közbeszólt:

— Azt hiszem az úrnak, szervusz Kerekes elvtárs, igaza van.

— Maga mit szól bele? — kérdezte a pénztárosnő, egy kicsit idegesen.

— Szervusz, Kovács, örülök, hogy találkoztunk... Éppen azt mondtam a pénztárosnőnek...

— Hallottam. Az igazság előbb-utóbb kiderül, mondta Immanuel Kant. Apropó, nem olvastad az Örök béke, németül a Zum ewigen Frieden című könyvét?

— Ne dumáljanak annyit! — kiáltotta egy sorbanálló.

— Érdemes elolvasni. A királyi porosz tudományos akadémia adta ki Berlinben, 1914-ben. Babits Mihály fordította magyarra.

— Kuss! — üvöltötte egy vevő. — Nekem dolgom van! Munkába megyek!

— Hallod? — kérdezte Kovács a volt főnökétől. — Micsoda stílus! Igaza volt George Louis Leclecre de Buffonnak, aki az akadémiai székfoglalójában azt mondta, a stílus maga az ember...

— Menjenek már! Haza akarok menni! Hét gyerekem van. Hét éhes gyerekem vár otthon!

Kerekes újra a pénztárosnőhöz fordult:

— Nem akarom hátráltatni a munkájában, de...

— Kétszáznegyvenhét forint hatvan — mondta a hölgy.

Kovács hátrafordult és azt mondta a sorbanállóknak:

— Kérem szépen, legyenek egy kis türelemmel. Az előttem levő úr...

— Fizessen és menjen a francba!

— Látod, Kerekes elvtárs, milyenek az emberek? — kérdezte Kovács. — Már Schopenhauer megmondta, hogy a vásárlók pesszimisták. Attól félnek, hogy sohasem jutnak a pénztárhoz.

A pénztárosnő egykedvűen hallgatta a párbeszédet. „Ezért a fizetésért nem fogom felizgatni magam. Nemsokára lejár a munkaidőm és megyek haza."

— Kétszáznegyvenhét forint és hatvan fillért kapok.

— Lehetetlen. Kérem az üzletvezetőt!

— Nincs itt. Kinn van a repülőtéren.

— Munkaidőben?

— Kirendelték. Piros nyakkendős úttörőnek öltözve valamilyen államférfit fogad a repülőtéren.

— Hagyják abba! — siránkozott egy fiatal nő. — Nemsokára szülök. Mindenórás vagyok. A taxi kinn áll az üzlet előtt.

— Ne hagyja magát — súgta Kerekesnek Kovács. — Az igazgatónak győznie kell, mondta Tinódi Lantos Sebestyén Görgey Arturnak a mohácsi síkon.

— Micsoda? Nem értettem...

Nem is érthette, mert a tömeg már lázadozni kezdett. És percről percre többen voltak. Egyesek kórusban kiabálták: „Lámpavasra a pasast!" Mások, a türelmesebbek, leültek a földre kártyázni. Volt, aki angolul tanult. Amikor bement az üzletbe, még egy szót sem tudott angolul és most már Shakespeare-szonetteket fordított.

— Ne törődj velük. Várjanak a sorukra! — tanácsolta Kovács.

— Kétszáznegyvenhét forint és hatvan fillér — szólt közbe a pénztárosnő.

— Asszonyom! Könyörgök! Adja össze még egyszer!

— Ne hagyd magad, Kerekes elvtárs — mondta Kovács és abban a pillanatban a sorbanállók, megunván a várakozást, rohamra indultak. Vállt vállnak vetve, iszonyatos dühhel, hurrá! kiáltással.

Kovács az utolsó pillanatban kilépett a sorból. Illetve lelépett. Kerekesből, aki magára haragította a tömeget, nem maradt semmi. Csak egy fél pár cipő és egy mandzsettagomb.

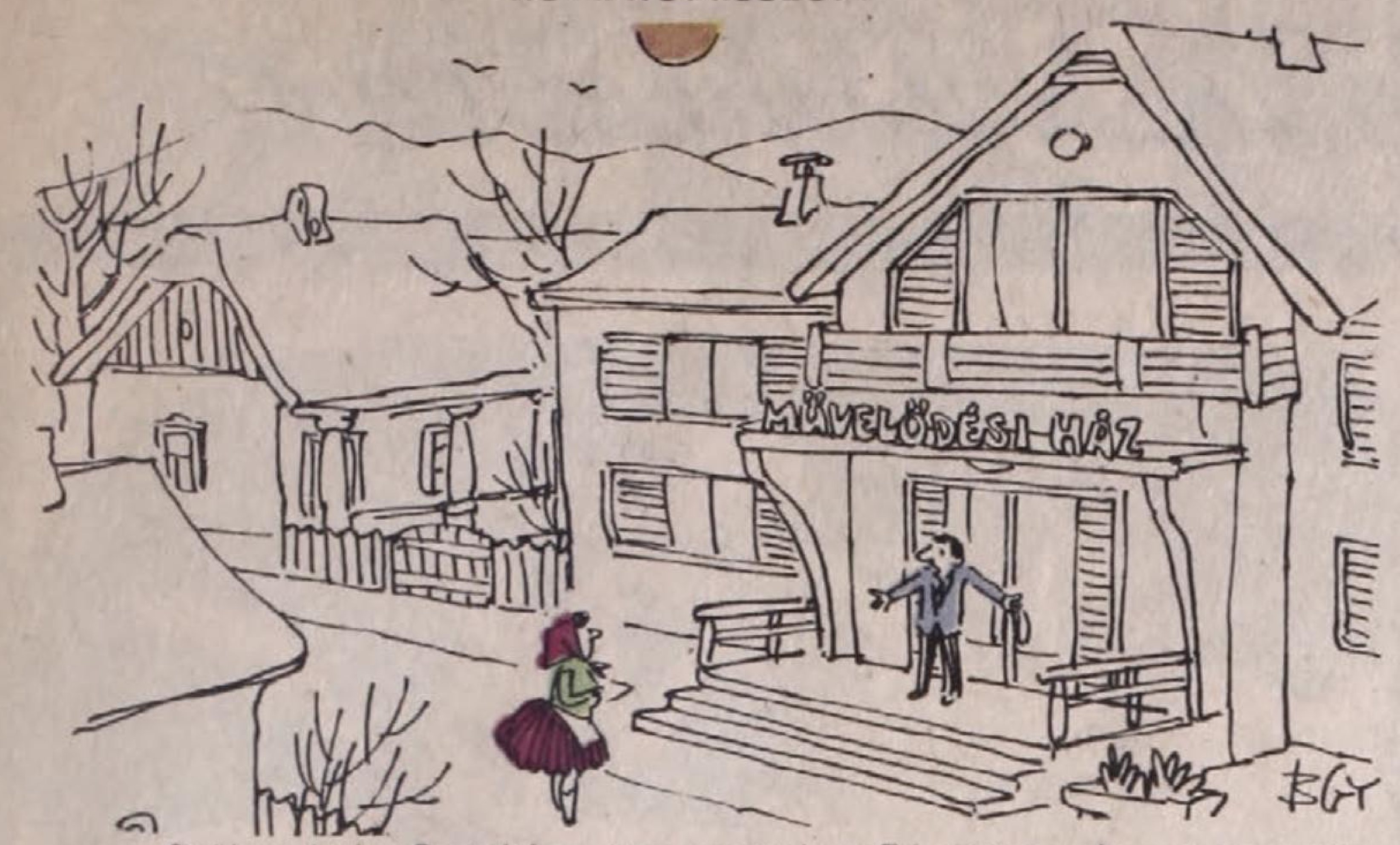
„No, ezt elintéztem" — gondolta elégedetten Kovács, aztán megmutatta a pénztárosnőnek, hogy mit vásárolt. Túrót. Ötér'.

De lehet, hogy már hatér'. Emelkednek az árak.

BRENNER GYÖRGY:

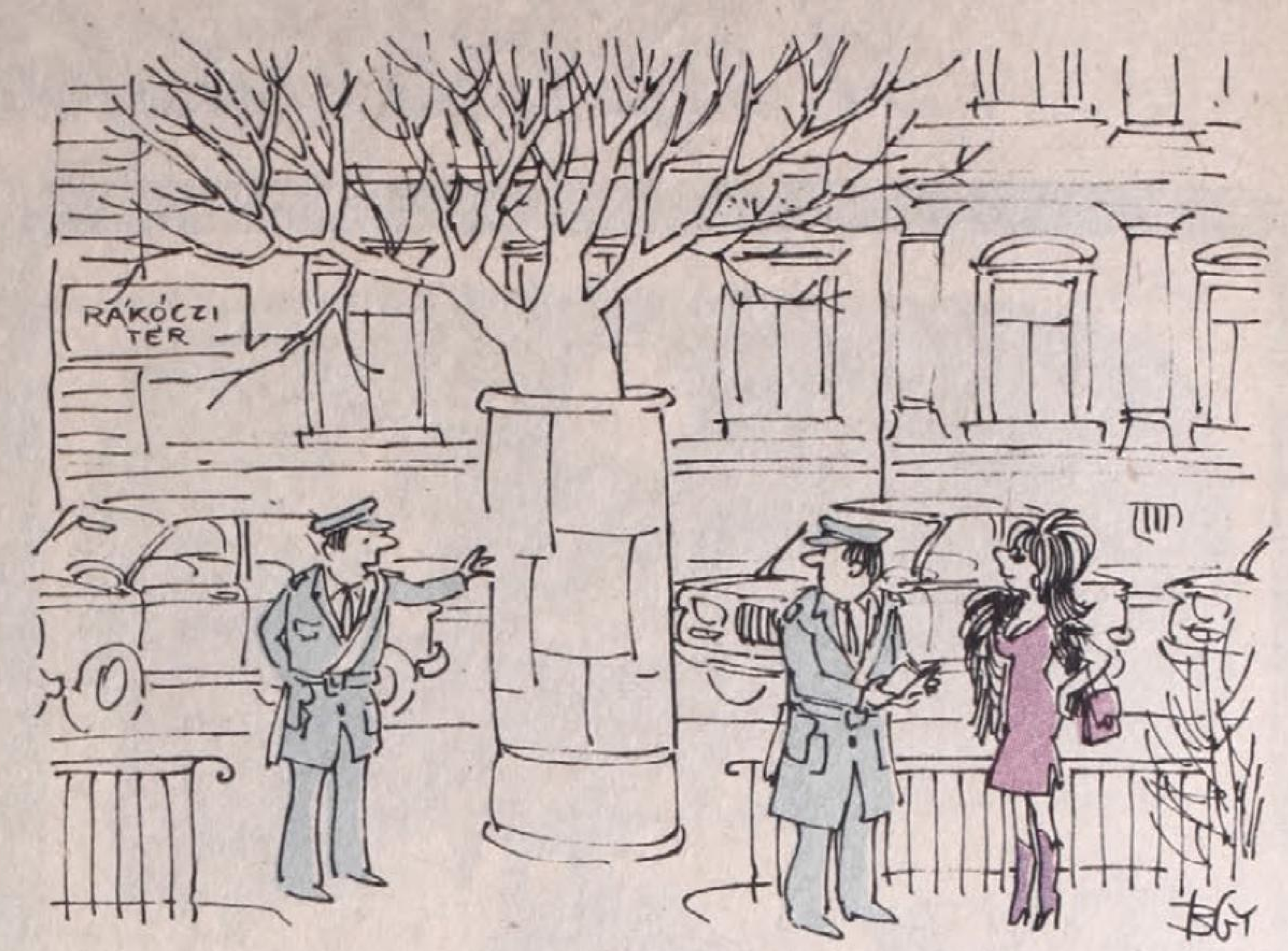
KULTÚRTÖRTÉNETEK

KOMPROMISSZUM

– Szűk a hely, Boriskám, összevonjuk a Pávakört a baromfitenyésztőkkel!

ÉLET ÉS IRODALOM

– Hagyd, már tegnap igazoltattam, szegény csaj valami Godot-ra vár!

GESZTUS

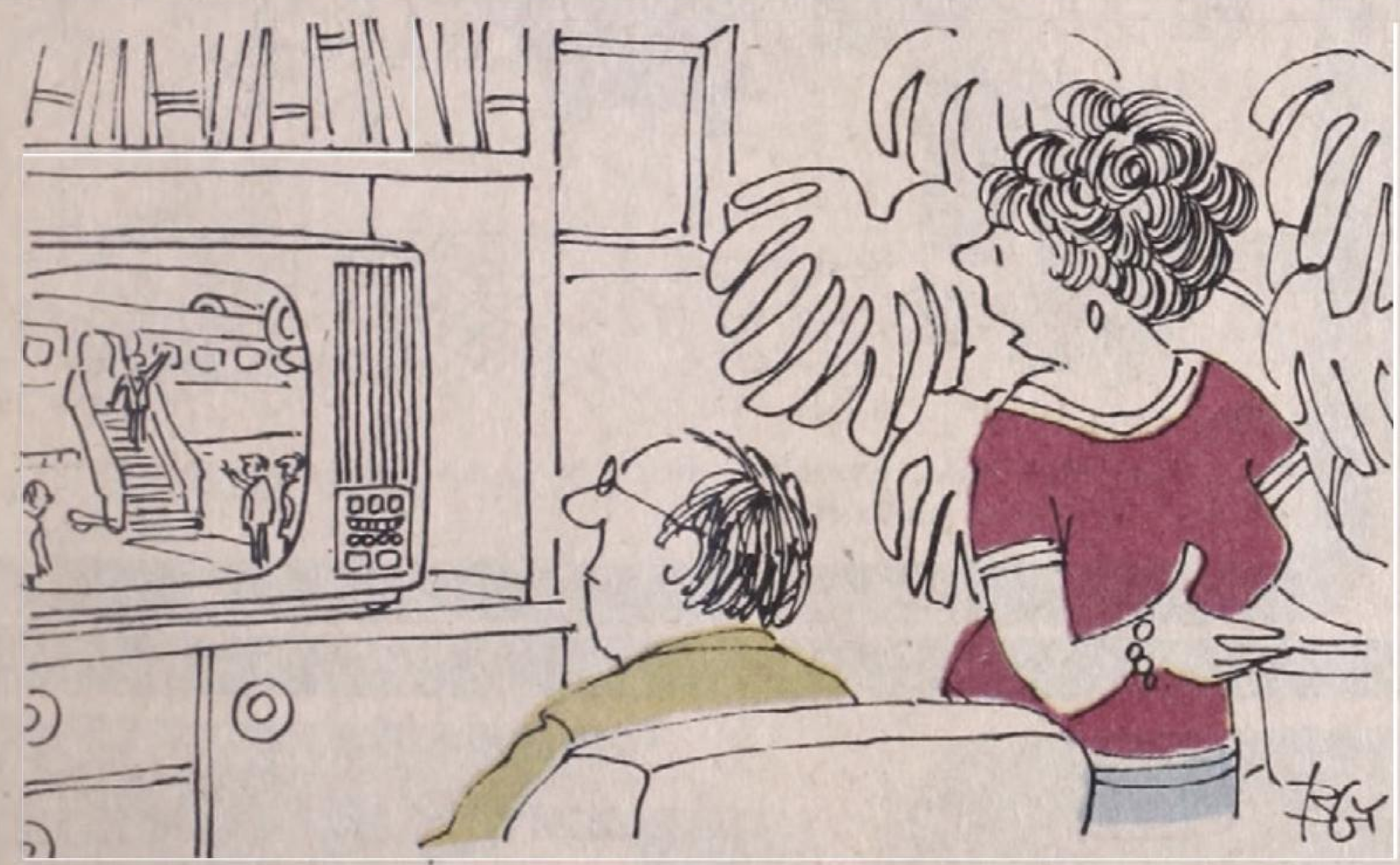

– Modernül kell ma már Csehovot játszani, kihagyjuk azokat a részeket, ahol valaki akár egyetlen csepp alkoholt iszik.

TANÁCSKOZÁS

– Végre készül már a közös közlemény!

– Már csak a tévéhíradó harmadik kiadása miatt is elkelne egy Ferihegy–3...

SZINHÁZI HELYZET

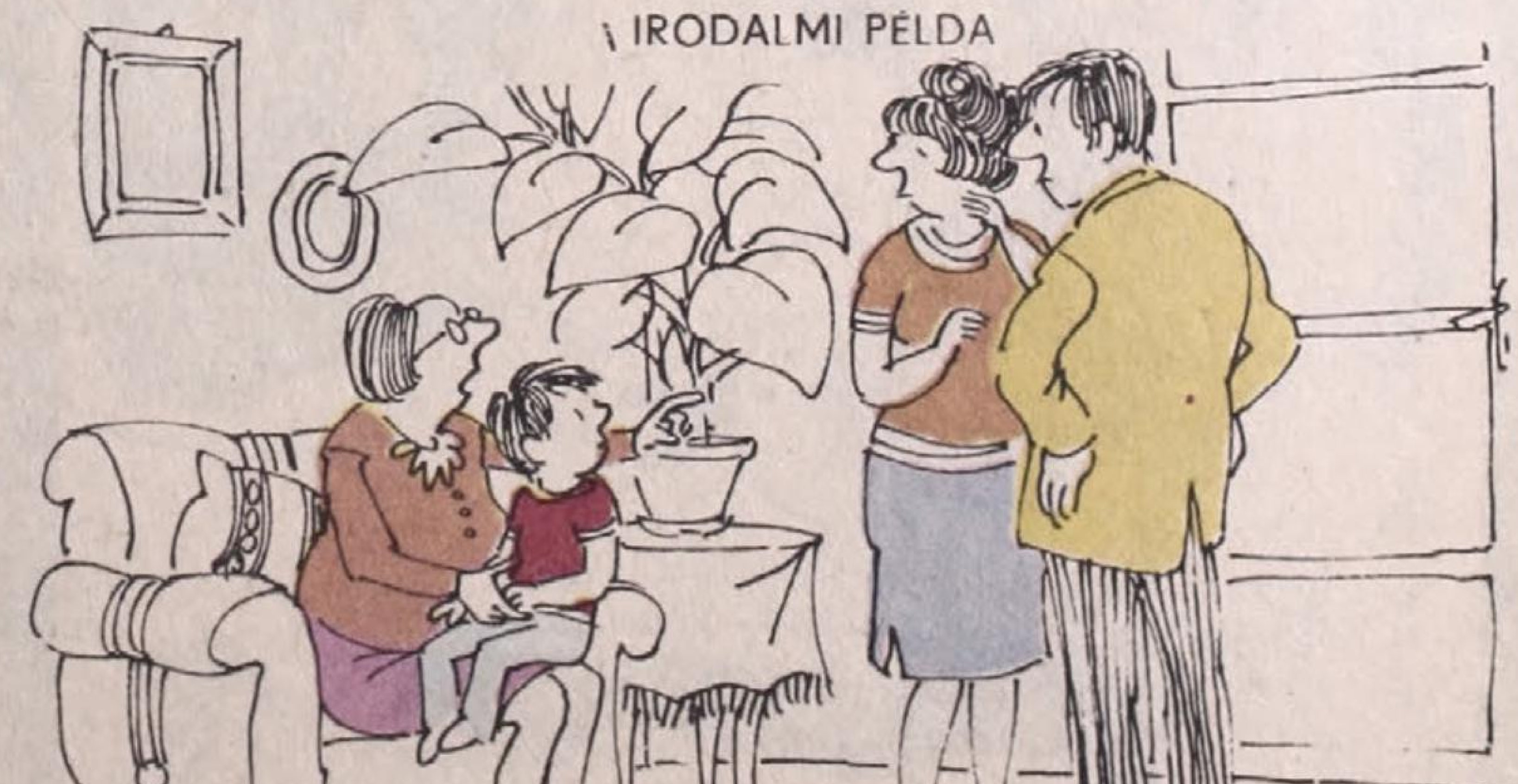
– Valamit változtatni kéne, túl sok a súgó!

A REFORMKOR GYERMEKEI

– Az utóbbi években folyton a tanárokat oktatják, ránk nem is jut idő!

IRODALMI PÉLDA

– Ha Szabó Magda lehet egyházkerületi főgondnok, akkor igazán mondhatom a gyereknek, hogy van Isten...

BALÁZS-PIRI BALÁZS:

viselkedéskultúra

– Biztos, hogy valami nincs rendben vele ... Soha senkiről nincs egy rossz szava!

– Azt szeretem magában, Kálmánka, hogy van szexuális kultúrája ...

– Igazán köszönjük, hogy egy ilyen szép estét szereztetek nekünk!

– Ígérjétek meg, gyerekek, hogy most kivételesen nem hancúroztok folyton a papa ágyán!

– De az istenért, drága asszonyom, még meg sem kértem a kezét!

– Már megint mi maradtunk utolsónak ...

SAJDIK FERENC:

FÉRFIAK GYESEN

. . . Férfiak a háztartásban, ez ma már mindennapos dolog. Egyszerű gyakorlatainkat azok részére állítottuk össze, akik félnek, hogy az otthoni munka elsorvasztja a teremtés koronájának teremtett izmokat.

A földön fekvő port fekvőtámasszal megközelítjük, és erőteljes fújással irányítjuk a szemétlapát felé.

Karizomfejlesztés. A tegnapi zsemlét vegyük a bal kezünkbe és jobb öklünkkel többször rácsapva puhítjuk.

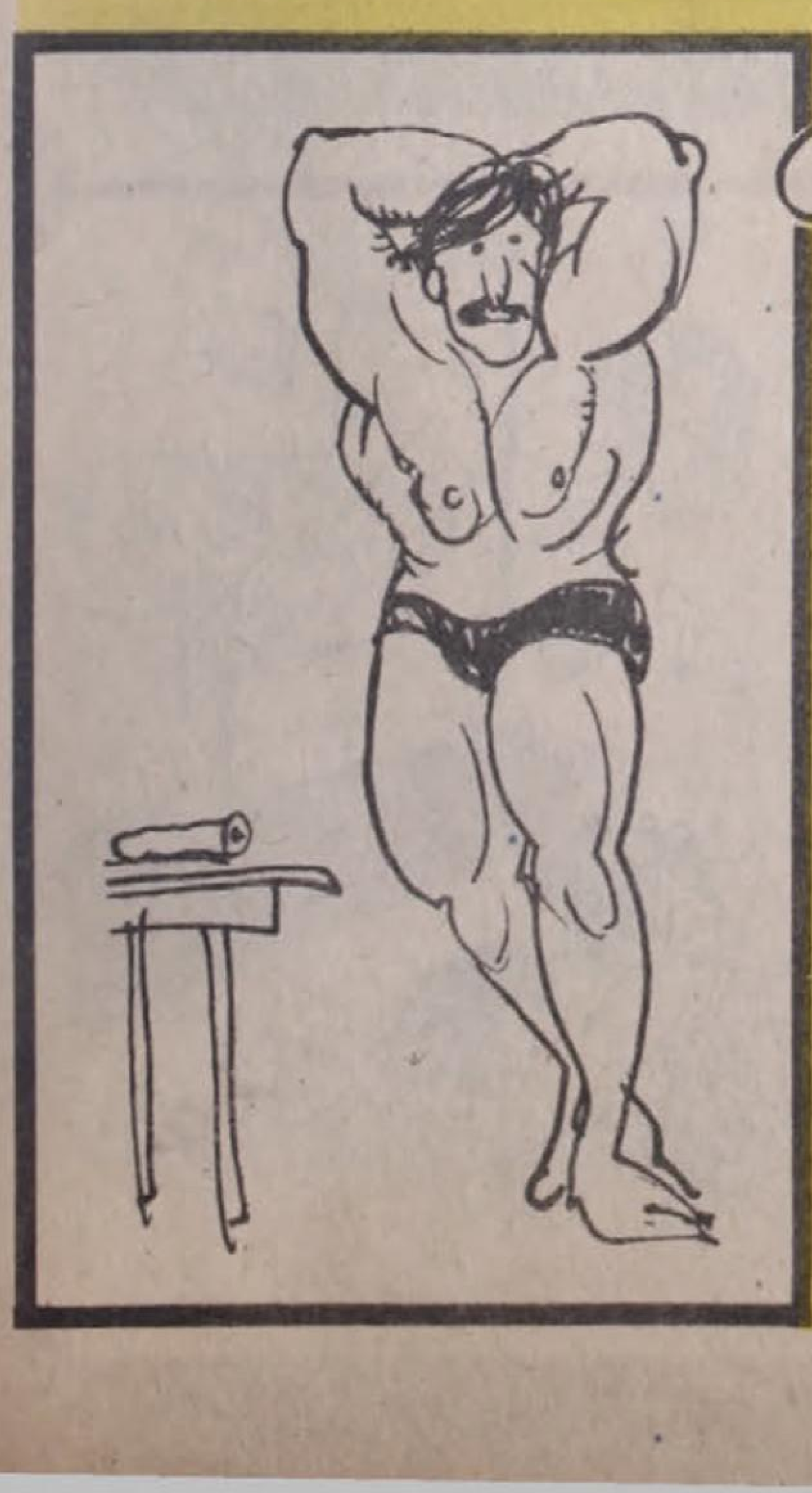
Bal kezünkkel teljes erővel akadályozzuk a jobb kezünket, amellyel a konnektort akarjuk kihúzni.

A szekrénytető szemrevételezése és esetleg lepucolása a karizmok segítségével.

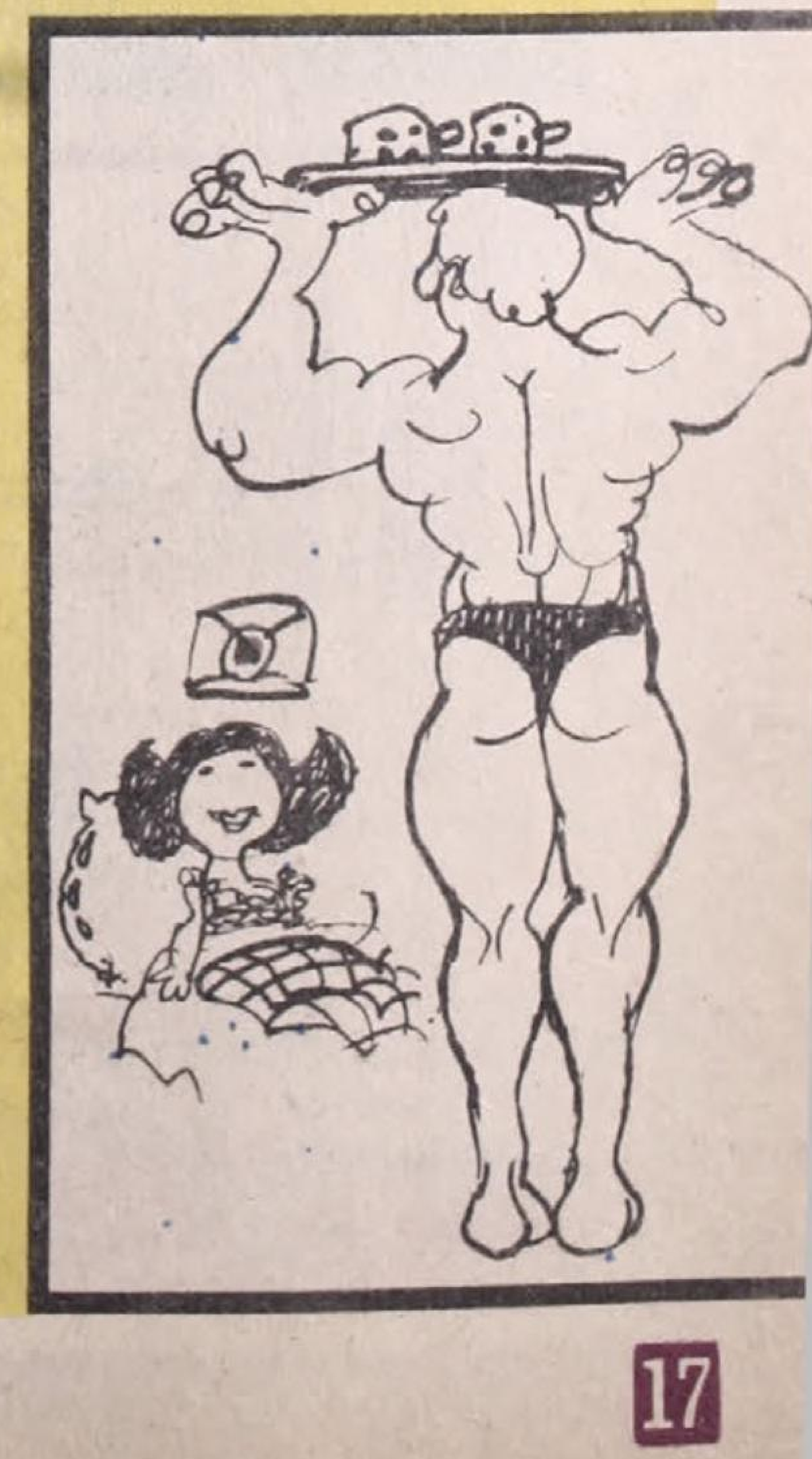
Még az egyszerű rántottasütést is hasznunkra tudjuk fordítani. A jobb kezünkben levő tojással ötvenszer érintjük meg a bal fülünket, csak aztán csapjuk a serpenyőbe.

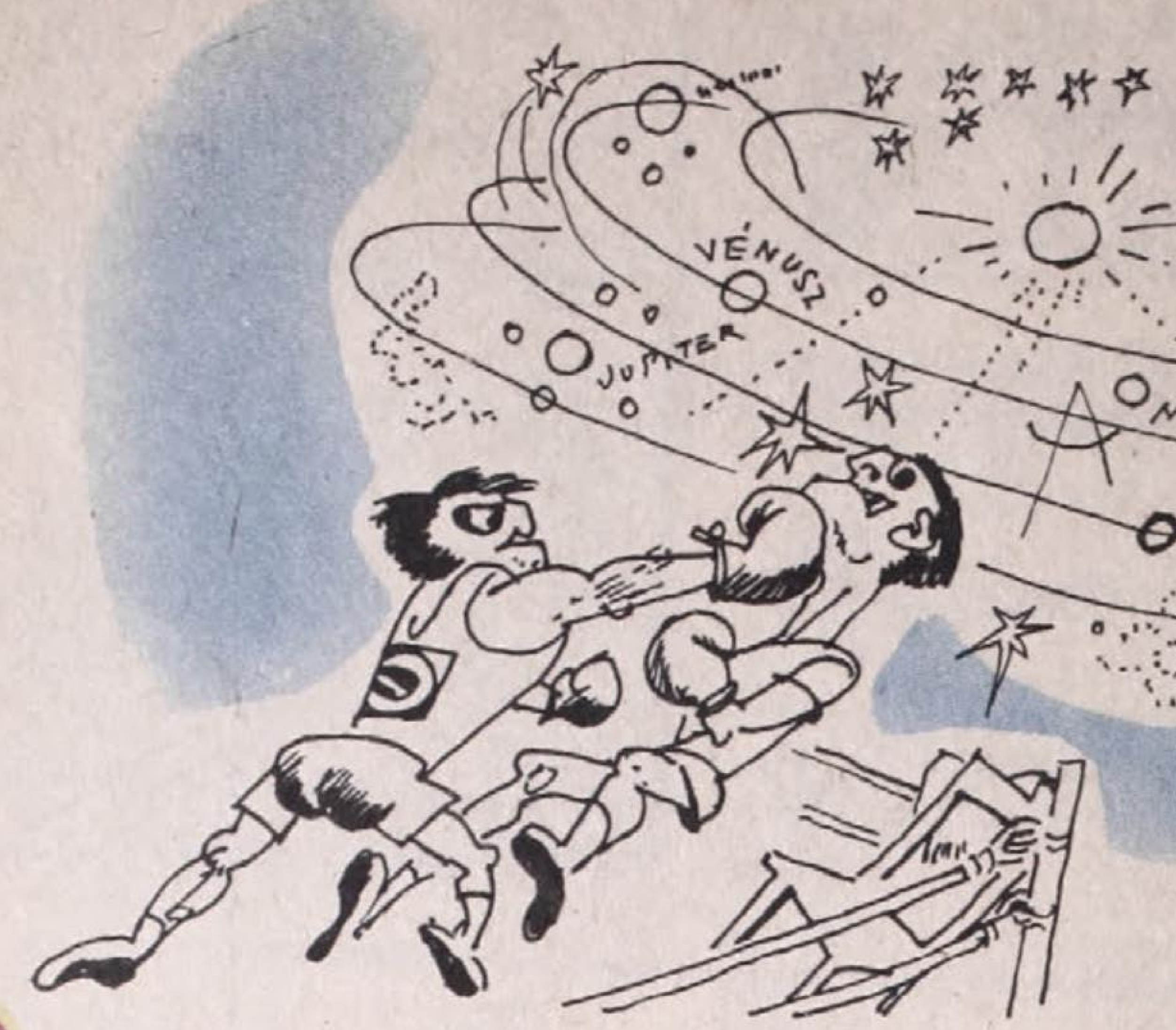
A nokedlitésztát mély ki- és belégzés kíséretében többször az asztalra csapjuk . . .

. . . majd mellizmainkat megfeszítve szabad kézzel a levesbe tépkedjük.

A reggeli felszolgálása karizmaink segítségével történik, és ha ezt elég látványosan csináltuk, a siker nem marad el!

JOBBEGYENES

CÉL

SZÜR-SZABÓ JÓZSEF:

KIMŰVELT
(SPORT)
EMBERFŐKET!

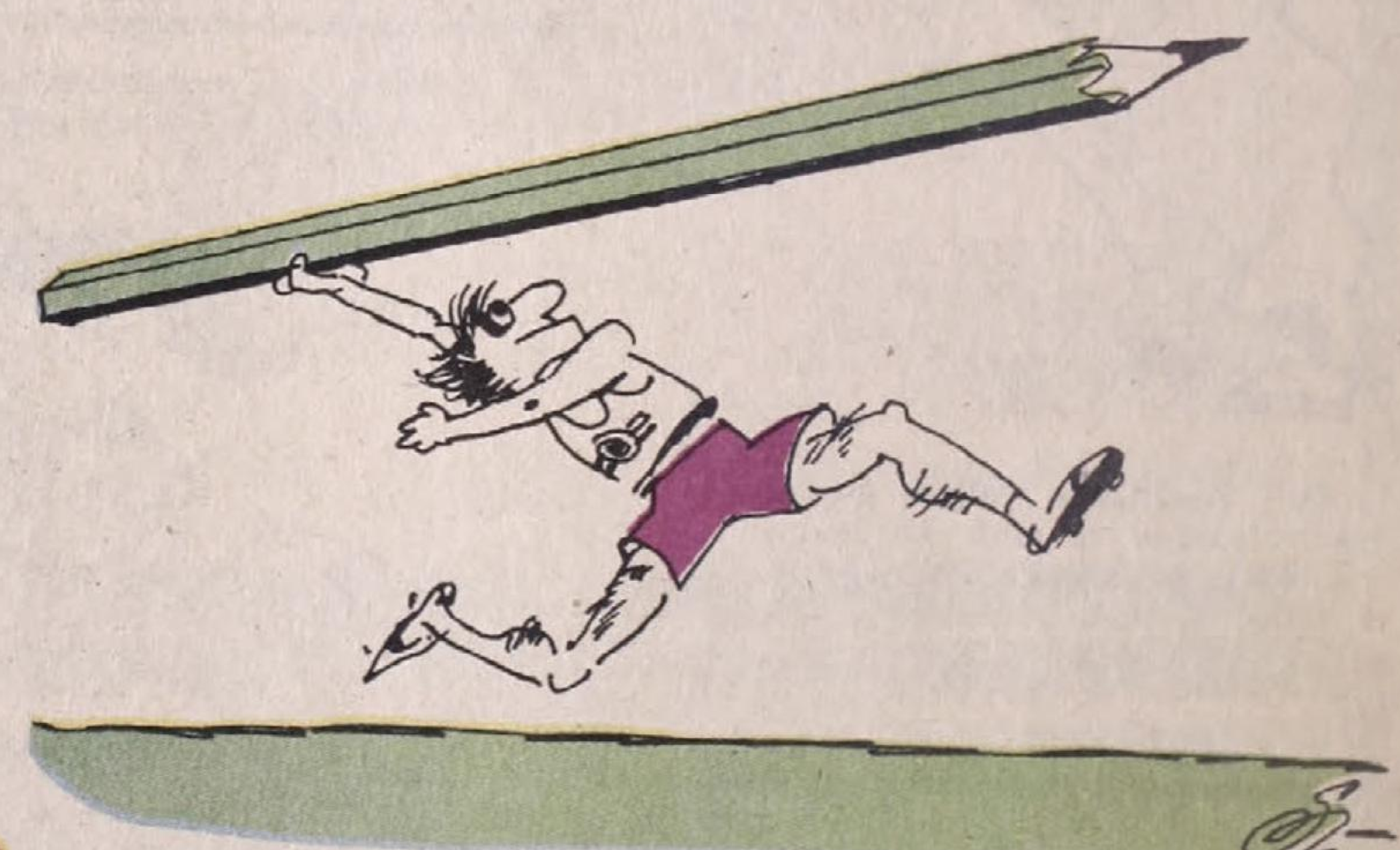
KÉPZŐMŰVÉSZET

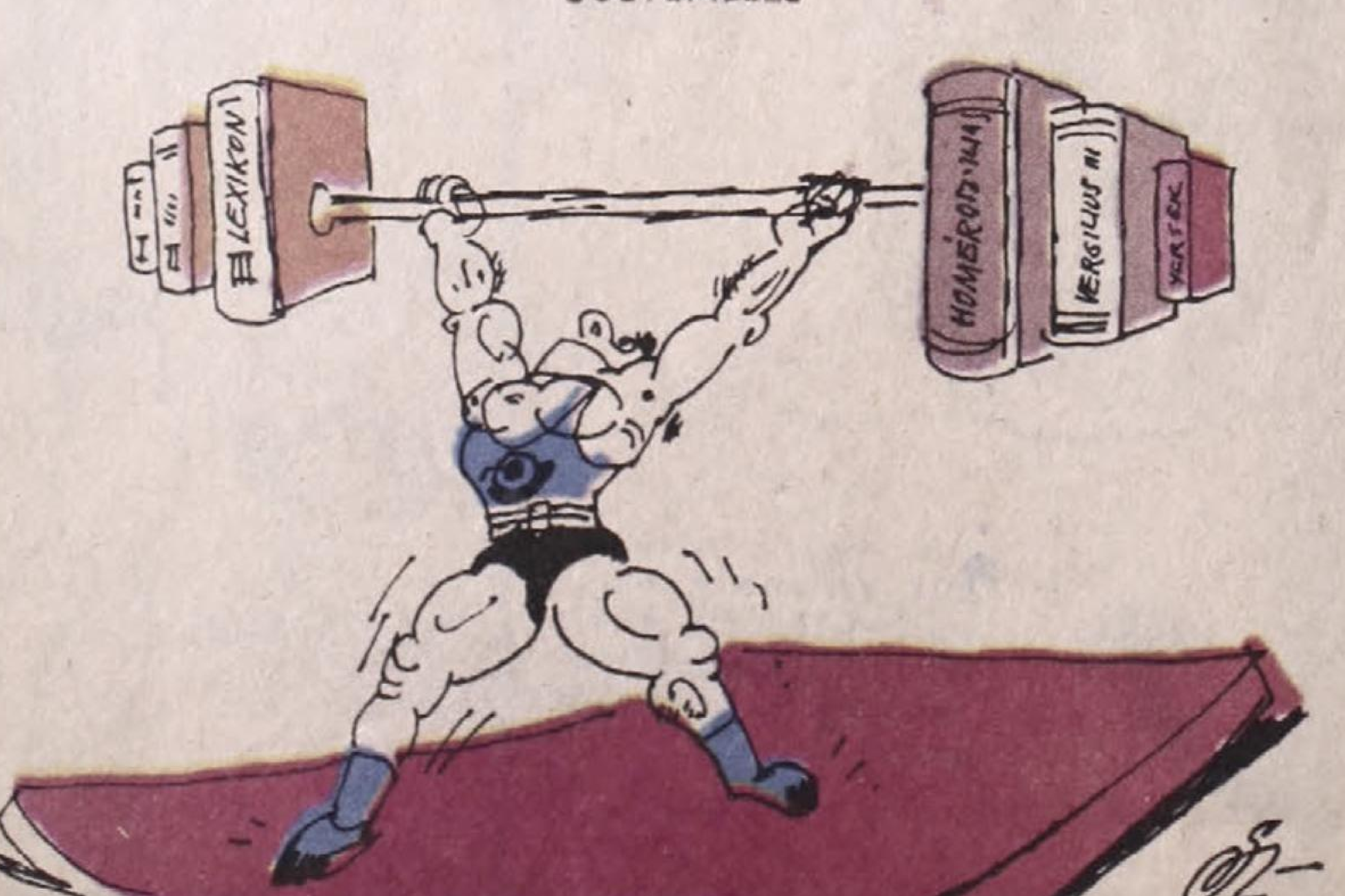

HELYESÍRÁS

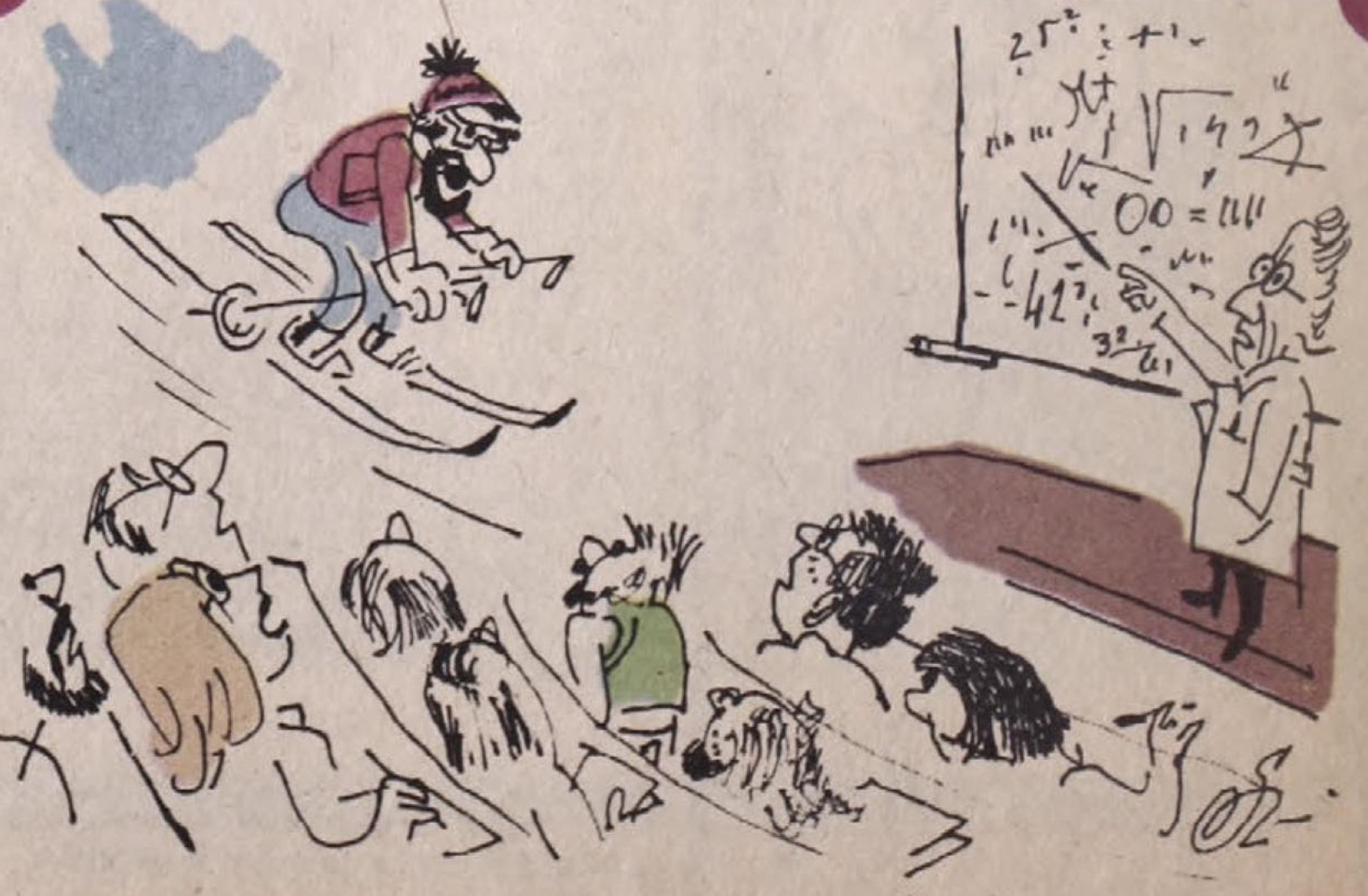

GERELYVETÉS

SÚLYEMELÉS

– Megjöttem!

PETERDI PÁL:

SZKIZOFRÉNIÁM TÖRTÉNETE

Múltkoriban hosszan elbeszélgettem magammal, akit utálok.

— Te komolyan azt állítod, hogy bármikor, bármiről képes vagy viszonylag elfogadhatóan vidám kis dolgozatot írni?

— Világos. A suszter bármikor képes elfogadható cipőt csinálni...

— Olyat, amilyet!

— Olyat, amilyet... Én pedig bármikor képes vagyok elfogadhatóan vidám kis...

— Olyat, amilyet! Mégis, hogyan csinálod?

— Adottság. Akinek az agya így van besrófolva, abból lesz a humorista. Akinek meg amúgy, abból lesz a külpolitikai kommentátor.

— Előfordul, hogy a külpolitikai kommentátoron röhögnek többet.

— Balszerencse dolga.

— A te agyad hogy van besrófolva?

— Talán sehogy. Ahhoz agy is kéne.

— És ha felszólítanálak, hogy írj itt és most egy elfogadhatóan vidám kis dolgozatot?

— Kérlek. Miről?

— Akármiről.

Két perc sem telt bele és vittem a papírt.

— Azt hiszem egészen jól sikerült. Be is küldöm a tévészilveszteri gmk műsorára.

— Ott amatőrök jelentkezését várják.

— Nekem mondod?

— Te amatőr vagy?

— Már tizenegynéhány éve bizonyítom. Hétről hétre. Ezeken a hasábokon.

— Egész jól megélsz belőle.

— Bár én lennék ebben az országban az egyetlen, aki egész jól megél abból, hogy amatőr. A jelenet egyébként egészen rövid, könnyen színre vihető, nem kerül sokba és a szereplőknek alig kell valamit tanulniok.

— Kíváncsivá teszel. Mutasd csak.

— Még valamit. Hogy végre te is elismerd, virtuózzal van dolgod — az egész mű megalkotásához összesen három betűt használtam.

— Ide vele!

A papíron ez állt:

Úr: *(ír)*.

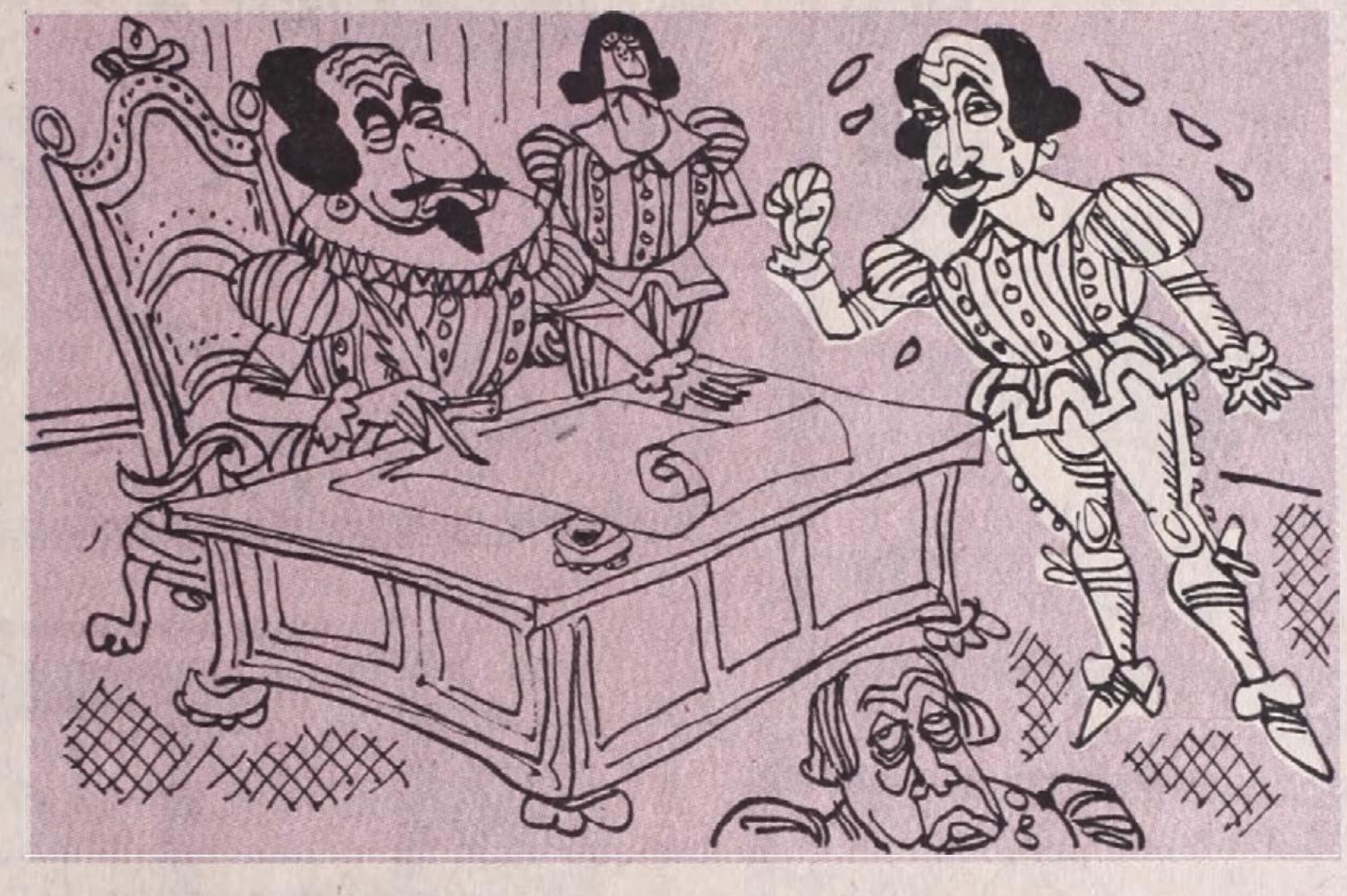
Úr: *(rí)*.

Kiejtettem kezemből a papírt, a szám széle rángatózni kezdett és savós szemmel meredtem magamra.

— Ennyi?

— Ennyi!

— Min fognak nevetni?

— Na nézd csak, te is láttál már egy csomó szilveszteri műsort.

— Világos.

— És? Mindegyiken halálra röhögted magad?

— Nem. De akkor is, hol van a mondanivaló? Mit ír az egyik úr és miért rí a másik?

— Az nem rám tartozik.

— Hogyhogy?

— Folyton az van, hogy mindent a közönség szájába rágunk, ócska és parlagi viccekkel késztetjük alpári vihogásra a nézőt. Ahelyett, hogy magvas gondolkodásra sarkallnánk. Nahát én ezennel sarkallom. Mindenki maga sütheti ki, mit ír az egyik úr, mindenki maga tépelődhet, hogy miért rí a másik.

— Ez tiszta hülyeség. Aktuálisnak kell lenni barátom. Nem ragadhatod ki őket lüktető napjaink forgatagából, mert ujjal mutogatnak rád, sőt, gúny tárgyává tesznek.

Gyors egymásutánban kétszer magamba zuhantam, ezáltal kék foltokra tettem szert, de csakhamar a felszínre bukkantam a megoldással.

— Megvan! — mondtam diadallal. — A két úr sötét diplomataöltönyt visel és fekete irattáskát hord a hóna alatt. Mi lehetne ennél korszerűbb?

— Ez rázós — csorgott árva fejemre az újabb hidegzuhany. — A kategóriák könnyen felcserélhetők. Honnan tudja a néző, melyik fél sikere tudatában ír az egyik úr és melyik fél kudarcát siratja a másik? Itt hajszálpontos információkra lenne szükség, különben...

Szíven ütött ez a „különben", de mivel négy nagyszülőm közül legalább három keljfeljancsi volt, hamarosan visszatértem az élők sorába.

— Most kitaláltam! — kiáltottam csak félig erőltetett felsőbbséggel. — Kosztümös jelenet lesz. Az az úr, amelyik ír, csipkés spanyolgallért visel, kis kecskeszakálla van és tojásfejét csak körös-körül cakkozza némi hajzat.

— Shakespeare!

— Fenéket. Shakespeare a másik úr. Aki rí.

— Akkor kicsoda a tollforgató úr?

— Ő Shakespeare színigazgatója, a derék Burbage.

— Tiszta őrület. És mit ír a derék Burbage?

— Természetesen a színlapot. Hogy a Globe ma este gálaelőadás keretében mutatja be a házíszerző szívszaggató drámáját, a Hamletet.

— Értem. És akkor miért rí Shakespeare?

— Mert még egy betű sincs meg a darabból! Na?

— Ez sem jó. Poshadt kitaláció, sematikus menekedés a múltba. Várj. Mit szólnál a következő változathoz?

Úr: *(ír)* Alászolgája, Hacsek. Mit szól ehhez a katoklizmához? Mi az, most mit bőg?

Úr: *(rí)* Nem tudom, ki az a Kata Klizma!

Most én csóváltam vadul a fejem, mert erre a célra még alkalmas volt.

— Szóviccekről hallani sem akarok. És hol az a színész, aki egyetlen műsor kedvéért hajlandó lesz megtanulni ilyen hosszú szöveget? Nem. Majd elidegenítőre veszem a jelenetet. A két urat kukásvödörben tolják a színre. Egyik úr ír és vigyorog, másik úr gubbaszt és rí.

— Egy pillanat. Miért vigyorog az író úr?

— Mert mókás, sőt pikáns verssikéket ír. A hatás döbbenetes lesz. Ha valaki a kukáspitliben is képes vigyorogni, az az elidegenedés világrekordja. A néző hátán a hideg borzongás fut végig, íme, ez az ember már az elidegenedéstől is elidegenedett.

— Akkor miért rí a gubbasztó úr?

— Ostoba kérdés. Te nem rínál egy kukáspitliben?

— Hatásosabb lenne, ha a gubbasztó úr is vigyorogna.

— Az már nem jön ki a három betűből. Kikérem magamnak, hogy fúrni próbáld a virtuozitásomat.

— Idehallgass, a tévének tulajdonképpen nagy látványosságra, forgatagos revüképre lenne szüksége a szilveszteri műsorban.

Újra kapcsoltam. Rózsa Györgynél ez már a tízezer forintos kérdést jelentette volna.

— Jól van, akkor most figyelj erősen. Tizenkét meztelen lány jön be tizenkét elefánt hátán. Az elefántok szintén meztelenek. Nyolcvannyolc gitár lüktetésére az elefántok elegáns szambába törnek ki. Úr arany hordszékben ül a legcsinosabb elefánton és ír. Másik urat ágyúval lövik az oroszlánketrec kellős közepébe. A röppálya végeztével az egyik fenevad hátán landol és oroszlánháton lovagolva rí. Na?

— Mutatós, de reménytelen. Ennyi pénz nincs a világon.

Feladtam.

Elhatároztam, hogy levéllel fordulok a műsor főrendezőjéhez. Szépen formált, de határozott mondatokban közlöm vele, hogy nincs semmiféle ötletem, nem veszek részt a műsorban, rám ne is számítsanak.

Úr ír!

A főrendező a szőnyeget rágja bánatában, majd fejét a csempékhez verdesve öntözi forró könnyekkel a gyártásvezetőség hideg kőpadlóját.

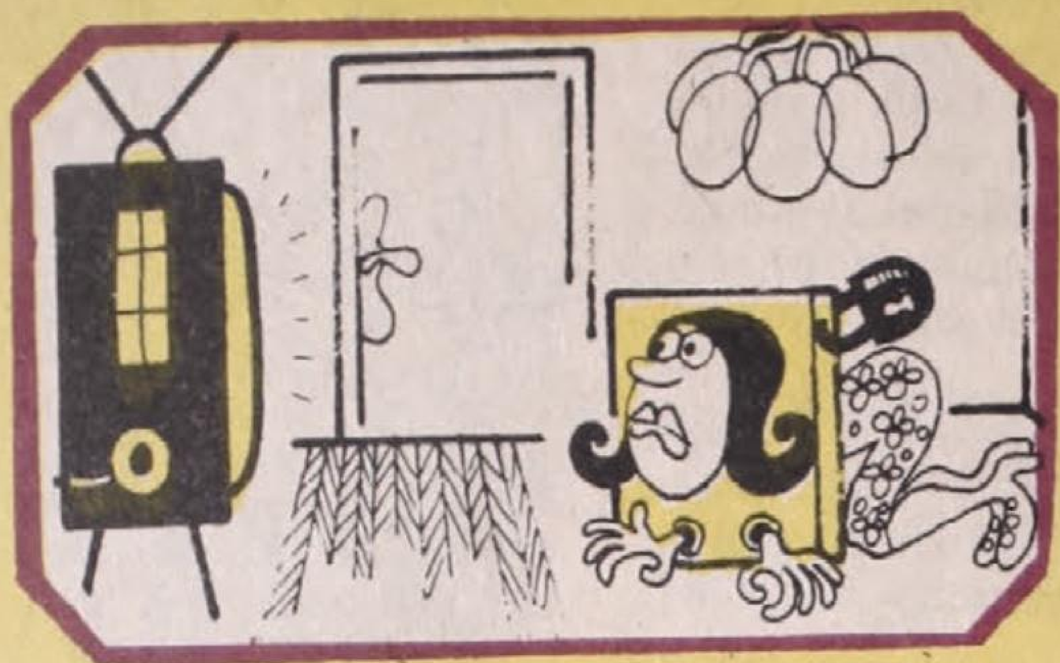
Úr rí!

FÜLÖP GYÖRGY:

CSUPAKULTÚR

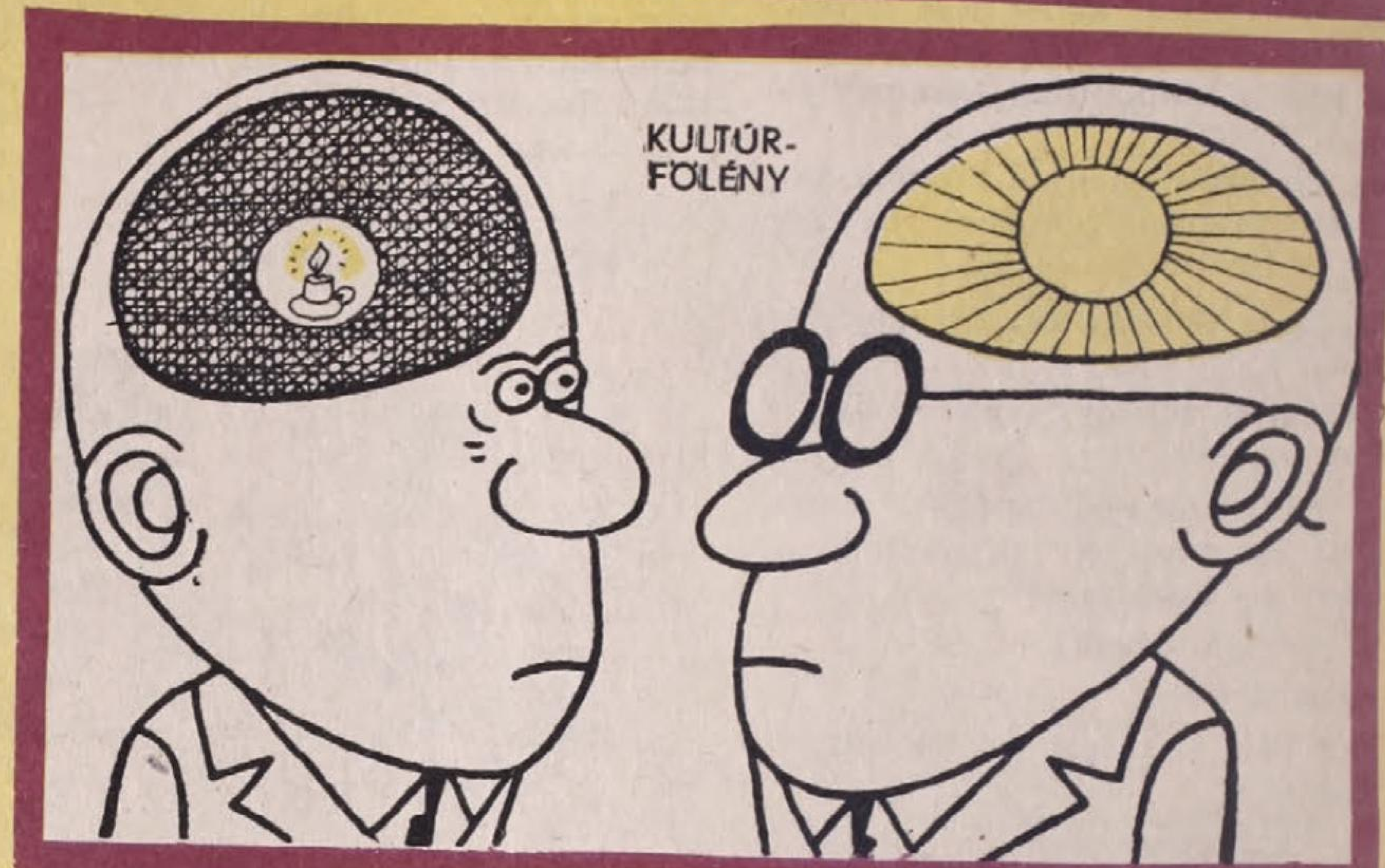

KULTÚRSZOMJ

KULTÚRKALODA

KULTÚRPARK

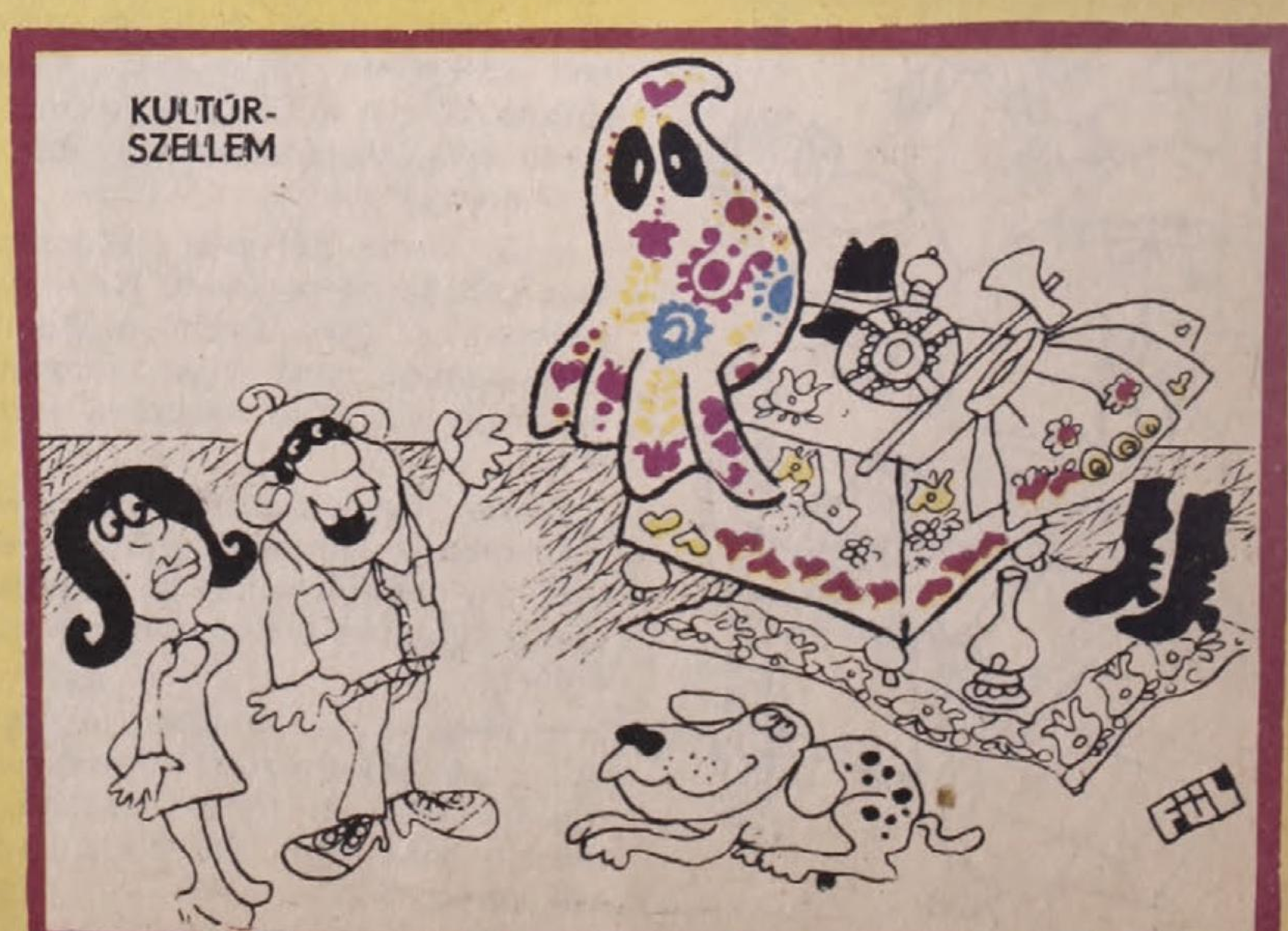
KULTÚR-FÖLÉNY

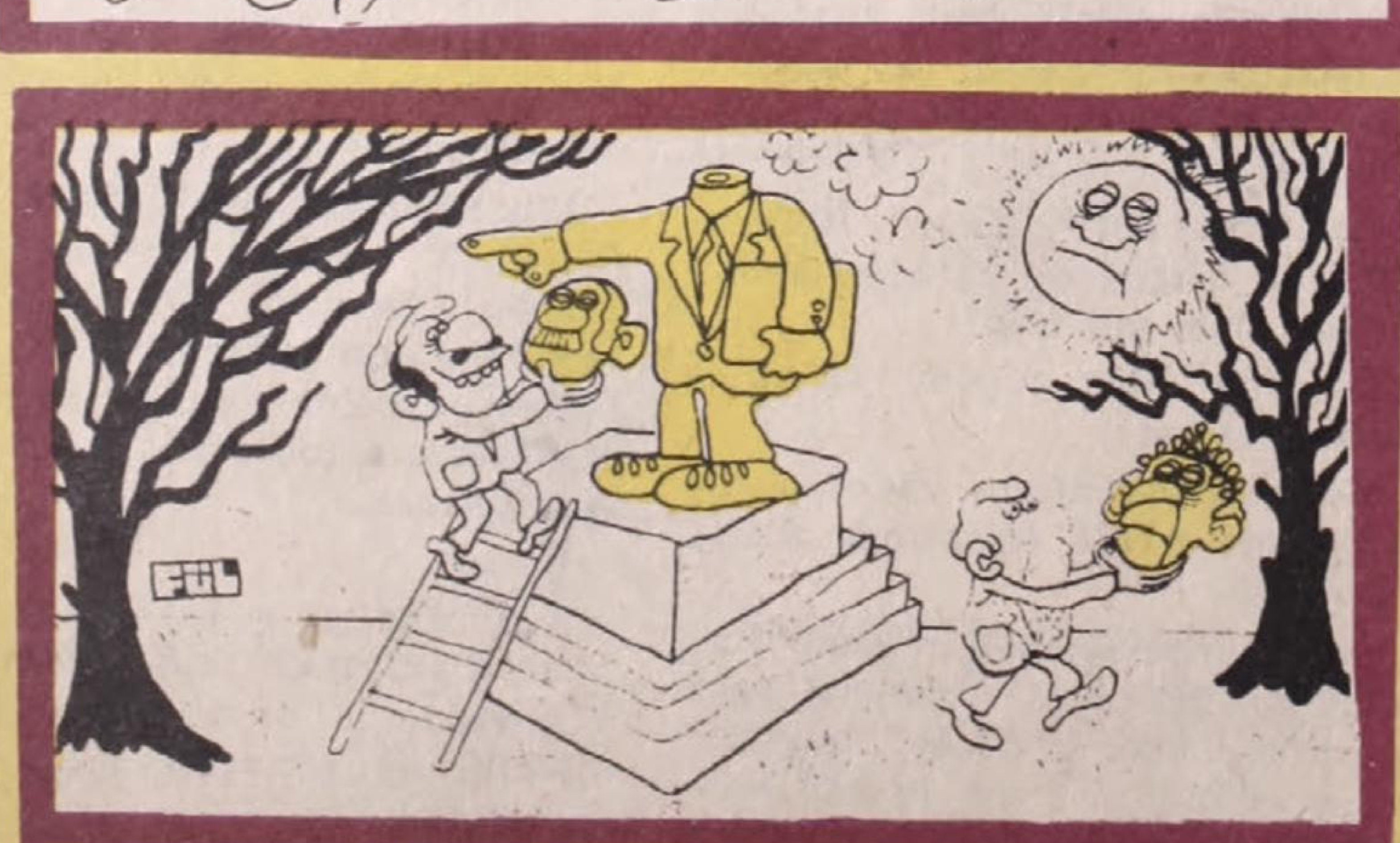
TESTKULTÚRA

KULTÚRNÖVÉNY

KULTÚR-SZELLEM

KULTÚRCSERE

LUDAS MATYI SZÍNPADA

GALAMBOS SZILVESZTER:

Vendégszereplés

(Színhely: a kitűnő művésznő otthona. Éppen szerepet magol.)

MŰVÉSZNŐ: ... Nézd, Alfréd, semmi értelme, hogy továbbra is hitegessük egymást. Szép volt, de elmúlt. Ha néha majd grízes tésztát eszel, gondolj a jászberényi szép napokra. És most csókoljuk meg egymást, de csak úgy, mint két testvér. *(Kopogás.)* Tessék! *(Tovább tanul.)* Értsd meg, nem akarom hazugságban leélni az életemet.

ZALAVÁRI: *Középkorú férfi. Belép az ajtón, figyeli a magoló művésznőt. Tanácstalanul majd a háta mögé kerül és befogja a szemét).* Na, ki vagyok?

MŰVÉSZNŐ: Bocsánat, de nem hiszem, hogy...

ZALAVÁRI: No, nézz oda! Már meg sem ismeri a szegény embert. Talán már mindent elfelejtett? Elfelejtette azt a falut, ahol született, ahol a gyermekkorát töltötte? Zalavári S. Tóth Rezsőre sem emlékszik?

MŰVÉSZNŐ: *(bizonytalanul).* Miért nem mindjárt ezzel kezdte?

ZALAVÁRI: Hát hogy megy a sorunk, hogy megy a sorunk?

MŰVÉSZNŐ: Köszönöm, megvagyunk.

ZALAVÁRI: Érdekes, filmen sokkal szebb, mint így, életben...

MŰVÉSZNŐ: Mit csináljak? Ezt tudom nyújtani.

ZALAVÁRI: Hanem idefigyelj... Nem haragszol, ha letegezlek?

MŰVÉSZNŐ: Ugyan. Boldoggá teszel.

ZALAVÁRI: Örülök, hogy nem vagy olyan nagyképű, mint egy-két színész, aki már meg sem ismeri a szegény embert. Nem bírom az ilyeneket.

MŰVÉSZNŐ: Én sem, Rezső.

ZALAVÁRI: Hanem azért elég jó szakmát választottál.

MŰVÉSZNŐ: Eléggé.

ZALAVÁRI: Este csak bolondozol egy kicsit a színpadon, aztán keresed a fene sok pénzt.

MŰVÉSZNŐ: Ne haragudj, kölcsönadni jelenleg nem tudok.

ZALAVÁRI: *(sértődötten felugrik).* Egy Zalavári S. Tóth Rezső nem kér kölcsön. Nem mondom, örökbe már adtak nekem pénzt, de kölcsön soha... Jövetelem célja: szeretnélek felléptetni egy műsorban.

MŰVÉSZNŐ: Köszönöm, hogy rám gondoltál.

ZALAVÁRI: De azt előre kijelentem: nekünk nem kell semmi klasszikus. Csinálsz valami vidám marhaságot. Megmondom őszintén, először Kabosra gondoltunk, de ő nem ér rá.

MŰVÉSZNŐ: És hol lesz az előadás?

ZALAVÁRI: Nálunk, odahaza, Csorbacsresnyésen. Ünnepi műsor lesz: a csorbacseresnyési lóápoló intézet 25 éves fennállását ünnepeljük szombaton este a kultúrban. Pontosan fél nyolckor kezdünk, mert a magyarnóta énekesünknek, Schütz Gusztinak pendlije van.

MŰVÉSZNŐ: És mivel megyek le?

ZALAVÁRI: Hát az autóddal. Ha gyalog jössz, vigyázz, már szerdán el kell indulnod. Különben elkésel.

MŰVÉSZNŐ: Na és a legfontosabb...

ZALAVÁRI: Igazad van a legfontosabbat még nem is említettem. Fizetni nem tudunk. Arra ne is számíts.

MŰVÉSZNŐ: Akkor jó. Már megijedtem, hogy...

ZALAVÁRI: Fizetni nem tudunk, de lesz büfé. Nálunk jóllakhatsz. Mi nem nézzük ki a falatot a szádból. Annyi virslit ehetsz, amennyit akarsz. Mustár is lesz!

MŰVÉSZNŐ: Ha megengeded, holnap adok választ.

ZALAVÁRI: *(sértődötten).* Na, csak ne ilyen fölényesen. Ne legyél ilyen elbizakodott. A mi falunknak nem csak te vagy a büszkesége. A Mágori Pali már az NB II-ben futballozik. Azért mondom: ne játszd meg magad, anyikám. Tehát várunk szombaton Csorbacseresnyésen.

MŰVÉSZNŐ: *(hűvösen).* Márpedig én nem megyek le hozzátok marháskodni...

ZALAVÁRI: *(feldúltan).* Megtagadod a szülőfaludat?

MŰVÉSZNŐ: Életemben nem jártam Csorbacseresnyésen. De most már ne tarts fel, Rezső, szerepet kell tanulnom.

ZALAVÁRI: Nem tudsz ajánlani egy nálad nagyobb művészt a csorbacseresnyési ünnepségekre?

MŰVÉSZNŐ: Nem!

ZALAVÁRI: Akkor tárgytalan. Lopom én az időmet?! Szervusz! *(Sértődötten el.)*

MŰVÉSZNŐ: Szervusz, Rezső! *(Nagyot sóhajt, aztán szerepébe mélyed).* Nézd, Alfréd, semmi értelme, hogy tovább hitegessük egymást. Szép volt, de elmúlt. Ha néha majd grízes tésztát eszel, gondolj majd a jászberényi szép napokra...

FÜGGÖNY

VEZDA JÁNOS:

BŰNBEESÉS

A főfelügyelő szakmája legjobbjai közé tartozott. Főnökei biztosak voltak benne, hogy amelyik ügy nyomozásával őt bízzák meg, ott nem marad ismeretlen a tettes. Egyszer például egy villamoscsengő maradványaiból kiindulva leplezett le egy pénzhamisító bandát, egy másik alkalommal borotvahab-üledékből állapította meg két ipari nagyüzemünk soros deficitjét.

A főfelügyelő nevét a szakmában olyan áhítattal emlegették, hogy például a mohamedán detektívek nem Mekka, hanem az ő Ferenc körúti lakása felé fordulva mondták el esti imáikat, a bűnözők pedig azonmód harakirit követtek el, amint megtudták, hogy ügyük nyomozását a főfelügyelőre bízták. És ezek után az már magától értetődik, hogy a nyugdíjhoz közeledve összegyűjtött magának öt kiló harminckét deka kitüntetést, tagja lett néhány tudományos akadémiának, mi több, a felesége butikot nyithatott a Belvárosban.

Aztán egyszercsak beütött a mennydörgős ménkő. Szeptembertől kezdve egészen furcsa dolgok történtek. Ismeretlen tettesek tövestőlráncigálták ki szerte az országban a háztájikban levő paradicsombokrokat, nem sokkal később, egy sötét éjszakán a mezei nyúl és a mérgeskígyók kivételével ellopták az összes állatot az állatkertekből. Októberben az egykori királysírok tűntek el, s még ugyanebben a hónapban ellopták a paksi atomerőmű reaktorját is.

A főfelügyelő valamelyik hírhedt kém-, esetleg terrorszervezetre gyanakodott, ám ilyen szervezetek sehol nem tartanak igényt gyökeres paradicsombokorra. Ha viszont valaki befőzéshez lopott paradicsomot, annak miért kellett magával vinnie az állatkert igen békés víziló házaspárját? Nem, a dolgok között még a leghalványabb összefüggést sem lehetett felfedezni. És vajon miért szaporodtak el pont szeptembertől ezek a bűncselekmények?

A rejtély kulcsa végül is megoldódott. A főfelügyelő egyik bizalmi emberétől megtudta, hogy az országos hatáskörű bűnbanda feje egy bizonyos dr. Mérlegképessy Ödön, aki amúgy egy nagyvállalat főkönyvelőjeként kereste kenyerét. A főfelügyelő nem volt rest, s Mérlegképessy nyomába eredt, majd tetten érte, amint az egyik városszéli temetőből csontvázakat pakolt Trabant-kombijába.

— Rendőrség! Mivel ön kimerítette a hatályos büntető törvénykönyv néhány fejezetét, ezért letartóztatom! — rivallt rá a főfelügyelő dr. Mérlegképessyre, aki ijedtében azonnal elengedte a kezében levő csontvázat és beismerő vallomást tett.

— Tudom, főfelügyelő úr, hogy nagyot vétkeztem, de nem tehettem mást, mióta megválasztottak szülői munkaközösségi elnöknek. Először a legkisebb fiamnak kellett élővilág órára egy paradicsomot gyökerestől bevinnie az

iskolába, utána a kislányomék az afrikai és az indiai elefánt közötti különbségeket elemezték biológiaórán. Feladatul kapták mindketten, hogy a megfelelő szemléltető eszközöket szerezzék be. Hát tehetek róla, hogy imádom a gyermekeimet és nem akarom, hogy elégtelent kapjanak?

— Ezt még csak megértem, na de mire kellett az atomreaktor?

— A legnagyobb fiam már középiskolás, fizika-tagozatos.

A főfelügyelő ekkor már bizonyos volt abban, hogy a többi állatot és paradicsompalántát is az iskolás gyermekek szülei körében kell keresnie. Nem sokkal a nyomozás befejezése előtt már több százezer gyanúsítottja volt az ügynek. Ekkor a főfelügyelő magához hívatta dr. Mérlegképessyt.

— Mondja, hány csontvázat csent el maga, amikor tetten értem?

— Kettőt, egy férfiét és egy nőét.

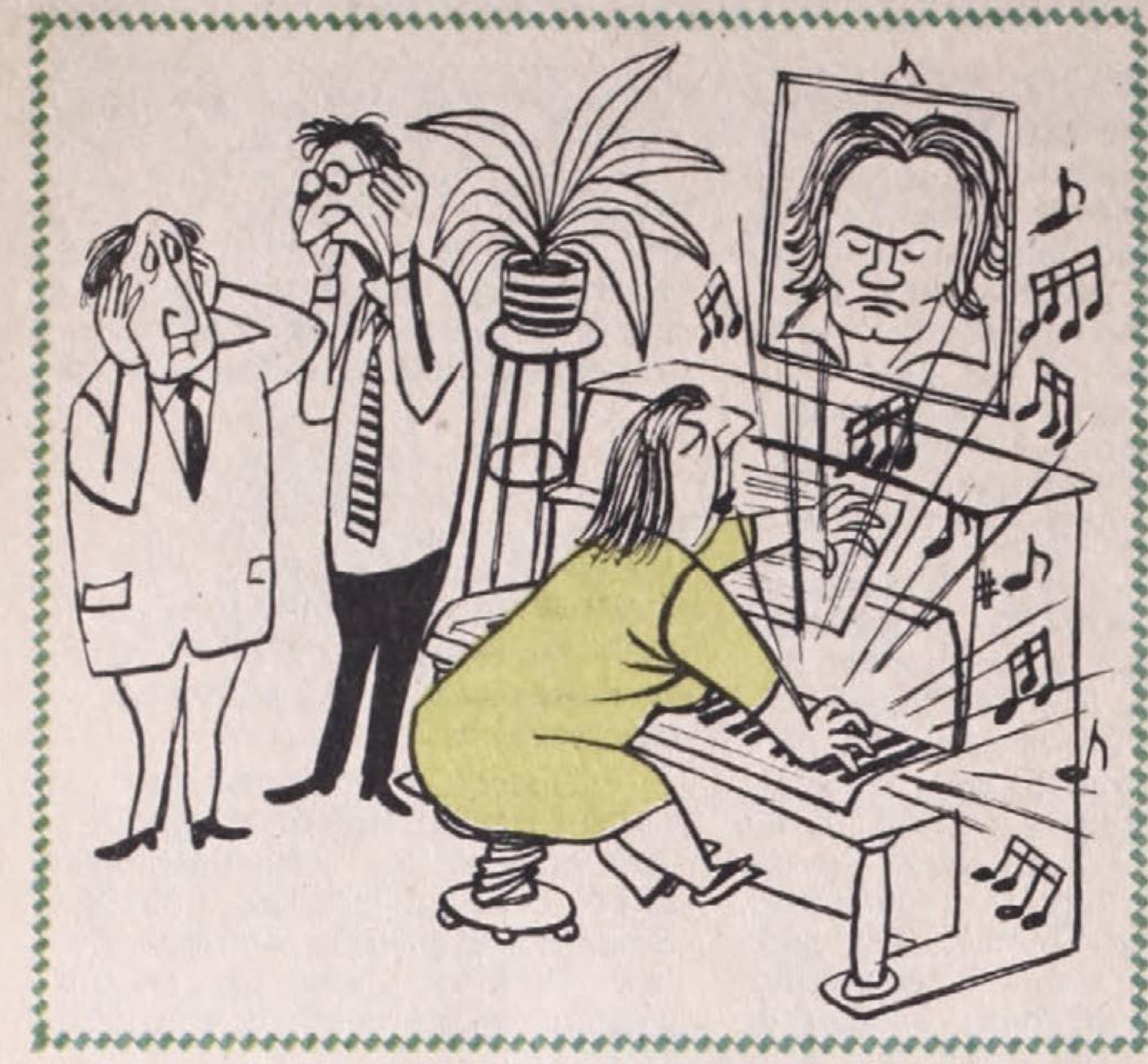
A főfelügyelő már-már felháborodott, amikor hirtelen eszébe jutott, hogy az unokájáéknál az emberi testről fognak tanulni a következő órán. Így hát először szabadon engedte a főkönyvelőt, majd este kicsempészte a két csontvázat a rendőrség épületéből, és leintette az első arra haladó taxit.

Címként kisunokája iskoláját jelölte meg.

VÁRNAI GYÖRGY:

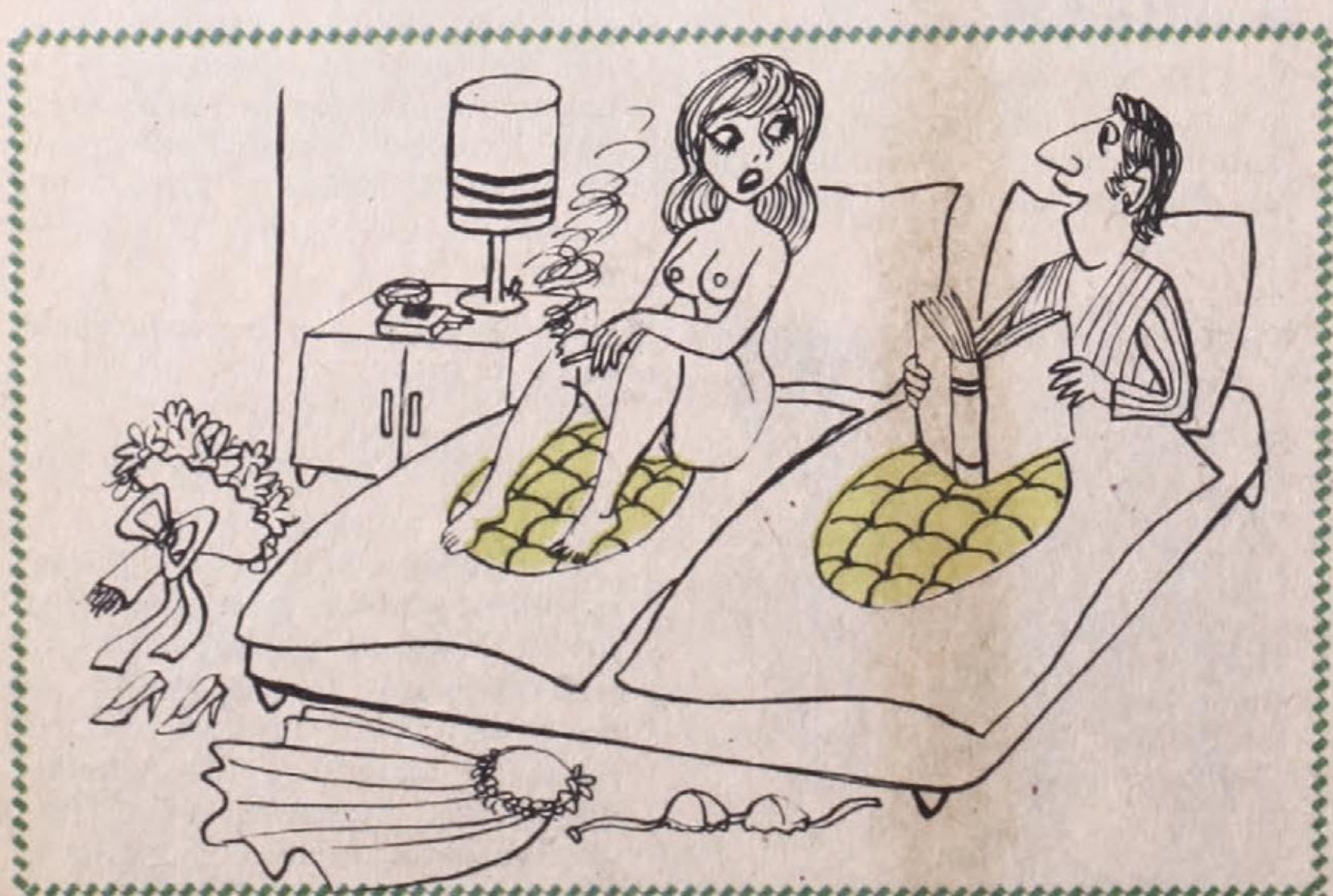
SZÓRAKOZÁS

– A feleségem imádja Beethovent és utálja a szomszédokat . . .

– Figyeld meg, milyen modern mozgáskultúrája van ennek a színésznek . . .

– Tudod, drágám, a nászéjszaka ráér később is, de ezt a könyvet holnap vissza kell adnom.

– Szeretem a modern balettet. Nagyon megkönnyíti a takarítószemélyzet munkáját . . .

AZ ÖNMEGVALÓSÍTÁS CSÚCSPONTJA

– Figyelmeztetlek titeket, ezentúl a licitnél nem lehet lábjeleket adni, mert megszólal a harang . . . !

FÖLD S. PÉTER:

EGY EMBER ÁRA

Özv. Jönabrék Frigyesné, fővárosi illetőségű budapesti lakos, egy napon arra ébredt, hogy emelkedik. Így jött rá arra is, hogy azért emelkedik, mert ő ár.

Ez a felismerés, bár viszonylag új volt, mégiscsak megnyugvással töltötte el. Igaz, a családjukban még sohasem volt ár — apja, néhai Bözendorfer Ártány ezt nem is engedte volna —, de azért enyhe boldogsággal töltötte el az a tudat, hogy ő, özv. Jönabrék Frigyesné, évente átlagosan és bevallottan, hét százalékot emelkedik.

Már első délelőttjét igen emelkedett hangulatban töltötte, legföljebb az okozott neki némi fejtörést, hogy miként is tudná ezt a tényt, miszerint ő ár, a világgal elfogadtatni.

Azonnal beadványt intézett az elsőfokú hatósághoz, az Árhivatalhoz, hogy nyilvánítsák őt árrá. Kérelmében özv. Jönabrék Frigyesné előadta, hogy bár családjában túltengtek a bérből és fizetésből élők, ő maga kora gyermekkorától erős rokonszenvet érzett az árak iránt. Amíg a többi óvodás korú gyermek tűzoltó, katona vagy vadakat terelő juhász szeretett volna lenni, ő egynyi idős korában már határozottan kijelentette, hogy ár szeretne lenni, méghozzá, ha lehet, hatósági, rossz esetben szabadár.

Özv. Jönabrék Frigyesné kérelmét az elsőfokú hatóság természetesen elutasította, mondván, hogy élő ember nem lehet ár, különben is, jobb ha dolgozik, mert különben nem lesz miből kifizetnie a bíróság munkájának illetékét.

Özv. Jönabrék Frigyesné ekkor panaszával a népi ellenőrzési bizottsághoz fordult. Kijelentette, hogy az utóbbi időben bekövetkezett változások — például az uborka, a szaloncukor, a bor, valamint a szikvíz árának emelkedése — kedvezőtlenül befolyásolták az ő és környezetének életfeltételeit; hogy mást ne mondjon, fivére, akinek lényegében negyvenhármas cipőt kellene hordania, csak 40-est képes venni, mert ennyire futja a fizetéséből. A népi ellenőrzés megállapította, hogy özv. Jönabrék Frigyesnének tulajdonképpen igaza van, de az ország jelenlegi gazdasági helyzete nem teszi lehetővé, hogy őt árrá nyilvánítsák.

A döntés nem lepte meg özv. Jönabrék Frigyesnét. Miközben egyszerre harminchét közintézettel pereskedett, még arra is maradt ideje, hogy gazdasági számításokat végezzen; kiszámította,

hogy megélhetési költségei az elmúlt tíz évben 675 százalékkal emelkedtek, s ha őt árrá nyilvánítanák, ezt a költségnövekedést most át tudná hárítani az államra. Miután azonban ügye nem nyert állami vonalon kedvező elintézést, úgy határozott, hogy egyéni úton próbál orvoslást találni sérelmére.

Két nappal később már egy titkos nyomdában el is készültek az özv. Jönabrék Frigyesné árrá nyilvánítását követelő röplapok. Sok fiatal értelmiségi, akik azt gondolták, hogy özv. Jönabrék Frigyesné szociológus, aláírta a röplapot, majd annak tartalmát kalandos úton — a posta segítségével — eljuttatták a Parlamentbe.

A felhívás nem hozta meg a kívánt eredményt. Bár a röplapot alaposan megvizsgálták, az aláírókkal közölték, nem áll módjukban engedélyezni, hogy hajukat másfelé fésüljék, mint korábban — ebbe az állam különben sem kíván beleszólni. Még az ifjúsági szervezet is elhatárolta magát az ügytől. Kijelentették: hajlandók a röplap aláíróit kitüntetni, de ennél többre sajnos a jelenlegi helyzetben nem képesek.

Özv. Jönabrék Frigyesné ekkor már harmadik napja árnak képzelte magát, de hivatalosan még mindig nem volt ár!

A helyzet kezdett tarthatatlanná válni, s amikor külföldi árszakértők érkeztek hazánkba, özv. Jönabrék Frigyesné megtalálta a módját, hogy találkozzon velük. Érdemes volt személyes kapcsolatait is latba vetnie, mert egy elefántcsontparti küldött, aki valamikor Magyarországon járt egyetemre, enyhe akcentussal kijelentette: Budapest nagyon szép város, a lányok nagyon kedvesek és szolgálatkészek, özv. Jönabrék Frigyesné pedig ár. Ugyanebben a szellemben nyilatkozott még harminchét másik árszakértő is, köztük olyanok, akik a szocialista országokból érkeztek hazánkba.

Két hét múlva özv. Jönabrék Frigyesné már csaknem teljes joggal árnak képzelhette magát, csupán egyetlen pecsét hiányzott a teljes boldogságához. Miután rájött, hogy itt csak csellel boldogul, úgy határozott, hogy a rádióhoz fordul. Néhány hét elteltével a dolognak meg is lett a foganatja: valóságfeltáró riport hangzott el este háromnegyed tizenkettő és 11 óra ötven perc között, melyben özv. Jönabrék Frigyesné elemi erővel tárta a világ elé nehéz helyzetét.

A kiélezett helyzetben az Elnöki Tanácsnak is lépnie kellett. Gyorsított eljárással megállapították, hogy törvényes lehetőség van arra, miszerint özv. Jönabrék Frigyesnéről még életében utcát nevezzenek el, feltéve, ha semmi jogi akadály nem szól ez ellen.

Özv. Jönabrék Frigyesné a maga nevében visszautasította ezt a feltételezést, s kijelentette: őt nem lehet ilyen ajánlatokkal lekenyerezni, ő nem utca, hanem ár szeretne lenni.

Miközben az események viharos gyorsasággal váltották egymást, egy fiatal filmrendező elhatározta, hogy filmet készít özv. Jönabrék Frigyesné küzdelmeiről, a hatóságokkal való hadakozásairól. A *Fallal a fejnek* című film végül is nem készült el; olyan volt az árfekvése, hogy nem fért bele a filmgyár költségvetésébe.

Bármilyen furcsán hangzik, míg a fent vázolt események zajlottak, özv. Jönabrék Frigyesné rendben elvégezte a munkáját; minden reggel pontosan nyolc órakor megjelent a munkahelyén, főnökeinek előre köszönt és a zuhanyozóból nem vitte haza a szappant. Csupán egyetlen közeli bizalmasa, egy Doktor Rátarti Bodri névre hallgató keverék eb ismerte özv. Jönabrék Frigyesné titkát; azt

ugyanis, hogy özv. Jönabrék Frigyesné valójában sohasem kívánt ár lenni. Sokkal inkább egy rózsaszín bárányfelhő, egy pajkos vargányagomba, egy meg nem adott tizenegyes, vagy bármi más, ami egy kis színt visz a mindennapok szürkeségébe.

TRUNKÓ BARNABÁS:

EGY APA NAPLÓJÁBÓL

Ma elhatároztam, hogy zsenit nevelek a gyermekeimből. Három van belőlük, így aztán nagy az esélyem, hogy legalább az egyik zseni lesz. Vettem egy sakk-készletet, egy komputert meg egy hegedűt. Mit meg nem tesz az ember a csemetéi felhőtlen gyermekkoráért!

*

Már két napja nem tudunk fürdeni, mert a legkisebb fiam a sakk-készletből a fekete futót belegyömöszölte a fürdőkád lefolyójába. Pedig van a piszok kölyöknek érzéke a sakkjátékhoz, csak még a lólépést nem ismeri, mert az iskolában az új tanügyi reform kapcsán nem tanítják az „L" betűt.

*

Elég nehezen halad a háztáji zsenikképzésem. A középső srác a komputerbe beleöntött egy kiló Bip mosogatószert, mert szerinte az csak 64 kilobip-es volt. Megmagyaráztam neki, hogy az nem bip, hanem bit. Ezzel telt el a hetünk.

*

Sikerült a fekete futót kipiszkálni a lefolyóból. A kisfiam jól halad a sakktanulásban, bár néha a sakktáblából garázst épít a Matchboxainak. A lólépés még mindig nem megy, mert az iskolában éppen a cirill „L" betűt tanulják.

*

A legnagyobbik gyermekemet a hegedűre állítottam rá. Egyelőre nagyon tetszik neki, csak még azt nem tudja, hogy melyik gombot kell megcsavarni ahhoz, hogy részleteket játsszon a hangszer az „István, a király"-ból.

*

Ma reggel a Széchenyi fürdőbe mentem tisztálkodni, mert az az átkozott kölyök megint belegyömöszölte a fekete futót a lefolyóba. De viszont már tudja a lólépést. Most meg azért nyavalyog, hogy egy igazi lovat is szeretne látni, olyat, aminek lába is van. Kapott két pofont és leültettem a tábla mellé. De a parti nem jött össze, mert az összes gyalogot elcserélte egy gombfocicsapatért a suliban.

A komputerből sikerült kivonni a mosogatószert. Már a Basic-nyelvet tanuljuk. Ez nagyon tetszik a srácnak. Csak még azt, hogy „Basic", nem tudja rendesen kimondani, és állandóan disznólkodik.

*

A legnagyobb fiam ma a hegedűjét betette a turmixgépbe, és ledarálta. A húrokat szerencsére sikerült megmenteni. Ezekkel talán fel lehetne még húrozni egy teniszütőt. Ez a tenisz nem is rossz ötlet...

*

A komputeres srác a masina zsinórjából ugrókötelet csinált magának. A fekete futó végleg bedagadt a lefolyóba, az IKV már leltárba is vette. A legnagyobbik fiam a felhúrozott teniszütővel akar hegedülni.

*

A komputert és a teniszütőt ma eladtam a Bizományiban. Elég jól bevették. A kapott pénzből elmentünk a srácokkal a Vidám Parkba, az Állatkertbe és megnéztük a moziban a „Süsü, a sárkányt". Letettem a zsenikképzésről. Az egyik fiamból hamburgeres lesz, a másikból maszek taxis, a harmadikból pedig butikos.

Ők akarták így, maguk ra vessenek!

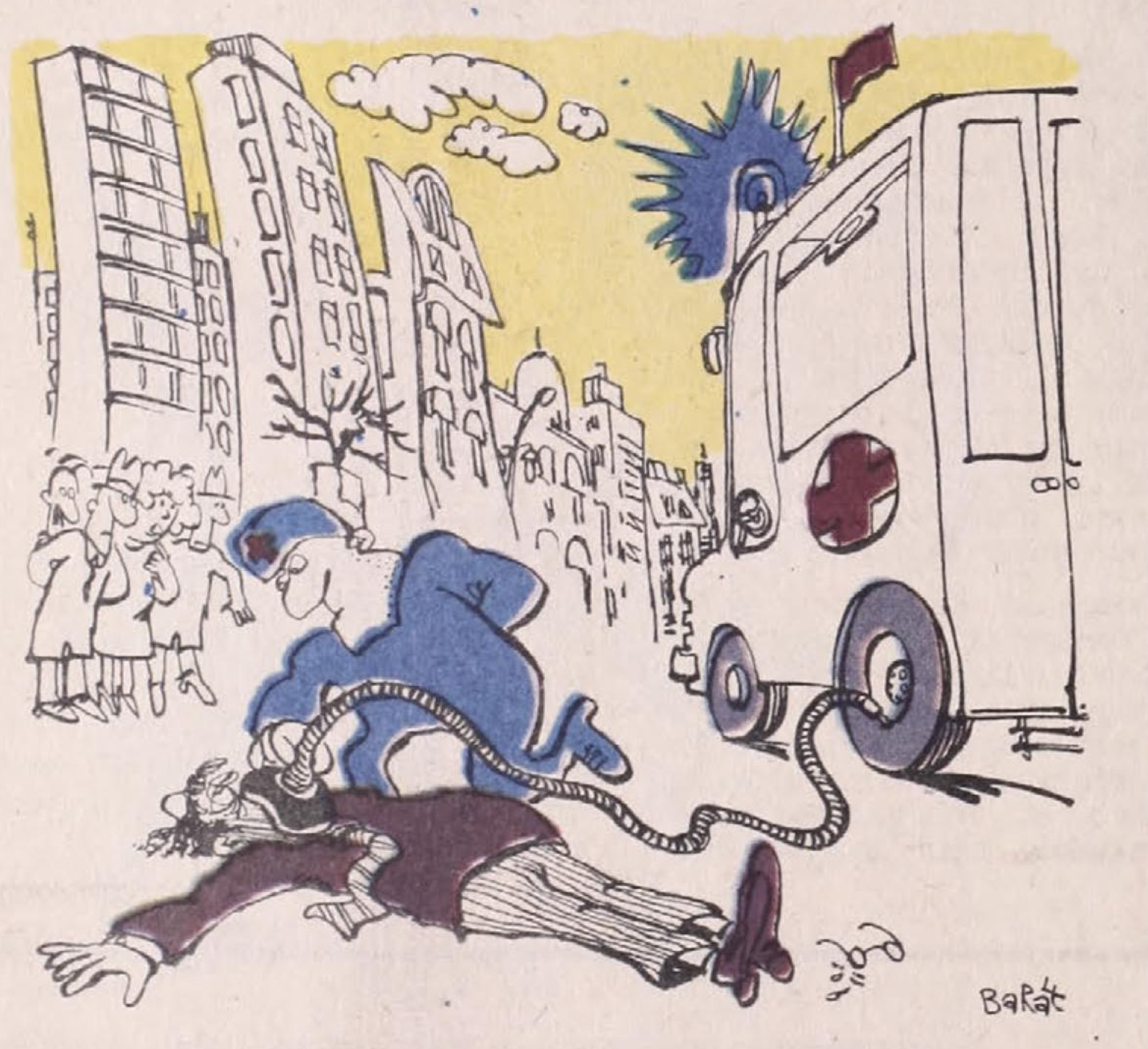
BARÁT JÓZSEF:

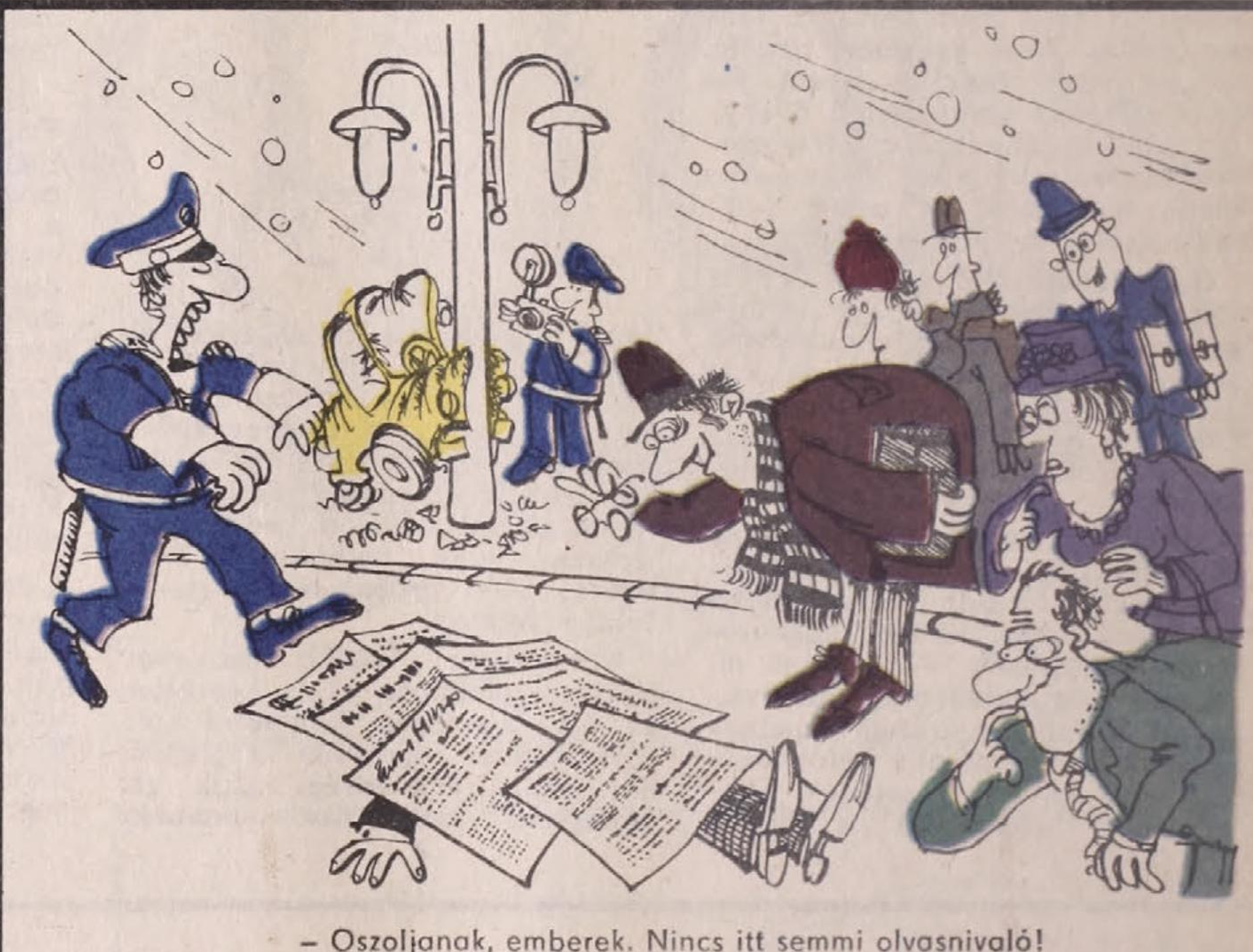
KÖZLEKEDÉSI KULTÚRA

– Erről jut eszembe, hogy nálunk rendezik meg a Forma 1-et.

– Oszoljanak, emberek. Nincs itt semmi olvasnivaló!

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vanak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

●

Drága doktor úr, van valami remény? — tördeli a kezét az élemedett korú, gazdag hölgybeteg férje.

— Minden attól függ, hogy ön miben reménykedik — így az orvos.

●

— Igazán nem akarom megsérteni, tisztelt vezető kartárs — mondja az élelmiszerboltban az egyik vevő —, de hogyan lehetséges, hogy ez a tábla, amelyen „A higiénia éve" felirat díszeleg, csupa légypiszok?

— Hát kérem, talán a legyek nem tudnak olvasni!

●

Faggatja a rendőr a pityókás autóvezetőt:

— Mondja, hogyan tudott ilyen állapotban volán mögé ülni?

— Nem volt könnyű..., de a barátaim segítettek...

●

— Mondja, nem szokott előfordulni önnel, hogy hangokat hall, s nem tudja, ki beszél és honnan?

— De igen, doktor úr, méghozzá elég gyakran.

— Súlyos eset. És mikor szokott ez előfordulni?

— Amikor telefonálok.

— Mit csináltatok ma az iskolában, Jimmy?

— Robbanóanyagot állítottunk elő.

— És holnap mit fogtok csinálni az iskolában?

— Melyikben?

●

— Már ötödször kérlek, Péter, add meg az ötszáz forintomat!

— Na és? Nekem tízszer kellett kérnem, hogy add kölcsön!

●

— Mikor vette észre, hogy ellopták a kocsiját?

— Tegnap este, biztos úr. Kijövök az étteremből, kinyitom a kocsi ajtaját, beülök a volánhoz, indítani akarok, akkor látom, hogy a kocsi sehol.

●

— Miért olyan szomorú, János bácsi?

— Nos, hát ez a fiatalember, aki éppen most ment ki, egy álló évig minden második nap virágot vett a menyasszonyának... És holnap lesz az esküvője. Szomorú dolog, hogy elvesztek egy ilyen jó vevőt.

●

Diktálás.

A fiatal, kezdő gépírónő, miután főnöke befejezte a diktálást, félénken megjegyezte:

— Nem volna hajlandó újra elismételni főnök úr, amit a „Tisztelt uram" és az „Őszinte híve" között diktált?

●

Posta a hegyen.

A postás fújtatva csaptat fel a hegyi fogadóba és mérgesen adja át a levelet a fogadósnak.

— Ha legközelebb is ilyen mogorva leszel, megrendelek egy napilapot — mondja a fogadós.

●

— Miben különbözik az operaénekes a többi embertől?

— Abban, hogyha tőrt szúrnak a hátába, nem vérzik, hanem énekel.

●

Két férfi beszélget.

— A feleségem fogyni akar, ezért két hónapja kocog.

— És milyen eredménnyel?

— Jó eredménnyel. Idáig úgy nézett ki, mint egy negyvenéves nő, most meg olyan, mint egy harminckilenc éves férfi.

NOVOBÁCZKY SÁNDOR:

Bármely piacon értékesíthető irodalom

Egyik: Maga szerint miért van az, hogy sokkal kevesebb magyar könyvet adnak ki külföldön, mint amennyi külföldit Magyarországon.

Másik: Azért, mert a külföld nagyobb, mint Magyarország.

Egyik: Nem erről van szó. Szerintem azért van, mert irodalmunk nem eléggé exportképes.

Másik: Ezt meg, hogy érti?

Egyik: Nem olyasmit írnak a magyarok, ami a londonit, vagy a párizsit érdekelné.

Másik: Jól teszik! A magyar író olyat írjon, ami a magyarokat érdekli. A magyar író ne legyen exportképes. Magyar író legyen.

Egyik: Magának irodalmunk külföldi fogadtatása közömbös?

Másik: Én azt mondom, hogy a könyv nem Ikarusz autóbusz, amit lehet gyártani trópusi kivitelben, sarkköri kivitelben, a megrendelő ízlése szerint.

Egyik: Értem. Bármely piacon értékesíthető irodalmat akar.

Másik: Én irodalmat akarok. A magyar valóságot tükröző irodalmat.

Egyik: No de látja, odakint alig ismerik a magyar irodalmat. Mi ennek az oka?

Másik: Egyszerű. Kevés magyar könyvet adnak ki.

Egyik: De miért?

Másik: Megmondták a tévében. A kérdezett francia urak, könyvesek, azt felelték, ők olyan könyvet adnak ki, amit el tudnak adni. Egyikőjük ismert ugyan egy magyar írót, de az a magyar író is cseh volt.

Egyik: No és ahhoz mit szól, hogy Mitterrand elnök ígéretet tett: tizenvalahány magyar könyvet kiadnak.

Másik: Hallhatta a választ. A kiadók azt felelték: az elnök törődjék a politikával, ők majd törődnek a könyvekkel. Gondolta, hogy az elnök majd a sarokba térdepelteti őket?

Egyik: Maga szerint mit lehetne itt tenni?

Másik: Nem igen tudom. Mondhatnám azt, hogy az OTP ne adjon kölcsönt az angoloknak, meg a franciáknak, ha nem adnak ki elegendő magyar könyvet. Vagy, ha nem vesznek magyar regényt, megtagadjuk tőlük a legfejlettebb magyar technológiát. Netán: nem szállítunk nekik libamájat, ha nem publikálnak magyar avantgardokat. Attól tartok mégis, amilyen önfejűek ezek, nem hagyják magukat zsarolni.

Egyik: Vessen meg, de én keményebb eszközökhöz nyúlnék.

Másik: Nocsak?

Egyik: Ismeri a történelmet. Gondoljon Japánra, Kínára. Ezek az országok évszázadokig elzárkóztak a Nyugat elől. Mit tettek végül is az európai hatalmak? Kiküldték a flottájukat, hadseregeiket, partra szálltak — ágyúval lőtték be áruikat a Távol-Keletre.

Másik: Vagyis?

Egyik: Én békeszerető ember vagyok, de ha másképp nem megy, nekünk is csak az erőszak marad. Az erő az egyetlen, ami imponál nekik. A fülszövegre nincs fülük, de az ágyúra van. Egységeinkkel meg kéne szállni Párizst. Ejtőernyőseink elfoglalnák a Gallimard-t, a Hachette-et meg a többi kiadót. Dunai flotillánk felhajózna a Földközi-tengeren, Gibraltáron át az Atlanti-óceánra, tengerészgyalogosaink partra szállnának Londonban, megostromolnák a Penguin Books kiadót. Légideszantjaink rohammal elfoglalnák az Einaudit Torinóban, a Rizzolit Milanóban. Teherszállító járműveink vinnék utánuk az irdatlan mennyiségű magyar kisregényt, poémát, esszét és addig nem kötnének fegyverszünetet, míg a kefelevonatot meg nem kapták. Akkor aztán ehetnék a kefét a nyavalyások ...

Másik: És ki vezényelné a magyar csapatokat?

Egyik: Mit tudom én ... talán a Köpeczi Béla, vagy a Boldizsár Iván. Ez az ő terepasztaluk. Ne feledje én a tárgyalások híve vagyok, de mire mentünk? A zöld asztalnál kezdtük, megkértük Mitterrand urat, meg más államférfiakat hassanak oda ... De ezek kérem, komolytalan országok. Ha nálunk leszólnának a pártközpontból, vagy a kormányból, hogy adják ki ezt vagy azt a könyvet, kezüket-lábukat törnék a kiadók.

Másik: Akkor talán ezt kéne csinálni.

Egyik: Mit?

Másik: Leszólni innen a párizsi kiadónak. Ká vonalon.

Egyik: No hiszen ... Képzelheti micsoda anarchia van ott, hogy még a saját elnökük se tud ráncba szedni pár koszos könyvkiadót.

Másik: Azért a maga ötlete is túl harcias.

Egyik: Hiszen már eleget kértünk, esdekeltünk, sírtunk.

Másik: Nem sírni kell. Írni.

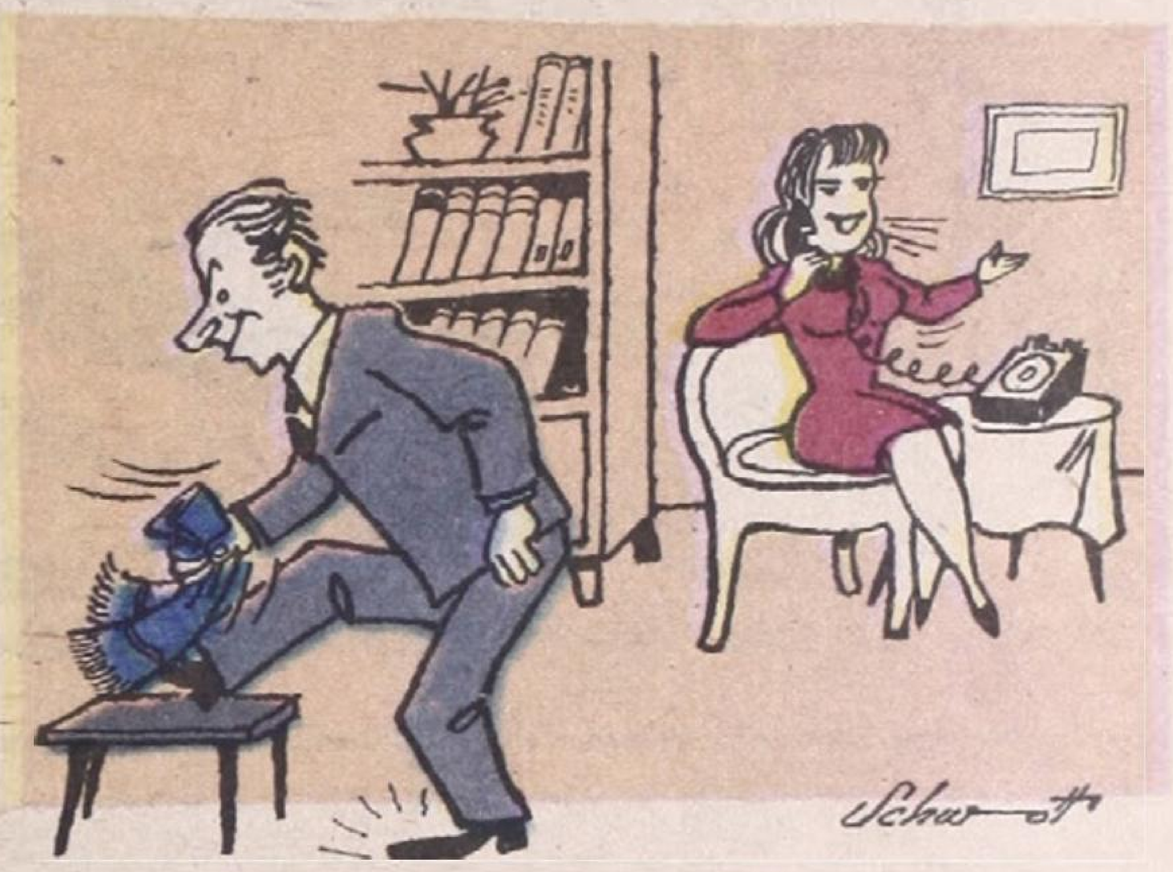
KELLÉR — 80

Szeretettel köszöntjük Kellér Dezsőt, a kiváló írót, humoristát, konferansziét, aki a közelmúltban ünnepelte nyolcvanadik születésnapját!

(Hauswirth Magda portrékarikatúrája)

KARÁCSONYI AJÁNDÉK

– Jenőnek nagyon tetszik a sál, amit tőletek kapott! ...

TRIBÜN

A nagycsapat menedzsere egy bajnoki mérkőzés során kíméletlenül összecsap az edzővel, elmondja mindennek. Utóbb lehiggad és egy cédulát küld el az edzőnek.

— Ne haragudjon, elvesztettem a fejemet.

Mire az edző visszaírt:

— Odáig még hagyján. Na de meg is találta.

*

Évzáró buli a klubházban. Egy idegen hölgy bukkan fel, és csodálkozva hallja, hogy a sportfeleségek egy csoportja máris rettentő szóbőséggel átkozza a csapat új elnökét. A többi focinej hosszan nézi a hölgyet, végül az egyik a fejéhez kap.

— Te jóságos ég, csak nem te vagy az új főnök neje?

A jövevény bólint. A többiek elszörnyülködnek. Végül a legokosabb focifeleség bukkan a megoldásra.

— Ismeri a férjemet?

— Nem én.

— Nohát, az ám csak az elviselhetetlen fráter!

*

Felirat egy georgiai kórház előcsarnokában.

— Takarékoskodj az energiánkkal, vigyázz az egészségedre és ne használd a liftet! Rövid utakra indulj inkább gyalog.

*

Jópofa kis mondatot olvashatunk a sarasotai Journal hasábjain:

— A fogyókúra egyetlen látható hatása, hogy az ember lassabban hízik.

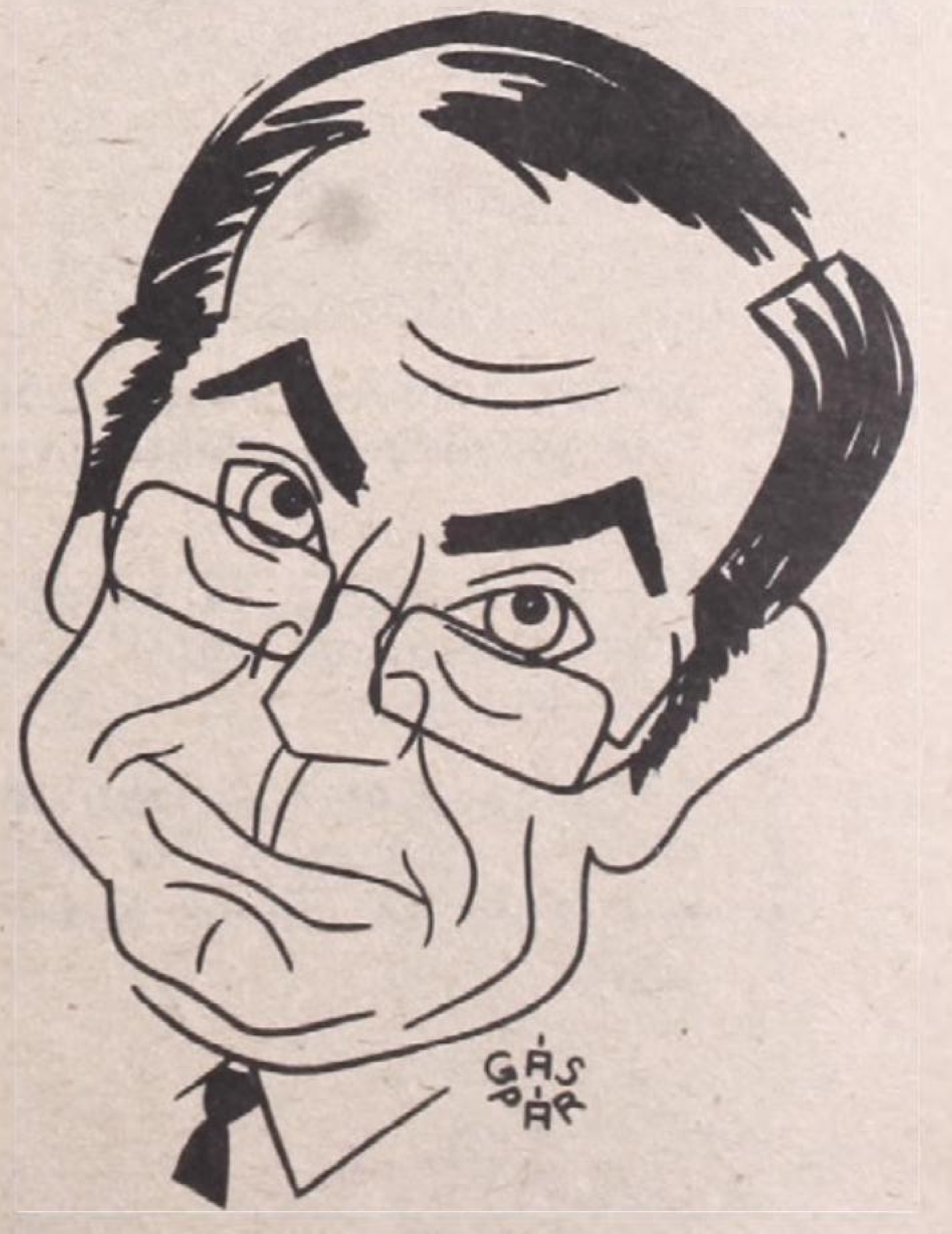
(p. p.)

– Hogy megszaladt ezeknek a Kovácséknak, Kanadából hozatják a karácsonyfájukat.

GÁSPÁR IMRE PORTRÉRAJZ KIÁLLÍTÁSA

december 2-án nyílt meg a Gutenberg Galériában (Bp. VIII., Kölcsey u. 2.). Megtekinthető 1986. január 14-ig, naponta 8—20 óráig.

Egy arc a sok közül
Vitray Tamás

TÜCSÖK és BOGÁR

● MIÉRT METÉLIK KÖRÜL AZ AFRIKAI NŐKET?

Hogy miért, az csak hagyján. De hol?

(Az Ország-Világban fedezte fel Bódi István, szolnoki olvasónk)

szerző utazása című Georgij Sengelaja-filmről. ● 1958. január 1. és 1986. május 31. között született tenoristák részére az Associazione Museo Enrico Caruso 1986. június 26–30. között rendezi a negyedik nemzetközi Enrico Caruso-énekversenyt Milánóban. ● Kijev, Leningrád és Moszkva közönsége előtt szerepel a Comédie-Française társulata Az embergyűlölő című

Mi hathetes korunkban még szopránok voltunk!

(A Film, Színház, Muzsikából ollózta Szepesi Gyuláné)

KIEMELT BEREZÉS, hűségjutalom, szénjárandóság, föld alatti pótszabadság, nyugdíj-korkedvezmény.

Hinnye, de csábító!

(A Népsport hirdetései között találta Király Tibor, debreceni olvasónk)

Behajtani tilos?!!!

(Törökszentmiklóson fotózta Szabó Tibor)

Rekordbevétel valutából

A lányok értik a dolgukat

Dollárpuszi?

(A Szövetkezet c. hetilapban lelte S. S., miskolci olvasónk)

Liszt Ferenc:
XIX. Magyar rabszódia zongorára
című művének fakszimile kiadását.

Rapok legyünk vagy szapadok?

(Beküldte Bánki Béláné)

A harmadik helyért vívott mérkőzésen Fejér megye bizonyult jobbnak Zalánál.

A döntőben Szeged 5-8-ra verte a Bp.-i Híradástechnikát (KECSKÉS ATTILA felvételei)

A két mérkőzés némileg emlékeztetett egymásra

(A Szövetkezeti Életből merítette Szarvas N.-né, egri olvasónk)

vett az erdélyi magyar lapok szerkesztésében; műfordítóként többek közt a magyar irodalom olyan jelentős alakjait népszerűsítette, mint Gorkij, Gladkov, Ehrenburg. Műveinek alaphangja általában szatirikus, de meg-

Aha!

(A Hajdú-Bihari Naplóban találta Demeter Attila, debreceni olvasónk)

— **AZ ALMÁSSY** Téri Szabadidő-központban tartják meg a Kertészeti Vállalat nyugdíjasainak Télapó-ünnepségét. A december 3-án fél három órakor kezdődő összejövetelre 280

És rögtön utána az óvodások veterántalálkozójára kerül sor

(A Fővárosi Közmű című lapban lelte dr. Jelinek István)

Vevők vagyunk!

(A kártyanaptárt beküldte Bódi István, szolnoki olvasónk)

re. Bujdosó Imre már nem első alkalommal került a lába miatt bonckés alá, Csongrádi Lászlónak pedig az

Jóságos ég, élveboncolás?!

(A Népsportból nyírta Till Tamás, pécsi olvasónk)

okozott. A rendőrség gyanúja szerint a vasúti kábeleket és az állomásépületeket radikális csoportok — elsősorban a Csukakuha elnevezésű szélsőbaloldali

A rendőrség gyanúja szerint a Csukakuha elnevezésű szélsőjobboldali szervezet tagjai összesen hét tartományban — több mint harminc helyen — a

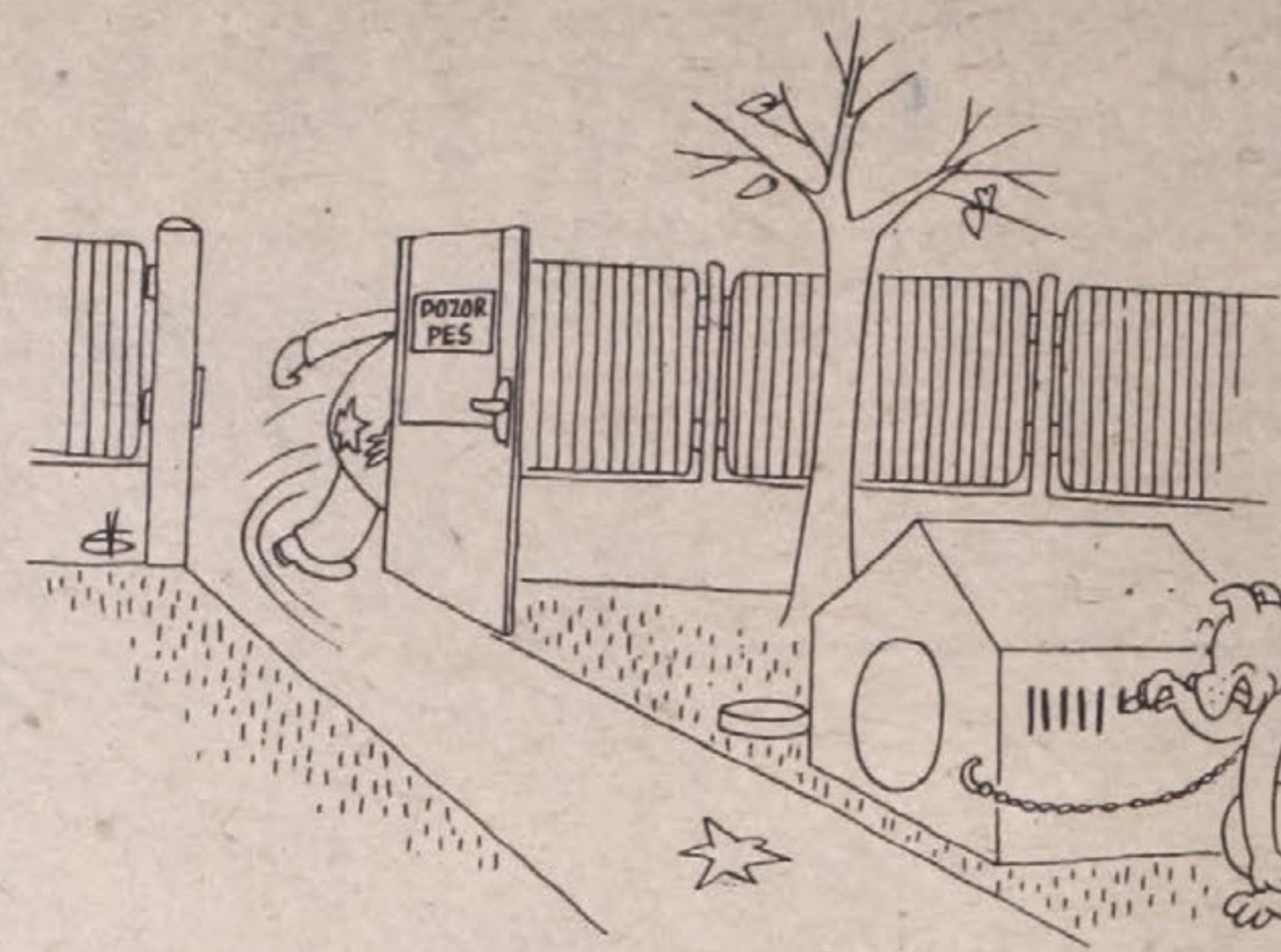
Szélsőjobbról a szélsőbalra, szélsőbalról a szélsőjobbra . . .
(Az Esti Hírlap november 29-i és 30-i számából ollózta Menráth Miklós)

Du. 5 órakor:
TÖRÖKVERŐ TANERŐ
Színes, szinkronizált
fra...cia filmvígjáték

Hunyadi János a tanító néni?

(A Somogyi Moziműsorban lelte ifj. Szabó Károly)

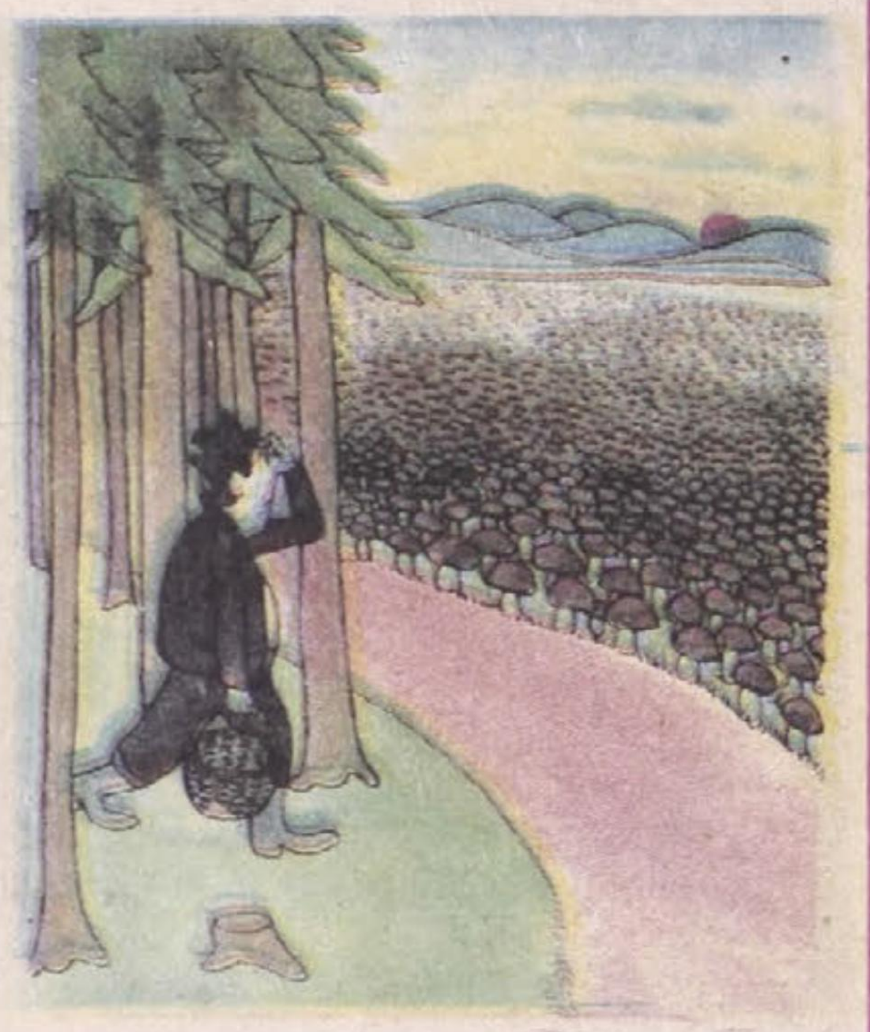

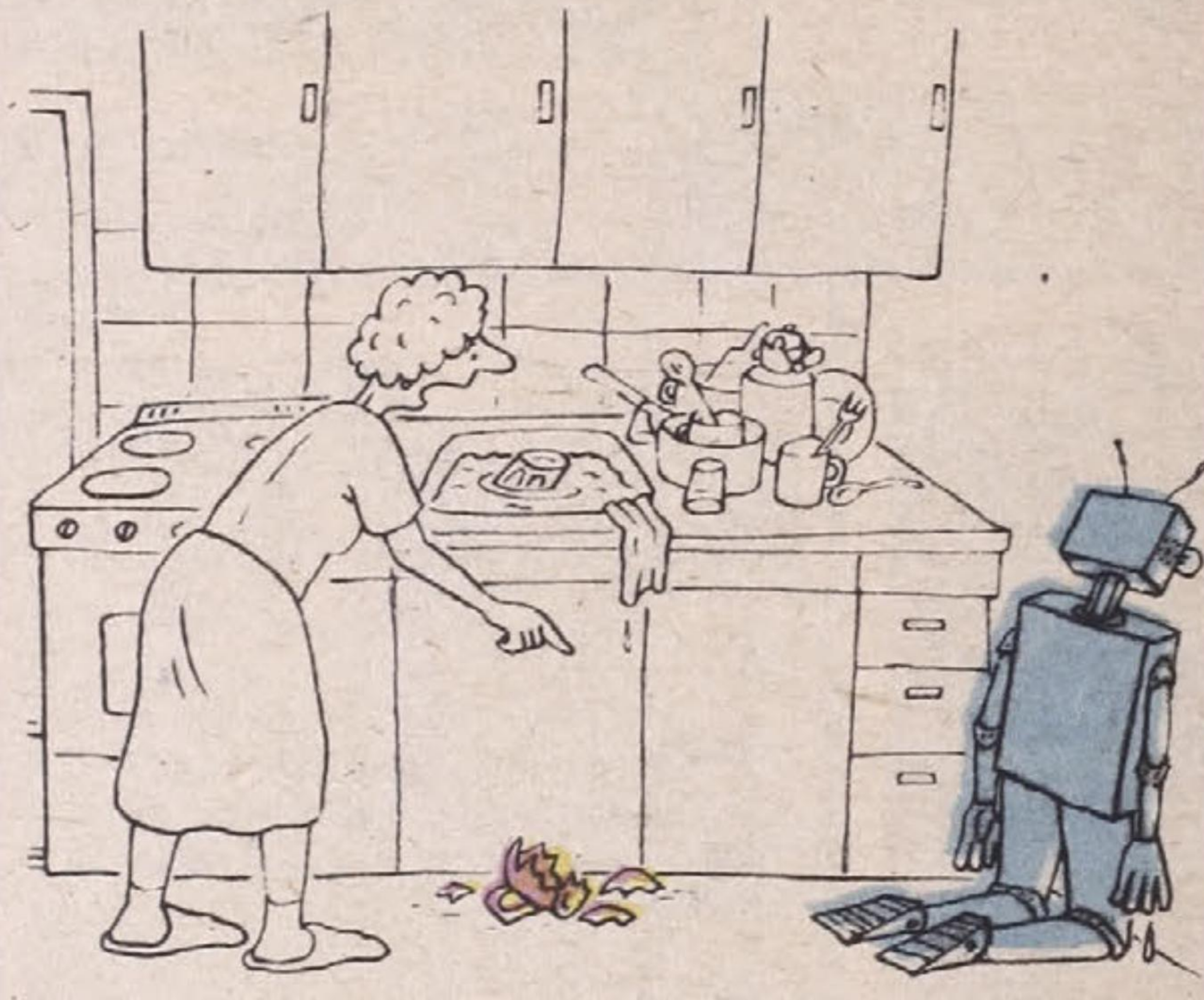

IMPORT HUMOR

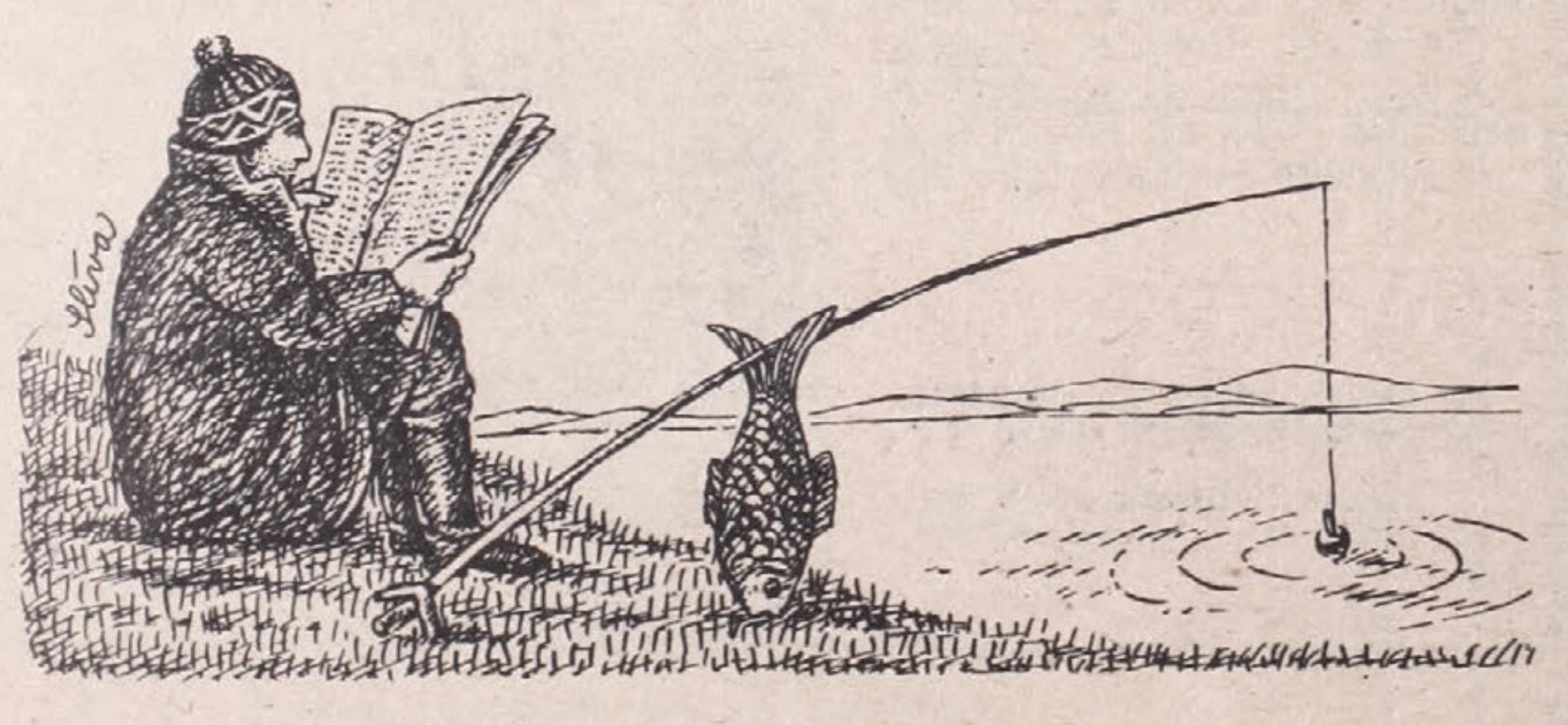
dikobraz

A PRÁGÁBAN MEGJELENŐ SZATIRIKUS HETILAPBÓL

Ludas Matyi

Főszerkesztő: ÁRKUS JÓZSEF
Főszerkesztő-helyettes: MIKES GYÖRGY
Szerkesztőség: Budapest VIII., Gyulai Pál utca 14. 1977
Telefon: 335-718
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat, Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3. 1959. Telefon: 343-100, 336-130

SZATIRIKUS HETILAP Felelős kiadó: TILL IMRE vezérigazgató

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (postacím: Budapest V., József nádor tér 1 1900) személyesen vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj egy hónapra 16,— Ft, negyedévre 48,— Ft, egy évre 192,— Ft.
Készült a Zrínyi Nyomdában, rotációs ofszeteljárással
85.2308/20-51—52
Felelős vezető: VÁGÓ SÁNDORNÉ vezérigazgató
ISSN 0134—0611

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

— Miért akar válni a férjétől? — kérdezi az ügyvéd egy hölgytől.
— Azért, mert valahányszor az ölébe ülök, elkezd diktálni.

A skót megkérdezi a menyasszonyától:
— Mit szeretnél kapni a születésnapodra?
— Még nem tudom.
— Oké, akkor egy év gondolkodási időt adok neked.

AZ OLVASÓ OLDALA

BOLHAPIAC

Keresnek: A Világ Ifjúsága 1982/2. számát és George Orwell bármelyik művét, angol nyelven is; — Kertes házban lakó, barkácsolni szerető embernek hasznos dolgokat; — Használt lakberendezési cikkeket és egy jó állapotban lévő kötőgépet; — Hároméves kisfiúnak és hathónapos iker kislányoknak ruhákat, játékot, mesekönyveket, kis gyerekszobába bútort; — Verne: Utazás a Föld középpontja felé című könyvét; — Olajkályhába való acélrugó tűzkosarat (nem kerámiát!); — Le nem áztatott tömegbélyeget; — Használt ágynemüt, háztartási cikkeket, rekamiét (2 darabot), használt szőnyegeket és gyerekruhákat; — Nagyméretű fa járókát (120×120 vagy 150×150 centiméteres); — Három-, öt-, hat- és nyolcéves kislányoknak használt ruhákat; — Az Uránia-Állatvilág sorozatból a Halak, hüllők, kétéltűek című kötetet, valamint Bilicsi Tivadar: Hol vagytok ti régi játszótársak című könyvét; — Egy 1942. évi szovjet bélyeget (pecsételten), 834. Zumstein számú, 60 kopejkás, kék színű, Leningrád védőit ábrázolja; — Nyírő József: Úz Bence című regényét, kölcsön, néhány napra; — Ken Hensley: Proud words on a dusty shelf és Eager to please című lemezeit; —

Kínálnak: Külföldi futballcsapatok kisalakú selyemzászlóit és a France Football 1973—78-as évjáratait; — Tesla NZC 130 lemezjátszót 2 darab 15 wattos hangfallal; — Két ékszerteknőst; — Egy műanyag, betétes olasz (Chicco) gyermekhordozót; — Három németjuhász, néhány hetes kan kutyakölyköt; — Egy piros pelenkázót, szekrénnyel, egy sárga Chicco széket és egy konyhaszekrényt; — A század elején kiadott opera partitúrákat (Verdi, Puccini, Mascagni), angol, olasz, német nyelven, A Csárdáskirálynő teljes partitúráját (1916) Zerkovitz Béla dalszövegeit, kottával; — Textima gyártmányú egytűágyas kézi kötőgépet, két darab olajkályhát, 4 darab olajoshordót, egy pár 44-es csehszlovák gumitalpú új túrabakancsot; —

Cserélnek: Az IPM Magazin régebbi évfolyamait háború előtti fém — bádog jellegű — fiú játékokért — Három-hat éves kisfiúnak való, jó állapotban lévő gyermekruhákat, téli béléses kiscsizmát (28-as), kiscipőt (26-os) Remarque: A Diadalív árnyékában című könyvéért; — Aurora 215 szuper 8-as filmfelvevőt egy Zenit fényképezőgépért; — Jó állapotú NDK félautomata mosógépet kempingkerékpárért; — Kártyanaptárakat kártyanaptárakra; — 30 centiméteres, 19 skálás Aristo logarlécet örökvakura vagy fénymérőre, gépelemek tolótáblázatait műsoros kazettákra vagy színszűrőkre; — Suzi Quatro, Gloria Gaynor, Osibisa, J. Hendrix, Carpenters, Cema galaxie nagylemezeket egy pár fiatal nimfapapagájért, kalitkával együtt vagy anélkül; — 6061 számú LEGO játékot 5 darab LEGO-alaplapért, új, 40-es nagyságú sötétkék velúr szoknyát kozmetikai cikkekért, új, 16-os nagyságú műszőrme béléses, világoskék háromnegyedes női télikabátot táskaírógépért, 50-es új drapp férfi átmeneti kabátot teniszütőkért; — Hímzett terítőket gyermekheverőért, tájkép-posztert; — Szobanövényeket, kaktuszokat, Rakéta regényújság gyűjteményt 35-ös lányka csizmáért; — Szmena 8-as fényképezőgépemet és japán gyártmányú mikrofonomat Commodore 64-es számítógéphez használható joystick-re; — Donna Summer Vonderer című lemezét ugyancsak Donna Summer Egyszer volt, hol nem volt című lemezéért.

Az ajánlatokat, kívánságokat továbbra is levélben kérjük, pontos címzéssel, ha van telefonszámmal. A közhírré tétetett holmik után munkanapokon 9 és 15 óra között, a 335-718-as telefonszámon, a 4-es melléken lehet érdeklődni.

SÜLETLENSÉG

Külföldről hazalátogatott barátaim, akik többször is étkeztek a most megnyílt Erzsébet Szálló Sörözőjében, a János pincében, sokat derültek a söröző „Az első magyar Söröző újság" alcímű étlapjában olvasható szövegeken. Ezek között van történelmi ismertető, amiből kiderül, hogy az Osztrák—Magyar Monarchia nem a kiegyezés eredményeként 1867-ben jött létre, hanem már több mint öt évszázaddal korábban is létezett. Ez a mondat olvasható erről: „Az Osztrák—Magyar Monarchiában már 1292-ben főztek sört a bohémiai Pilsenben". Bohém egy történelemtanára lehetett annak, akitől a Söröző újság szerkesztője ezt tanulta. Érdekes filozófiai töltésű megállapítások is találhatók ebben a gasztronómiai sajtótermékben. Íme néhány:

Az asztal örömeit mindegyik életkorban, minden társadalmi helyzetben, minden országban és mindennap lehet élvezni. — Mi nem feledjük, hogy az idők és nézetek változnak, sőt az ízlések is. Mi alkalmazkodunk. — Az ételek rendje az, hogy előbb együk a tápláló és utóbb a könnyű eledelt. — Ha annak ki főzte, ízlik, asztala vendégektől díszlik! — A szakácsmesterséget meg lehet tanulni, de ahhoz, hogy valaki sütni tudjon, születni kell.

Az utolsónak idézett mondatból arra kell következtetnem, hogy a Söröző újság szerkesztői rosszul állnak a sütéssel és ezért van a lapban annyi sületlenség.

Dr. Del Medico Imre
Budapest

BONYOLÍTÁS

A Borsod megyei Novajidrány községbe utaztam nemrég. Tévénéző ember vagyok, sokszor láttam a MÁV reklámfilmjét, amelyben kérik az utazóközönséget, hogy menetjegyét a torlódás elkerülése érdekében elővételben váltsa meg. Gondoltam, megfogadom a tanácsot. Két nappal az indulás előtt megkerestem a helybeli vasútállomás jegypénztárát és kértem Isaszeg—Budapest—Miskolc—Novajidrány viszonylatban egy retúr jegyet, amelyhez kértem Budapest és Miskolc között egy gyorsvonati pótjegyet is, mivel a Tokaj expresszel szándékoztam menni. (Nem először utazom így.)

Legnagyobb meglepetésemre a pénztáros hölgy kis gondolkodás után közölte, hogy nem tud ilyen jegyet adni, ugyanis először Budapestre kell mennem, és onnan, Miskolc felé, mégegyszer keresztül kell jönnöm Isaszegen és a két út keresztezi egymást. Hiába érveltem, hogy már több alkalommal utaztam ily módon. Kénytelen voltam másnap 32 forintért Budapestre utazni, hogy elővételben menetjegyet és helyjegyet vehessek.

Javasolnám a MÁV illetékeseinek, hogy a gyorsvonatok Isaszegen is álljanak meg. Ha ez nem oldható meg, kerüljék ki Isaszeget, így a két út nem keresztezné egymást. Mindenki jól járna. Legközelebb én is tudok majd Isaszegen megfelelő vonatjegyet venni, és a pénztáros hölgy sem fog eltévedni az útkereszteződésben.

Monostori Ferenc
Isaszeg

ÚJÍTÁS

A Skála Budapest Nagyáruházban vettem egy párologtatót, szép világosbarnára égetett agyagból, jól beleillik a radiátorbordák közé. A felakasztáshoz szükséges tartót ugyan nem adtak hozzá, mondván, az nincs, de majd akad a ház körül, szóval csináld magad, ennek ellenére megvettem, mert évek óta nem kapni. (120 forint.)

Pár nap múlva látom ám alatta a parkettán a világos foltokat, megfogom az alját, uramfia, szépen átengedi a vizet, mert alul van körülbelül egy centiméteres perem, amely nyers agyag, nyilván itt jön át a víz. Nosza, találok egy vékony kis műanyag tányérkát (amelyben valaha kaszinótojás volt), ezt húzom az aljára, a bordák között egy kicsit összelapítva.

Azért írtam ezt meg, ha valakinek talán kedve támad a Skálában párologtatót venni, ne felejtsen el kaszinótojást is vásárolni, a tálka miatt. Újítási díjat nem kérek.

Székely Zoltánné
Budapest

GYORSASÁG

Mellékelek egy nagyon elkésett dísztáviratot, amelyet Békéscsabán, 1985. október 15-én adtak föl Teréz napi felköszöntésre. November 20-án már megérkezett a címzetthez, Kiskunhalasra, illetve ekkor kézbesítették. Ugyancsak mellékelem a kiskunhalasi posta elnézést kérő levelét is. Az, hogy a távirat még nem ért célba, úgy tudódott ki, hogy időközben a sógornőm meglátogatott Halason és szemrehányást tett, miért nem köszöntem meg a jókívánságokat.

Mivel ez a szolgáltatás elég drága, talán helyesebb lett volna az elnézés-kérés helyett, vagy mellett, a feladónak a távirat árát visszafizetni.

A dísztávirat mindenesetre 37 napig volt vesztegzár alatt, s ez a Postának semmi esetre sem válik díszére.

Erdész Gusztávné nyugdíjas
Kiskunhalas

KÖSZÖNET

Köszönöm közbenjárásukat, mely által végre megkaptam a tavaly szeptemberben elhunyt sógorom nyugdíjából 2672 forintot, amit a temetéshez előlegeztem.

Sütő Béláné
Budapest

VÁLÁS

című rejtvényünk megfejtése:

— Itt talán megfoghatjuk őt, az utolsó gyerekünk ugyanis nem tőle van.

200—200 forintot nyert:

Szilasi Ferencné, Budapest, Bogár Ignác u. 1., 1039

Szilágyi Marianna, Sarkadkeresztúr, Akácos u. 2., 5731

Nyári Vilmosné, Piliscsaba, Béla u. 72., 2081

A nyereményeket postán küldjük el.

FÖLÖSLEGES

Az eset régen történt, de ehhez hasonló napjainkban is előfordul. Egy országjáró vándor útja során betért egy vendégfogadóba. Bort rendelt, de mindjárt így szólt a korcsmáros leányához: – Ugyan, kedveském, hozzon már egy kis vizet a borhoz, mert félek, másképp erős lesz nekem!

A lány válaszát a rejtvényből ismerheti meg. Megfejtésként ezt kell beküldeni kizárólag levelezőlapon legkésőbb december 30-ig a következő címre: Ludas Matyi, Budapest 1977.

A helyes megfejtést beküldők között hatszor 200 forintot sorsolunk ki.

HÍRES; NŐI NÉV; SZÁLLÍTÓSZALAG; OPERAÉNEKES; BATU RANGJA; ALBÁN ÖNKÉNYÚR VOLT; KÉTEL!; ERDEI ÁLLAT; TRAVEN REGÉNYE; RITKA FÉRFINÉV; HÁROM SZÍNŰ LOBOGÓ; DUNAI SZIGET; EGYIPTOMI VÁROS; ZOKOGÓ; MINTADARAB!; SZEMÉSZ (MAGDA); NEGYED NÉGY!; LENGYEL ÉNEKES; SZOVJET BALERINA; LÁNCFONALAT ERŐSÍT

A LÁNY VÁLASZÁNAK 1. RÉSZE; A

TÖRVÉNYELŐ VEZET; ÖRÖKÜL KAPJA; HELYEZŐ; ALKOTÓRÉSZ; ARGON

HOSSZÚ KENYÉR; PÚPOS ÁLLAT; TÁMADÁST KIVÉDŐ; ZIRC HATÁRAI!; BOMBATÖLTELÉK; KÁRTYALETÉT

MADÁR; SZOVJET FILMRENDEZŐ; LENGYEL VÁROS; GURÍTÁS TEKÉBEN; KÉRDŐSZÓCSKA; TÖRVÉNYES

FÉLIG ZÁRT!; HAGYMAFAJTA; ENNI, INNI VALÓ; SÁVOS; VAD KICSINYE; HAJÓ RÉSZE; KOZÁK KATONAI VEZETŐ; KISMOTOR; CSŐ NÉMETÜL; MEGFELELŐ

„A" KAPUS RÉME; DÉLI ALAGÚT; SZOVJET TÓ; CSAPÁGYMÁRKA; JOBBÁ TESZ; LÓ CSEMEGÉJE

SPORTFOGADÁSI IRODA; TERVIDŐSZAK; DORGÁLÓ; ELÁJUL; GYŐR RÉGI NEVE; VOZNYESZENSZKIJ-MŰ; ... GARDNER; NŐI NÉV

ANNA SEGHERS REGÉNYE; NÉVELŐ; ÉRTÉKÉNÉL KEVESEBBÉRT

SZILÁRDÍTÓ; ERKÖLCSI CÉLZATÚ BESZÉD; UTCÁRA NYOM; KIEGÉSZÍTŐ LAP; ÖSSZEROGY; CSAPATTAG!; ÉDESBURGONYA

CICOMÁZÁS; A LÁNY VÁLASZA; BEFEJEZŐ RÉSZ; VÁLYÚ; KÉZZEL-LÁBBAL HADONÁSZIK; MAR; KÉSSEL MEGMUNKÁLT

BELGRÁD HEGYE; TÖRÖTT BOT!; SÜRGETŐ SZÓ; IDE-ODA; URALOM GYAKORLÁSA

MÚZSA; FRANCIA FORR.-I JELSZÓ; ÉRTELMI BELÁTÁSBÓL FAKADÓ ÉRV

HELYRAG; HADAPRÓD; ARZÉN; VENDÉGLÁTÓ HELY; MAGÁVAL CSÁBÍT

ODANÉZZ!; TUDOMÁNYOS TÉTEL; RÓMAI 5; ÉTKÉSZLET DARABJA; GÚNYOS

A C BETŰ RÉGIES ÍRÁSA; TÁVBESZÉLŐ, RÖV.; NŐI NÉV BECÉZVE; ABLAKÜVEGET RÖGZÍT

MŰTRÁGYA; PÉPES ÉTEL; HÓNAPRÓVIDÍTÉS; EBÉD; FOSZFOR ÉS SZÉN; TRAKTORMÁRKA

KAIRÓ FOLYÓJA; MOLNÁR F. ALAKJA; FFINÉV; RANGJELZŐ SZÓ; SAVVAL KEZEL; MAROS PARTI VÁROS; TISZAI ÁTKELŐHELY; FÖLÉJE HAJTÓ; TELJESSÉG; ESIK; SZERB VÁROS; LENGYEL NŐI NÉV

KÖNYÖRÜLETES; FOLYÓN ÍVEL ÁT; ... MARUTH; EREDETI LÉZER!; USA-BELI VÁROS

A KÖR KÖZEPE!; NÉPRAJZ; AMENHOTEP FÁRAÓ FELESÉGE; TOVAFUT; ... LUMPUR; FŐVÁROS; VÍZZEL ÖBLÍTŐ; BRAZIL KIKÖTŐ

FÉMIPARI TANULÓ; FÉNYMÁSOLÁS; SZÓVÉGZŐDÉS; TAVASZI VIRÁG

ZÚDULÓ; HULLÁMSÁV; SZÍNPADI MŰ; ELŐTAG: OLAJ-; TÁRSAD. CSOPORT; KIEMELKEDŐ; SZOLM. HANG; HÓFÚVÁSOS IDŐ

ÍJAT FELHÚZÓ; ÉSZAKI FFINÉV; ÖRLŐÜZEM; SZÍNHÁZI ÜLŐHELY; ÉPÜLETRÉSZE; HÍM JUH

SZOVJET HEGYSÉG; FELÉPÍTÉSSEL KAPCSOLATOS; SZÁNDÉKOZIK; SZIGNÁL; ZOMÁNCIPARI MŰVEK; ELVISEL; SOMOGY MEGYEI KÖZSÉG

CSEHSZL. AUTÓ M.; FFINÉV BECÉZVE; RÉSZEKRE BONT; SZOVJET TORN.NŐ; VESZTŐHELY; MUNKÁCSY EREDETI NEVE

SZOVJET SZERV VOLT; FRANCIA DIVATCÉG; SZÓLÍT; NÉPI BÚTOR; POSZTÓFÉLE; BARANYAI LAKOS; SZELÉN, HIDROGÉN

D.TÚLI KLUB; MÉLYBE; SEREG; AZONOS BETŰK; HAZAFELE!; IGEKÖTŐ; VIZI NÖVÉNY; VÉRCSOPORT; JUGOSZLÁV VÁROS; LS

LÁNYOK JÁTÉKA; FÉLSZ!; KÉZZEL ÉRINTI; ZÉRÓ; FŐZELÉKNÖVÉNY; RÓMAI 500

TÁRLÓ; T

IGAZGATÓI PÁLYÁZAT

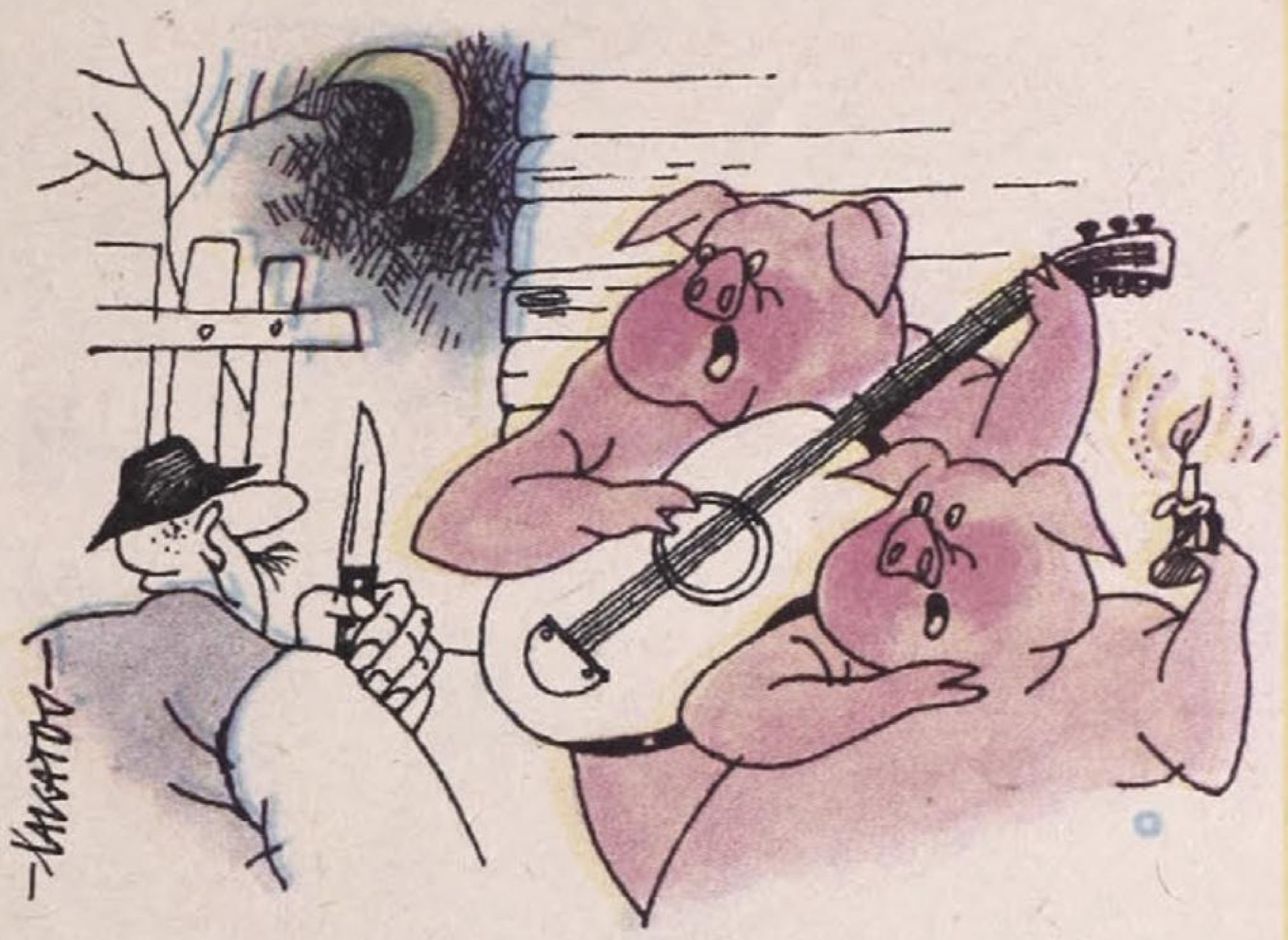

AZ ILLÚZIÓK VILÁGÁBAN

DISZNÓ-
ÖLÉSEK
IDEJE

Protest song.

MENTŐANGYAL . . .

ÁREMELÉS
UTÁN

LEHOCZKI ISTVÁN: Kincses kalendárium
– A körzeti orvos szerint nincs influenzajárvány, mindenesetre szedek egy kis bagolyfüvet meg sápolýlevelet . . .
– Ő Bódogné Takács Piri, a mi naiv festőnk!
– Kukorica János volt a becsületes neve, de magyarosított Kovácsra, mert szégyellte . . .
– Bemutatom az új főkönyvelőt, akit pályázat útján választottunk ki . . .
TSZ
– Ma biztos telt házunk lesz, művész úr, meghozták a Kőbányait!
KULTÚRHÁZ
SZAVALÓEST
– Nagyon figyelmetlen az unoka, Balog néni, tegnap is oroszul kezdett el ministrálni!
NEMZETISÉGI TELEPÜLÉS
Nem értem rá meghallgatni a Szabad Európát, Ackermann szomszéd. Mit mondott a Deutschewelle?